

ÚSTŘICE

Bořivoj
Záruba

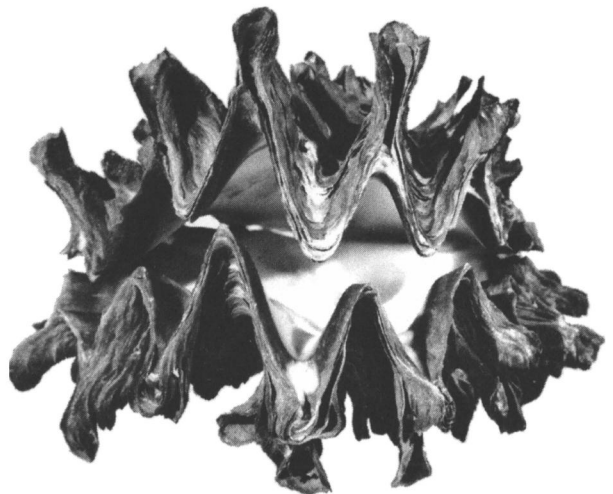


Katalog rodových a podrodových taxonů podřádu OSTREINA (BIVALVIA)
Catalogue of the supraspecific taxa of the suborder OSTREINA (BIVALVIA)

1996

Vesmír
Národní Muzeum v Praze

vesmír





Exogyra maradensis (Desio), centrální Sahara, svrchní eocén
Na předchozí straně: *Hytissa hyotis* (L.), recent

Recenzovali:

RNDr. Václav Ziegler, CSc.

RNDr. Pavel Čtyrský, CSc.

© Vesmír, s. r. o., 1996

© Bořivoj Záruba, 1996

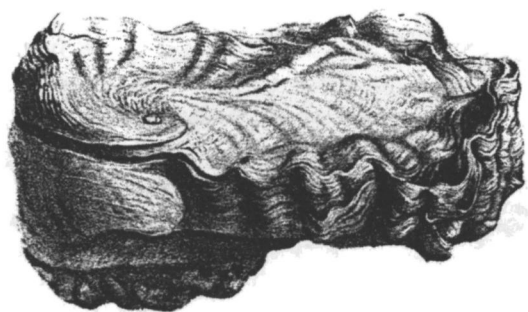
ISBN 80-85977-07-9

BOŘIVOJ ZÁRUBA

ÚSTŘICE / OYSTERS

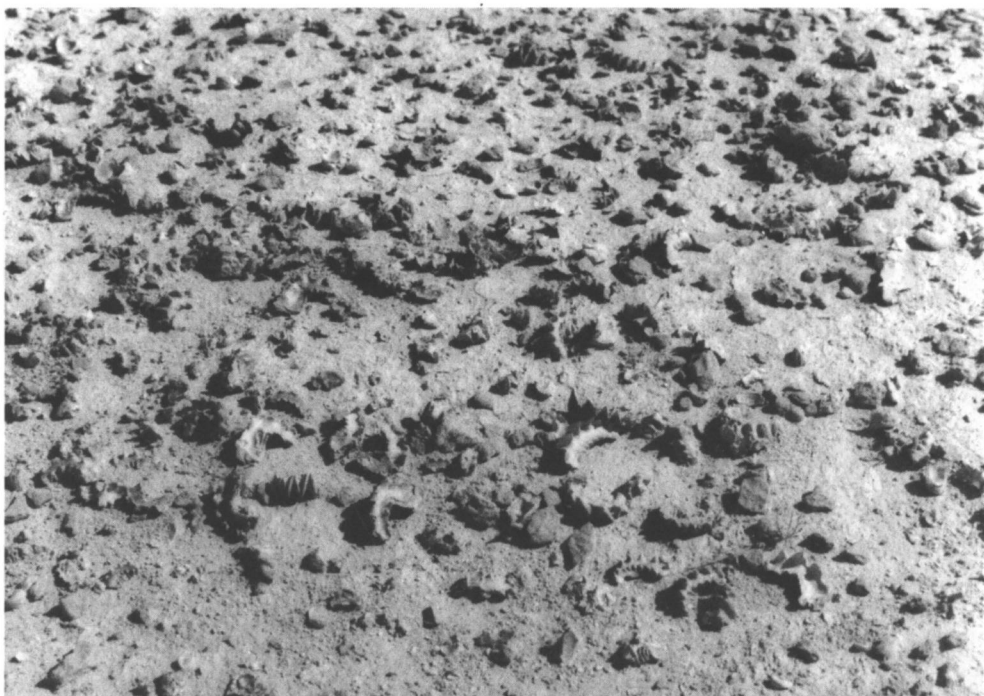
Katalog rodových a podrodových taxonů podřádu
OSTREINA (BIVALVIA)

Catalogue of the supraspecific taxa of the suborder
OSTREINA (BIVALVIA)

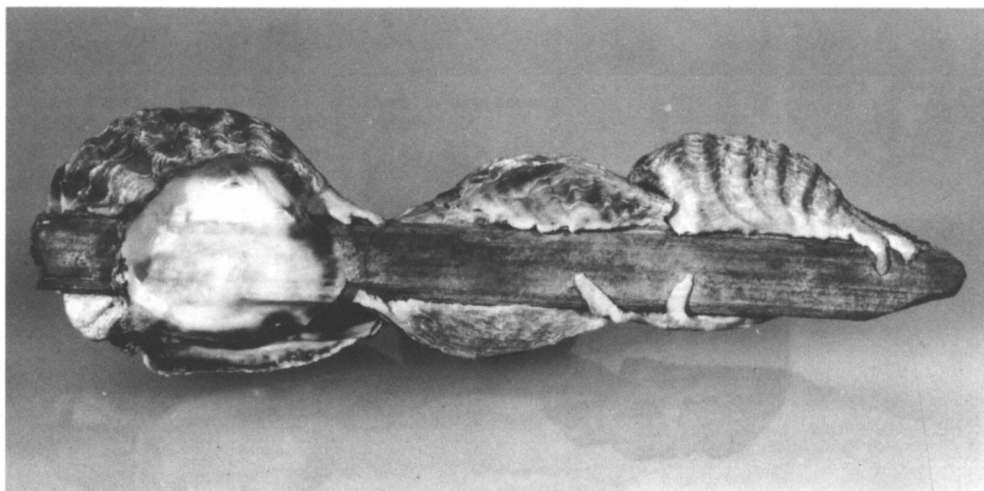


1996

Nakladatelství Vesmír, s. r. o., & Národní muzeum v Praze



Agerostrea ungulata (Schlotheim), centrální Sahara, nejsvrchnější křída



Dendostrea folium (L.), recent

KATALOG SUPRASPECIFICKÝCH TAXONŮ PODŘÁDU OSTREINA (BIVALVIA)

Pro všestrannou použitelnost zaujímají jak recentní, tak i fosilní ústřice mezi ostatními mlži velmi významné postavení. Přesto byla ještě v nedávné době jejich klasifikace značně chaotická a nepřehledná. Zatímco někteří badatelé členili celou skupinu pouze na základní čtyři rody, zaváděli jiní jména stále nová a nová. Zhodnocení nomenklatorické platnosti všech těchto popsaných taxonů je hlavním cílem této revize. Jejich abecední uspořádání umožní rychlou orientaci při použití v praxi.

Celkem byly od roku 1758 popsány 224 rody, podrody a sekce řazené k podřádu *Ostreina*. Z nich bylo, v souladu s platnými pravidly zoologické nomenklatury, shledáno 111 platných. Všechny tyto platné taxony jsou spolu s jejich autory, rokem popsání, typickými druhy, lokalitou, stratigrafickým výskytem a geografickým rozšířením, popsány v této práci. Dále je každý taxon charakterizován výstižnou diagnózou a v poznámkách je uvedeno jeho systematické zařazení v pojetí různých autorů. Tam, kde se jedná o taxon příbuzný nebo morfologicky podobný taxonu jinému, jsou jak tyto vztahy, tak i způsob rozlišení, popsány.

V obrazové části práce jsou vyobrazeny všechny typické druhy nomenklatoricky platných taxonů. Všude, kde to bylo možné, je použito původních vyobrazení těchto druhů, neboť ty jsou nejcennějším dokladem autora prvního popisu.

Pro větší přehlednost jsou závěrem práce uvedena všechna doposud publikovaná, avšak nomenklatoricky neplatná jména podřádu *Ostreina*. U každého jména je uveden důvod jeho neplatnosti. V druhém přehledu jsou uvedeny všechny platné taxony v chronologickém uspořádání. Třetí rejstřík je autorský a je spojen s letopočty a jmény popsaných taxonů. Ve čtvrtém přehledu jsou abecedně seřazeny všechny typické druhy s uvedením taxonu, který reprezentují.

CATALOGUE OF THE SUPRASPECIFIC TAXA OF THE SUBORDER OSTREINA (BIVALVIA)

On account of their many-purpose use both fossil and recent oysters occupy a highly significant position among the other bivalves. Until quite recently, however, their classification has been very chaotic and difficult to review in an easy manner. While some research workers divided the whole group only into four principal genera, others continued to introduce new names. The main objective of this revision is to consider the nomenclatorial validity of all the taxons so far described. Their alphabetical arrangement enables quick reference in practice.

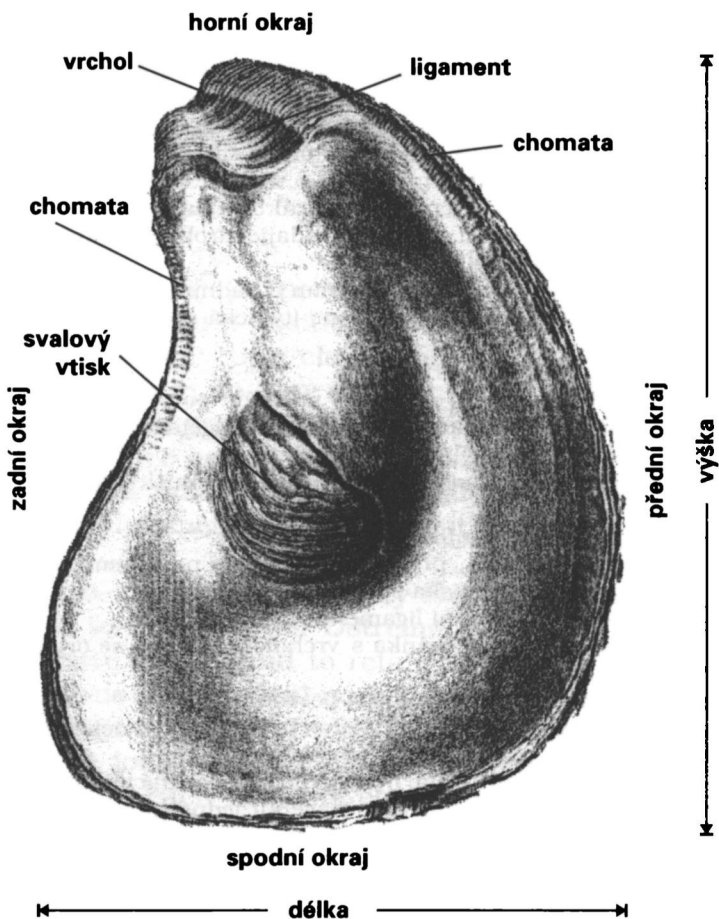
Since 1758 two-hundred and twenty four genera, subgenera and sections ranged to the suborder *Ostreina* have been described. Out of these, 111 have been found to retain validity in agreement with current regulations of zoological nomenclature. All of these valid taxons are described in junction with their authors, year of description, type species, localities, stratigraphic range and geografic distribution. In addition, each taxon is characterized by an appropriate diagnosis and systematically assigned in the Remarks according to the various author's concept. If a taxon can be related or is morphologically similar to another taxon, the relationships and distinguishing features are presented.

The plates show all type species of nomenclatorically valid taxons. Use has been made, wherever possible, of the original species illustrations serving as the most valuable means of demonstrating the author's first description.

For easy reference, the paper concludes with a list of all hitherto published but nomenclatorically invalid names of the suborder *Ostreina*. Each name's invalidity is substantiated as to why. A second list contains all valid taxons in chronologic sequence. Next comes the third list containing names of the authors, supplemented by years and names of the taxons described. In the fourth list that follows, all type species are arranged alphabetically and extended by the taxon they represent.

Nejčastěji používané morfologické termíny

- délka* – největší vzdálenost mezi předním a zadním okrajem schránky
- dichotomická žebra* – vidlicovitě se větvící
- dotyková linie* – místo dotyku levé a pravé misky při zavřené schránce
- ekvilaterální* – schránka se stejným předním a zadním okrajem
- ekvivalvní* – schránka se stejnými miskami
- exogyroidní* – svinutá schránka ve tvaru prostorové spirály, jako u rodu *Exogyra*
- gryfeoidní* – spirálovitě svinutá levá miska, jako u rodu *Gryphaea*
- chomata* – drobné hrbolky bradavičnatého charakteru na vnitřním okraji vrcholové části pravé misky (*anachomata*) a jim odpovídající drobné jamky ve stejném místě na misce levé (*katachomata*)
- inekvilaterální* – schránka s nestejným předním a zadním okrajem
- inekvivalvní* – schránka s nestejnými miskami (typická u ústřic)
- komisura* – viz dotyková linie
- koncentrický* – shodný s okrajem přirůstání
- kořenovité výběžky* – zvláštní druh skulptury vnějšího povrchu levé misky, sloužící k upevnění schránky např. ke kořenům pobřežní vegetace
- krenulace* – jemné svaštění až zvlnění povrchu misky
- kýl* – morfologická vyvýšenina na vnějším povrchu levé misky, protažená ve směru výšky
- lalok* – plošně rozšířená část zadního okraje schránky
- levá miska* – větší, prohloubená, připevněná vnějším povrchem k podkladu, nesprávně označovaná též jako miska spodní
- ligamentální plošina* – místo uložení ligamentu
- ostreoidní* – téměř ekvilaterální schránka s vrcholem blízcím se ortogyrnímu, jako u rodu *Ostrea*
- plikátní skulptura* – radiálně zvlněný vnější povrch schránky
- plocha připevnění* – různě velká ploška ve vrcholové části vnějšího povrchu levé misky, již byla schránka připevněna k podkladu
- pravá miska* – menší, plochá, víčkovitá, nesprávně označovaná též jako miska svrchní
- prizmatická vrstva* – střední, nejmocnější stavební jednotka schránky, sestávající z protáhlých prizmatických krystalů kalcitu
- radiální* – směřující od vrcholu ke spodnímu okraji schránky
- svalový vtisk* – oválná prohloubenina poblíž středu vnitřního povrchu misky, do níž se upínala vlákna svěracího svalu
- šířka* – nejkratší vzdálenost mezi místy největšího klenutí levé a pravé misky
- vesikulární struktura* – sestávající z drobných dutinek
- vrchol* – ontogeneticky nestarší část schránky
- vrcholová část* – horní část schránky zahrnující vlastní vrchol, ligamentální plošinu a zámkový okraj
- vrcholová dutina* – výrazná prohloubenina v podvrcholové části vnitřní plochy levé misky
- výška* – největší vzdálenost mezi horním a spodním okrajem schránky
- záhyb* – zúžená část zadního okraje schránky
- zámek* – společný termín pro povrchové struktury podvrcholové části vnitřku schránky



Použité zkratky

TD – typický druh

TL – typická lokalita a stratigrafický údaj

SD – stanovení typického druhu

PR – původní popis rodu nebo podrodu

RV – rozšíření a výskyt

Systematická část

V následujícím přehledu jsou abecedně seřazeny všechny doposud popsané, nomenklatoricky platné supraspecifické taxony podřádu *Ostreina*

Abruptolopha Vjalov, 1936

(Tabule 1)

TD: *Ostrea abrupta* d'Orbigny, 1842; str. 59, tab. 6/4–6

TL: břehy Rio Capitanejo, Cacota de Matanza, Kolumbie, Jižní Amerika; apt, spodní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: Kolumbie, Jižní Amerika; křída

Diagnóza: Středně velká až větší, masivní, silnostěnná schránka hruškovitého tvaru. Vnější povrch je pokryt větším množstvím úzkých radiálních žeber, přerušovaných v místech zastavení růstu schránky. Vystouplý vrchol je po stranách lemován nevelkými křídly.

Poznámky: Pod označením *Abruptolopha* byla Vjalovem (1936) popsána nová sekce podrodu *Liostrea* Douvillé. Stenzel (1971) ji povýšil na podrod a přeřadil do rodu *Lopha* Bolten.

Actinostreon Bayle, 1878

(Tabule 1)

TD: *Ostrea solitaria* J. de C. Sowerby, 1824; vol. 5, str. 105, tab. 468/1

TL: Weymouth, Dorsetshire, Anglie; svrchní jura

SD: Douvillé, 1879

PR: Bayle, 1878; vol. 4, atlas, vysvětlivky k tab. 132/2–6

RV: západní Evropa, Severní Amerika; jura – křída

Diagnóza: Malá, až středně velká schránka eliptického až poloměsíčité vykrojeného tvaru. Vnější povrch nese 20 – 25 radiálních, dichotomicky se větvících žeber. Zadní okraj bývá protažen v nenápadný lalok.

Poznámky: Bayle (1878) uvedl toto své nové rodové jméno pouze jako vysvětlivku k vyobrazení na tabuli. Nestanovil typický druh, neuvedl diagnózu, popis ani žádný bibliografický odkaz. Proto někteří autoři datují rod *Actinostreon* až do roku 1879, kdy Douvillé stanovil typický druh. Jako správné znění uvádějí *Actinostreon* Bayle in Douvillé, 1879. Stenzel (1971) řadí jako podrod rodu *Lopha* Bolten.

Acutostrea Vjalov, 1936

(Tabule 1)

TD: *Ostrea incurva* Nilsson, 1827 (= *O. acutirostris* Nilsson, 1827, *O. curvirostris* Nilsson, 1827); str. 30, tab. 7/6A, B

TL: lomy v Ugnsmunnarna na ostrově Ifö, jižní Švédsko; campan, zóna s *Actinocamax mammillatus*, senon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936 (*Ostrea acutirostris* Nilsson)

PR: Vjalov, 1936, str. 18

RV: Evropa, Severní Amerika; svrchní křída

Diagnóza: Menší až středně velká schránka, protažená ve směru výšky. Vrcholová část zúžená, vrchol špičatý, přímý nebo mírně zahnutý směrem k zadnímu okraji schránky. Levá miska výrazně konkávní, pravá miska plošší. Ligamentální plošina vysoce triangulární, vrcholová dutina hluboká. Mezi zámekem a úrovní svalového vtisku jsou na komisuře zřetelně vyvinuta chomata. Povrch levé misky je rozbrázděn nepravidelnými, nepřilíš výraznými radiálními krenulacemi, povrch pravé misky je pokryt velmi hustými, níkovitými radiálními žebírky.

Poznámky: Vjalov (1936) zařadil tuto svou novou sekci do podrodu *Liostrea* Douvillé. Stenzel (1971) osamostatnil jako rod podčeledi *Ostreinae*. Rod *Acutostrea* připomíná celkovým tvarem rod *Crassostrea* Sacco, liší se však přítomností chomat. Synonymikou druhu *Ostrea incurva* Nilsson se zabýval A. Hennig (1897) a H. Woods (1913).

Aetostreon Bayle, 1878

(Tabule 2)

TD: *Gryphaea latissima* Lamarck, 1801; str. 399, odkaz na vyobrazení: Bourguet, 1742, tab. 14/84, 85

TL: nebyla Lamarckem uvedena; jedinci, které vyobrazil Bayle (1878) pocházejí z Wassy, dépt. Haute-Marne, Francie; spodní křída

SD: Douvillé, 1879

PR: Bayle, 1878; vol. 4, atlas, vysvětlivky k tab. 139/1-3

RV: Evropa (Španělsko, Francie, Anglie, Švýcarsko), východní Afrika, Madagaskar, střední Asie; valangin – alb, spodní křída

Diagnóza: Velká, inekvivalní schránka s exogyroidně svinutým vrcholem. Levá miska silně klenutá, pravá miska plochá. Povrch schránky hladký, skulptura tvořena pouze odstávajícími okraji přírůstkových lamel. Na vnějším povrchu levé misky je vyvinut charakteristický kýl, který svým průběhem od vrcholu směrem ke spodnímu okraji misky sleduje její spirální stočení. Mezi tímto kýlem a zadním okrajem misky se rozkládá široká, mělká avšak dobře patrná brázda, jejíž průběh je paralelní s kýlem. Chomata chybějí.

Poznámky: viz rod *Actinostreon* Bayle. Vjalov (1936, 1948) uvádí jako podrod rodu *Amphidonte* (chybně přepisuje jako *Aphidonta*) Fischer de Waldheim. Stenzel (1971) staví jako samostatný rod podčeledi *Exogyrinae*.

Africogryphaea Freneix, 1965

(Tabule 2)

TD: *Liogryphaea costellata* Douvillé, 1916; str. 58, tab. 6/10-12

TL: Moghara, Sinai; svrchní bath – kelloway, střední jura

SD: Freneix, 1965

PR: Freneix, 1965; str. 32

RV: severní Afrika, Sinai, Arábie; střední jura

Diagnóza: Malá až středně velká schránka protažená ve směru výšky. Zadní okraj lalokovitě vyběhá z pravidelného obrysu schránky. Poblíže zadního okraje levé misky je hluboká a široká radiální brázda. Na povrchu levé misky jsou silná nepravidelná radiální žebra.

Poznámky: Rod *Africogryphaea* byl prvně uveden v roce 1963 (Freneix et Busson), avšak bez popisu a bez diagnózy. Proto má nomenklatorickou platnost teprve od popsání v roce 1965. Freneix (1965) i Stenzel (1971) staví jako podrod rodu *Gryphaea* Lamarck.

Afrogyra Malchus, 1990

(Tabule 2)

TD: *Gryphaea africana* Lamarck, 1801; str. 398, tab. 189/5, 6

TL: pohoří Aures, Alžírsko; cenoman, svrchní křída

SD: Malchus, 1990

PR: Malchus, 1990; str. 120

RV: jižní Evropa, severní Afrika, Blízký Východ, USA; neokom – svrchní cenoman, křída

Diagnóza: Malá až středně velká schránka oválného tvaru, protažená ve směru výšky. Vrchol je zavnutý a stočený ke straně. Pravá miska je plochá, víčkovitá. Na vnějším povrchu levé misky bývá patrný podélný kýl. Skulptura obou misek je tvořena okraji přírůskových lamel.

Poznámky: Malchus zařadil svůj nový podrod *Afrogyra* do rodu *Ilymatogyra* Stenzel. Odlišuje jej velikostí, nepřítomností radiálního žebrování, způsobem vinutí vrcholu a přítomností připevňovací plošky.

Agerostrea Vjalov, 1936

(Tabule 2)

TD: *Ostracites ungulatus* Schlotheim, 1813; vol. 7, str. 112

TL: Petersberg, Montagne St. Pierre u Maastrichtu, Holandsko; maastricht, senon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: celosvětově; campan – maastricht, senon, svrchní křída

Diagnóza: Středně velká, obloukovitě zahnutá, krátká schránka, výrazně protažená ve směru výšky. Nápadná je zubatá komisura předního a zadního okraje schránky. Její zuby dosahují až 4 cm délky. Vnější povrch schránky je v místě největšího klenutí hladký.

Poznámky: Vjalov (1936) přiřadil jako novou sekci k podrodu *Arctostrea* Pervinquieri, 1910. Stenzel (1971) povyšuje na samostatný rod podčeledi Lophinae Vjalov. Schránka rodu *Agerostrea* je podobná schránkám rodu *Arctostrea*, liší se však hladkým středním polem v místě největšího klenutí vnějšího povrchu schránky. Schlotheim (1813) druh *Ostracites ungulatus* nevyobrazil ani nepopsal, ale odkázal na starší vyobrazení: Knorr (1768), P. II. Tab. D. VII/5, 6.

Alectryonella Sacco, 1897

(Tabule 2)

TD: *Ostrea plicatulla* Gmelin, 1791; str. 3336. no. 111

TL: ostrov Nosy – Bé, Madagaskar; recent

SD: Sacco, 1897

PR: Sacco, 1897; str. 19

RV: Indický oceán; miocén, pliocén – recent?

Diagnóza: Nevelká schránka okrouhlého tvaru, často mírně protažená ve směru výšky. Levá miska hlubší, pravá plochá, víčkovitá. Připevňovací ploška je velká. Vnější povrch obou misek nese kolem 15 zaoblených radiálních žeber. Vrcholová dutina levé misky je hluboká.

Poznámky: Platnost rodu *Alectryonella* Sacco není stále jednoznačně vyjasněna. Podle Ransona (1943) je *A. plicatulla* žijící člen skupiny *folium* – *frons*. Tím by se *Alectryonella* stala synonymem rodu *Dendostrea* Swainson, 1835, jehož typickým druhem je *Ostrea folium* Linné. Vjalov rod *Alectryonella* neuvádí vůbec. Stenzel (1971) řadí jako samostatný rod podčeledi Lophinae.

Algerogyra Záruba, 1992

(Tabule 3)

TD: *Algerogyra apicostulata* Záruba, 1992; str. 92, tab. 1/1–3, 7

TL: 2 km jihozápadně od Bou-Saady, pohoří Oulad Nail, Alžírsko; spodní cenoman, svrchní křída

SD: Záruba, 1992

PR: Záruba, 1992; str. 91

RV: Alžírsko; svrchní křída

Diagnóza: Středně velká, inekvivalní, inekvilaterální masivní schránka exogyroidního typu. Levá miska výrazně konvexní, na vnějším povrchu vrcholové části jemně radiálně žebrovaná. Pravá miska plochá, víčkovitá, na vnějším povrchu s nápadně odstávajícími okraji přírůstkových lamel. Svalový vtisk dobře zřetelný, kapkovitý, umístěný ve spodní části schránky poblíž jejího zadního okraje. Ligamentální rýha úzká, exogyroidně stočená podél vrcholu.

Poznámky: Rod *Algerogyra* se liší od ostatních taxonů exogyroidního typu přítomností jemného žebrování vrcholové části vnějšího povrchu levé misky.

Ambigostrea Malchus, 1990

(Tabule 3)

TD: *Ambigostrea pseudovillei* Malchus, 1990; str. 178, tb. 21/4–12

TL: Wádi Qena, Egypt; svrchní cenoman, svrchní křída

SD: Malchus, 1990

PR: Malchus, 1990; str. 177

RV: severní Afrika (Alžírsko, Egypt), Sýrie, Jordánsko; spodní apt – maastricht, křída

Diagnóza: Malá až středně velká, téměř ekvivalní schránka trojúhelníkovitého tvaru. Vnější povrch je pokryt četnými radiálními žebry. Dotyková linie je zvlněná, chomata jsou vyvinuta.

Poznámky: Malchus (1990) srovnává svůj nový taxon se spodnokřídovým rodem *Abruptolopha*. Vjalov a nevyklučuje možnost, že se jedná o synonyma. Schránky rodu *Abruptolopha* totiž nebyly nikdy vyobrazeny zevnitř.

Amphidonte Fischer de Waldheim, 1829

(Tabule 3)

TD: *Amphidonte humboldtii* Fischer de Waldheim, 1829 vol.1, no. 2, str. 32

TL: Orlovská oblast, Rusko; cenoman, svrchní křída

SD: P. Fischer, 1886

PR: Fischer de Waldheim, 1829; str. 31

RV: jihovýchodní část Střední Asie, západní Evropa, Afrika, Severní Amerika (Texas); alb – maastricht, křída

Diagnóza: Schránka uchovitěho tvaru, rozličné velikosti. Levá miska je mírně vypouklá s kýlovitým ohybem, probíhající od vrcholu ke spodnímu okraji misky. Vrchol je spirálně stočený nazad. Skulptura sestává z koncentrických okrajů přírůstkových lamel. Pravá miska je plochá nebo jen mírně vypouklá. Chomata jsou dobře vyvinuta.

Poznámky: Vnější tvar a skulpturou upomíná tento rod na *Rhynchostreon* Bayle, od něhož se liší přítomností chomat. Mnozí autoři přepisují chybně jméno tohoto rodu na *Amphidonta*. Vjalov (1936, 1948) i Stenzel (1971) staví jako samostatný rod podčeledi Exogyrinae.

Angustostrea Vjalov, 1936

(Tabule 4)

TD: *Ostrea angusta* Deshayes, 1832; vol. 1, str. 362, tab. 58/1–3

TL: Soissons, Francie; svrchní paleocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 18

RV: Soissons, Francie; svrchní paleocén

Diagnóza: Krátká, velmi vysoká schránka, se silně vytaženým, zúženým vrcholem. Povrch levé misky hladký nebo se sporadickými, slabě vyvinutými radiálními záhyby. Povrch pravé misky hladký.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako nový podrod rodu *Ostrea* Linné. V roce 1948 uvedl spolu s *Crassostrea* Sacco a *Solidostrea* Vjalov na základě charakteru skulptury na hranici mezi rodem *Ostrea* a *Liostrea*. Stenzel (1971) dává do synonymiky rodu *Crassostrea*.

Anodontostrea Suter, 1917

(Tabule 4)

TD: *Ostrea sinuata* Lamarck, 1819; str. 208

TL: Jacksonův záliv u Sydney, Austrálie; recent

SD: Finlay, 1928; str. 264 (*Ostrea angassi* Sowerby, 1871 = *O. sinuata* Lamarck, 1819)

PR: Suter, 1917; str. 86

RV: pobřeží Austrálie, Tasmánie, Nového Zélandu; recent

Diagnóza: Větší schránka okrouhlého tvaru, upomínající na rod *Ostrea*. Skulptura vnějšího povrchu je jemnější než u *Ostrea* a pravá miska je vypouklejší.

Poznámky: Suter (1917) stanovil jako podrod rodu *Ostrea* Linné. Mnozí autoři považují za mladší synonymum podrodu *Ostrea*. Orton (1937) se domnívá, že tyto formy, popsané Suterem, mohly být do Tasmánského moře zavlečeny evropskými osadníky. Stenzel (1971) označuje za synonymum *Ostrea* Linné. Suter navrhnul jméno *Anodontostrea* pro rozlišení forem s hladkým okrajem schránky od krenulovaného okraje druhů rodu *Ostrea*.

Anomiostrea Habe et Kosuge, 1966

(Tabule 4)

TD: *Ostrea pyxidata* Adams et Reeve, 1848; str. 72, tab. 21/19

TL: Filipínské souostroví; recent

SD: Habe et Kosuge, 1966

PR: Habe et Kosuge, 1966; str. 323

RV: Korálové moře, Filipínské souostroví; recent

Diagnóza: Malá, tenkostěnná schránka okrouhlého tvaru. Levá miska hluboká, připevňená ke korálovému útesu, pravá miska plochá. Povrch je radiálně žebrovan. Svalový vtisk leží poblíž středu misek. Ligament je krátký.

Poznámky: Stenzel (1971) řadí mezi nomina dubia.

Anulostrea Vjalov, 1936

(Tabule 4)

TD: *Ostrea bourguignati* Coquand, 1869; str. 86–87, tab. 21/7–12, 38/15–19

TL: R'fana u Tébessa a provincie Sétif, Alžírsko; St. Paterne a Villedieu, Francie; santon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: severní Afrika (Alžírsko, Tunisko), západní Evropa (Francie); coniak – santon, svrchní křída

Diagnóza: Malá schránka téměř čtyřúhelníkovitého tvaru. Obě misky jsou ploché, na vrcholu levé misky je patrná malá přírůstací ploška. Na vnějším povrchu pravé misky jsou koncentrické valy.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako nový podrod rodu *Amphidonta* Fischer de Waldheim, 1829 (chybný přepis rodového jména; správné znění je *Amphidonte*). Týž autor v roce 1948 přeřadil tento taxon do rodu *Liostrea* Douvillé, 1904. Korobkov (1954) řadí rovněž jako podrod do rodu *Liostrea* Douvillé, 1904. Stenzel (1971) řadí mezi nomina dubia.

Arctostrea Pervinquierè, 1910

(Tabule 4)

TD: *Ostrea colubrina* Lamarck, 1819; vol. 6(1), str. 216

TL: Champagne, Francie; cenoman, svrchní křída

SD: Pervinquierè, 1910 (*Ostrea carinata* Lamarck, 1806)

PR: Pervinquierè, 1910; vol. 10, str. 645–646

RV: celosvětově; svrchní alb – cenoman, křída

Diagnóza: Menší až středně velká schránka úzce protaženého, poloměsičitě vykrojeného tvaru s rovnoběžnými, strmě zdviženými okraji. Komisura je opatřena úzkými, ostrými zuby, které tvoří celý zdvižený okraj schránky.

Poznámky: Vjalov (1936, 1948) a Korobkov (1954) řadí jako podrod rodu *Lopha* Bolten, Stenzel (1971) jako podrod rodu *Rastellum* Faujas–Saint–Fond. *Arctostrea* je starším členem vývojové linie vedoucí k senonskému rodu *Agerostrea* Vjalov, 1936. Na rozdíl od tohoto rodu není střední část vnějšího povrchu hladká, ale zubovitá žebra zasahují i do této části.

Jméno *Ostrea carinata* Lamarck, 1806 musí být zavrženo, neboť je mladším objektivním homonymem recentního druhu *Ostrea carinata* Schroeter, 1802, popsáného z Indického oceánu.

Bellostrea Vjalov, 1936

(Tabule 5)

TD: *Ostrea bellovacina* Lamarck, 1806; vol. 8, str. 159

TL: okolí Beauvais, Francie; thanet, paleocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 17

RV: okolí Beauvais, Francie; thanet, paleocén

Diagnóza: Velká, široká, téměř symetrická schránka okrouhlého tvaru. Vnější povrch levé misky je zejména ve vrcholové části radiálně zvlňn.

Poznámky: Vjalov (1936, 1948) popsal jako novou sekci podrodu *Ostrea* Linné. Stenzel (1971) uvádí jako mladší synonymum rodu *Ostrea* Linné.

Beylopha Vjalov, 1983

(Tabule 5)

TD: *Ostrea clotbeyi* Bellardi, 1854; str. 195, tab. 3/4, 5

TL: Egypt; střední – svrchní eocén

SD: Vjalov, 1983

PR: Vjalov, 1983; str. 7

RV: Egypt, Libye, Tunisko; eocén

Diagnóza: Malá schránka, oválného nebo nepravidelného tvaru. Na vnějším povrchu s několika nepravidelnými a neuspořádanými strmými záhyby.

Poznámky: Vjalov (1983) zařadil svůj nový taxon do čeledi Lophidae a to jako podrod rodu *Nicaisolopha* Vjalov.

Biauris Cossmann, 1922

(Tabule 5)

TD: *Ostrea subhippopodium* d'Archiac, 1850; str. 439, tab 13/4, 4a

TL: Trabay u St. Colombe, Dépt. Landes, Francie; barton, svrchní eocén

SD: Cossmann, 1922

PR: Cossman, 1922; str. 211

RV: Trabay u St. Colombe, Dépt. Landes, Francie; barton, svrchní eocén

Diagnóza: Malá chránka ostreodního tvaru. Zámkový okraj přímý, po stranách vybihající z okrouhlého obrysu schránky ve formě křídel. Svalový vtisk je nepravidelně oválný, velký. Vrchol mírně vystouplý.

Poznámky: Cossman (1922) popsal jako nový podrod rodu *Ostrea* L. Stenzel (1971) dává do synonymiky rodu *Ostrea* L.

Bilobissa Stenzel, 1971

(Tabule 5)

TD: *Gryphaea bilobata* J. de C. Sowerby, 1840; vol. 6, p. 244 (index), vol. 2, p. 113 (*G. dilatata*), tab. 149/2 (non 1)

TL: Anglie; bajok, střední jura

SD: Stenzel, 1971

PR: Stenzel, 1971; str. 1099, tab. J74/2a-d

RV: Evropa; střední - svrchní jura

Diagnóza: Malá až středně velká schránka s hlubokou radiální brázdou na zadním okraji. Vnější povrch schránky je hladký, bez radiálních žeber.

Poznámky: Stenzel (1971) popsal jako nový podrod rodu *Gryphaea* Lamarck a označil jej za pravděpodobného předka rodu *Texigryphaea* Stenzel, 1959. James Sowerby (1816), vol. 2, p. 113, tab. 149/1, 2, popsal a vyobrazil dva jedince, z nichž druhého J. de C. Sowerby (1840), vol. 6, p. 244, označil v indexu ke svazkům 1 - 6 Min. Conch. jako *G. bilobata*. Jedinec vyobrazený na obr. 1 zůstal v původním pojetí autora *G. dilatata*.

Booneostrea Harry, 1985

(Tabule 6)

TD: *Ostrea cucullina* Deshayes, 1836; str.36-37, tab. 32/7-8

TL: ostrov Réunion, Indický oceán; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str.145

RV: Indopacifická oblast; recent

Diagnóza: Malé, maximálně 28 mm vysoké, křehké, slabostěnné schránky oválného tvaru, mírně protažené ve směru výšky. Zvlněné prizmatické vrstvy na vnějším povrchu pravé misky nesou jemná radiální žebírka. Přírůstací plocha zaujímá třetinu vnějšího povrchu levé misky. Chomata nejsou vyvinuta.

Poznámky: Rod *Booneostrea* zařadil jeho autor v rámci podčeledi *Ostreinae* do nově ustaveného tribu *Cryptostreini*.

Cameleolopha Vjalov, 1936

(Tabule 6)

TD: *Ostrea cameleo* Coquand, 1869; str. 149, tab. 54/1-17.

TL: Bou Saada, Alžírsko; cenoman, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: severní Afrika; cenoman

Diagnóza: Menší schránka oválného obrysu. Na vnějším povrchu levé i pravé misky je 15–20 dichotomických, hranatých, radiálních žeber.

Poznámky: Vjalov (1936, 1948) uvádí jako sekci rodu *Lopha* Bolten. Stenzel (1971) povýšil na samostatný rod v podčeledi Lophinae.

Catinula Rollier, 1911

(Tabule 6)

TD: *Ostrea knorri* Voltz, 1828 (= *O. knorri* Voltz, 1828); str. 60

TL: Wartenberg u Basileje, Švýcarsko; bajok, střední jura

SD: Arkell, 1932

PR: Rollier, 1911; str. 272

RV: Evropa, Severní Amerika; střední jura

Diagnóza: Velmi malá schránka s vysoce konkávní levou miskou, jejíž vnější povrch je pokryt množstvím radiálních žeber. Pravá miska je plochá nebo mírně konvexní se slabě naznačeným radiálním žebrováním ve vrcholové části nebo je hladká.

Poznámky: Rod *Catinula* tvoří přechodní skupinu mezi rody *Gryphaea* a *Liotstrea*. Platnost třetihorního druhu *Ostrea knorri* DeFrance, 1821 byla zrušena rozhodnutím Mezinárodní nomenklatorické komise (Opinion 360) v roce 1950. Proto i jméno *O. lotharingica*, které Grossouvre (1887) vytvořil v náhradu za Voltzovo mladší jméno je synonymem. Martin (1863) rovněž vytvořil náhradu za tehdy neplatné Voltzovo označení jméno *O. gibriaci*. I toto jméno by bylo dnes synonymem druhu *O. knorri* Voltz, ale mnozí autoři tyto dva druhy odlišují.

Ceratostreon Bayle, 1878

(Tabule 6)

TD: *Exogira spinosa* Matheron, 1843; str. 192, tab. 32/6, 7, (*Ostrea matheroniana* d'Orbigny, 1847; str. 737, tab. 585)

TL: jižní a západní Francie; senon, svrchní křída

SD: Douvillé, 1879

PR: Bayle, 1878; vol. 4, atlas, vysvětlivky k tab. 134/1, 2, 10, 11

RV: západní Evropa, Střední Asie, severní Afrika, Severní i Jižní Amerika; neokom – maastricht, křída

Diagnóza: Středně velká, ve směru výšky protažená, poloměsíčitě vykrojená schránka. Ligament exogyroidního typu. Povrch levé i pravé misky je radiálně zvlněn. Chomata jsou vyvinuta po celém obvodu schránky.

Poznámky: Od rodu *Exogyra* se *Ceratostreon* liší přítomností okrajových zoubků – chomat, od rodu *Amphidonte* radiální skulpturou. Poznámky k datování rodu *Ceratostreon* Bayle viz rod *Actinostreon* Bayle.

Circogryphaea Vjalov, 1936

(Tabule 6)

TD: *Ostrea sinzowi* Nečajev, 1897; vol. 32, str. 53–54, tab. 1/1a–c

TL: Danilovka u Saratova, Rusko; eocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: Saratovská oblast, Rusko; eocén

Diagnóza: Velká schránka okrouhlého tvaru s téměř centrálním, z obrysu misek nevystupujícím vrcholem.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci rodu *Gryphaea* Lamarck. Stenzel (1971) uvádí jako mladší synonymum podrodu *Pycnodonte* (*Pycnodonte*) Sacco.

Costagyra Vjalov, 1936

(Tabule 6)

TD: *Exogyra olisiponensis* Sharpe, 1850; vol. 6, str. 185, tab. 19/1, 2

TL: Alcantara u Lisanonu, Portugalsko; svrchní turon, křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: jižní Evropa, Afrika, USA, Mexiko, Jižní Amerika (Kolumbie); cenoman – turon, křída

Diagnóza: Středně velká až velká schránka exogyroidního typu s hlubokou levou a plochou pravou miskou. Radiální žebra na vnějším povrchu levé misky jsou řídká, přerušovaná a místy odstávající.

Poznámky: Řídkým žebrováním se rod *Costagyra* liší od rodu *Exogyra* Say. Vjalov (1936) popsal jako novou sekci rodu *Exogyra*. Stenzel (1971) zařadil jako podrod rodu *Exogyra*.

Costeina Vjalov, 1965

(Tabule 7)

TD: *Ostrea costei* Coquand, 1869; str. 108, tab. 26/3–5, 38/13, 14

TL: Castelet Dept. Var, Francie, Medjés, M'Karta, Mansourah, Alžírsko; santon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1965

PR: Vjalov, 1965; str. 5

RV: Francie, Alžírsko, Texas; křída

Diagnóza: Středně velká až velká schránka pyknodontního typu. Levá miska hluboká s výraznou rýhou poblíž zadního okraje. Pravá miska plochá. Zámkový okraj přímý. Na vnějším povrchu levé misky jsou četná úzká, dlouhá, dichotomická, radiální žebra.

Poznámky: Od rodu *Pycnodonte* se liší žebrováním povrchu levé misky. Vjalov popsal tento podrod v roce 1936 pod názvem *Avia*. Stenzel (1947) uvedl rod *Avia* Vjalov, 1936, jako mladší homonymum rodu *Avia* Navás, 1912, (Isecta), str. 72. Proto Vjalov (1965) opravil své označení *Avia* na *Costeina* a zařadil jako podrod rodu *Fatina* Vjalov, 1936. Stenzel (1971) řadí jako podrod rodu *Pycnodonte* Sacco.

Crassostrea Sacco, 1897

(Tabule 7)

TD: *Ostrea virginica* Gmelin, 1791; str. 3336

TL: východní a jižní pobřeží Severní Ameriky (od Kanady po Mexiko); recent

SD: Sacco, 1897

PR: Sacco, 1897; vol. 23, str. 15

RV: celosvětově; spodní křída – recent

Diagnóza: Malé až středně velké, ve směru výšky protažené schránky. Radiální žebra jsou hojnější na vnějším povrchu levé misky. Chomata nejsou vyvinuta. Ve stavbě schránky jsou hojné mezivrstevní dutiny. Vrcholová dutina je u levé misky typicky vyvinuta.

Poznámky: Sacco (1897) stanovil jako nový podrod rodu *Ostrea* Linné. Platnost tohoto jména byla potvrzena (ICZN Opin. 338). Stenzel (1971) řadí jako samostatný rod podčeledi Ostreinae.

Crenostrea Marwick, 1931

(Tabule 7)

TD: *Ostrea wuellerstorfi* Zittel, 1864; vol. 1, str. 54–55, tab. 11/6

TL: Whangarei, Auckland, Severní Ostrov, Nový Zéland; svrchní oligocén

SD: Suter, 1915; str. 53, tab. 7/3

PR: Marwick, 1931; str. 61

RV: Nový Zéland; oligocén

Diagnóza: Velká, tlustostěnná schránka s prohloubenou střední částí. Ligamentální plošina relativně malá a mělká. Skulpturu tvoří nepravidelné koncentrické vrásky a záhyby. Radiální žebra jsou vyvinuta nepravidelně. Chomata rovná, přímá, nevětvená.

Poznámky: Marwick (1931) popsal jako nový podrod rodu *Ostrea* Linné. Stenzel (1971) zařadil jako podrod *Pycnodonte* Fischer de Waldheim.

Cryptostrea Harry, 1985

(Tabule 7)

TD: *Ostrea permolis* Sowerby, 1871; tab. 10/18a, b

TL: neuvvedena; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 144

RV: Mexický záliv, pobřeží Severní Karoliny, západoindické pobřeží (?); recent

Diagnóza: Malé, inekvivalvní, velmi tenkostěnné schránky oválného tvaru, obvykle mírně protažené ve směru výšky. Vrcholová část tupě zašpičatělá, vrcholy centrální, mírně vystupující z pravidelného obrysu schránky. Obě misky ploché, jedna obvykle nepatrně vypouklejší. Osa ligamentu svírá s předním okrajem schránky ostrý úhel, se zadním okrajem schránky tupý úhel, někdy však leží v jeho přímém pokračování. Vnější povrch obou misek je hladký. Chomata jsou vyvinuta podél předního i zadního okraje schránky.

Poznámky: Stenzel (1971) se zdráhá zařadit druh *O. permolis* mezi ústřice. Harry (1985) na základě detailního studia schránky i měkkého těla těchto mlžů respektuje původní Sowerbyho přiřazení tohoto druhu k ústřicím a spojuje rod *Cryptostrea* s tribem *Cryptostreini*.

Cubitostrea Sacco, 1897

(Tabule 8)

TD: *Ostrea cubitus* Deshayes, 1832; vol. 1, str. 365, tab. 47/12–15

TL: Senlis a Valmondois, Francie; svrchní eocén

SD: Sacco, 1897

PR: Sacco, 1897; str. 12

RV: Evropa, Severní Amerika; eocén, oligocén

Diagnóza: Malá až středně velká schránka srpovitého, poloměsíčitého až trojúhelníkovitého tvaru. Skulptura vnějšího povrchu obou misek je tvořena koncentrickými růstovými liniemi, u levé misky výraznými úzkými, někdy dichotomicky větvenými, radiálními žebry. Okraj levé misky je krenulován, okraj pravé misky je hladký. Chomata jsou po obou stranách vrcholu.

Poznámky: Sacco (1897) popsal jako nový podrod rodu *Ostrea*, Stenzel (1971) povýšil na samostatný rod.

Curvostrea Vjalov 1936

(Tabule 8)

TD: *Ostrea rediviva* Coquand, 1869; str. 154, tab. 42/8–11, 54/18–30

TL: Saint André u Gougardues, Dépt. Gard, Francie; cenoman, křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 18

RV: Francie; cenoman

Diagnóza: Malá, úzce protažená, často srpovitě zahnutá schránka. Levá miska prohloubená, pravá plochá až slabě vydutá. Povrch obou misek je hladký, pouze s koncentrickými přírůstkovými lamelami. Schránky se vyskytují většinou se spojenými miskami.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci podrodu *Liostraea* Douvillé. Stenzel (1971) neuznává platnost tohoto jména, neboť všichni vyobrazení jedinci mají zavřené schránky a vnitřek není znám. Pervinquier (1912) označil druh *O. redivi-va* Coquand za mladší synonymum druhu *O. rouvillei* Coquand, 1862. Tento druh však byl popsán ze santonu.

Cymbulostrea Sacco, 1897

(Tabule 8)

TD: *Ostrea cymbula* Lamarck, 1806; vol. 8, str. 165

TL: Grignon u Paříže, Francie; lutet, střední eocén

SD: Sacco, 1897

PR: Sacco, 1897; vol. 23, str. 12

RV: Francie; eocén

Diagnóza: Malá až středně velká, směrem k vrcholu se zužující schránka. Levá miska hlubší než pravá, na povrchu se zaoblenými radiálními žebry. Na vnějším povrchu pravé misky jsou pouze koncentrické přírůstkové linie. Okraj levé misky je zvlněný, okraj pravé misky je plochý. Ligamentální rýha trojúhelníkovitého tvaru je směrem k vrcholu protažená.

Poznámky: Vjalov (1936) uvádí jako podrod rodu *Ostrea* Linné. Stenzel (1971) řadí jako mladší synonymum rodu *Ostrea*. Sacco (1897) popsal původně jako podrod rodu *Ostrea*.

Deltoideum Rollier, 1917

(Tabule 8)

TD: *Ostrea delta* Smith, 1817; str. 18, obr. 6

TL: úpatí vrchu Shotover, Oxford, Anglie; kimeridž, svrchní jura

SD: Arkell, 1932

PR: Rollier, 1917; vol. 42, str. 566

RV: Evropa, Arabský poloostrov; jura

Diagnóza: Středně velká až velká schránka, směrem k vrcholu se nápadně zužující. Pravidelně trojúhelníkovitý obrys schránky je narušen hlubokým vykrojením okraje zadní části schránky. Obě misky jsou stejně ploché. Vnější povrch schránky je hladký.

Poznámky: Rollier (1917) navrhl toto jméno pro ostreoidní formy připevněné k podkladu pravou miskou. Arkell (1932) a Schäfle (1929) na základě studia většího množství materiálu konstatují, že všechny ústřice, recentní i fosilní, jsou a byly připevněny vždy levou miskou. Podle Arkella je proto jméno *Deltoideum* zbytečné. Stenzel (1971) uznává jako samostatný rod.

Dendostrea Swainson, 1835

(Tabule 8)

TD: *Ostrea folium* Linné, 1758; str. 699

TL: Japonské moře; recent

SD: Herrmannsen, 1847; vol. 1, str. 378

PR: Swainson, 1835; str. 39

RV: celosvětově; recent

Diagnóza: Středně velké schránky s výrazným radiálním žebrováním. Na povrchu levé misky jsou časté kořenovité výběžky, jimiž se jedinec připevňuje k podkladu, nejčastěji ke kořenům pobřežní vegetace („stromová ústřice“).

Poznámky: Ranson (1942) na základě detailního studia protokonch konstatoval, že *O. folium* je pravá *Ostrea*. Gunter (1950) se domnívá, že *Dendostrea* vznikla z rodu *Ostrea*. Stenzel (1971) uvádí jako mladší synonymum rodu *Lopha* Bolten.

Eostrea Ihering, 1907

(Tabule 8)

TD: *Ostrea puelchana* d'Orbigny, 1841; str. 672, tab. 85/25–26

TL: východní pobřeží Jižní Ameriky; recent

SD: Iredale, 1939; str. 394

PR: Ihering, 1907; vol. 7, str. 42

RV: celosvětově; recent

Diagnóza: Schránka střední velikosti, tvarem i vnější morfologií upomínající na rod *Ostrea* Linné. Dotyková linie obou misek je zvlněná.

Poznámky: Ihering stanovil tento nový podrod na základě krenulací na vnitřním okraji misek. Cossmann (1916) dokazuje, že *Eostrea* je mladší synonymum rodu *Ostrea*. Suter (1917) poukazuje na krenulace u druhu *O. edulis* – typického druhu rodu *Ostrea* Linné. Stenzel (1971) označuje za mladší synonymum rodu *Ostrea* Linné.

Exogyra Say, 1820

(Tabule 9)

TD: *Exogyra costata* Say, 1820; vol. 2, str. 43

TL: New Jersey, USA; maastricht, křída

SD: monotypii

PR: Say, 1820; vol. 2, str. 43

RV: celosvětově; křída

Diagnóza: Schránka různé velikosti s nepravidelně oválným obrysem, často protažená ve směru výšky. Vrcholy obou misek jsou spirálně stočené nazad. Levá miska nápadně prohloubená, pravá miska víčkovitá, plochá, někdy i mírně vyduťá. Chomata jsou dobře vyvinuta.

Poznámky: Od rodu *Ceratostreon* se liší přítomností chomat. Stenzel (1971) staví jako samostatný rod, který řadí do podčeledi Exogyrinae.

Falcostrea Vjalov, 1983

(Tabule 9)

TD: *Ostrea falcata* Morton, 1827; str. 50, tab. 1/2

TL: Savannah, Georgia, USA; Matawan Formation, svrchní senon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1983

PR: Vjalov, 1983; str. 7

RV: Severní Amerika, Střední Asie; campan – maastricht, svrchní křída

Diagnóza: Malá, úzká, inekvilaterální schránka srpovitého tvaru. Spodní část je ohnuta dozadu, mnohdy i v úhlu větším než 90°. Vrchol přímý nebo mírně stočený nazad. Levá miska je klenutější než plochá miska pravá. Povrch obou misek je radiálně zvlněn, přičemž výška oblých žebor dosahuje až 10 mm. Vrcholová část je hladká.

Poznámky: Vjalov (1983) popsal jako podrod rodu *Arctostrea* Pervinquière.

Fatina Vjalov, 1936

(Tabule 9)

TD: *Gryphaea beldersaiensis* Gorizdro, 1915; str. 22, tab. 1/1, 2

TL: východní část Taškentu, Uzbekistán; lutet, auvers, střední eocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: střední Asie; střední a svrchní eocén

Diagnóza: „Větší nebo menší část vnějšího povrchu levé misky je pokryta radiálními žebry.“ (Vjalov).

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako nový rod podčeledi Gryphaeinae. Stenzel (1971) označil rod *Fatina* za mladší synonymum rodu *Sokolowia* Böhm (1933).

Ferganea Vjalov, 1936

(Tabule 9)

TD: *Gryphaea sewerzowii* Romanovskij, 1883; str. 251

TL: Fergana, Uzbekistán; oligocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: Střední Asie; oligocén

Diagnóza: Malá až středně velká masivní schránka. Levá miska konkávní, s vrcholem gryfeoidně svinutým, mírně posunutým ke straně. Pravá miska plochá, víčkovitá. Povrch schránky bez výraznější skulptury, pouze na pravé misce odstávají okraje přírůstkových lamel.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako nový podrod rodu *Gryphaea* Lamarck. Stenzel (1971) povýšil na samostatný rod podčeledi Ostreinae.

Flemingostrea Vredenburg, 1916

(Tabule 9)

TD: *Ostrea flemingi* d'Archiac et Haime, 1853; str. 275, tab. 23/14, 15

TL: Salt Range, Indie; spodní eocén

SD: Vredenburg, 1916

PR: Vredenburg, 1916; str. 196, tab. 17–20

RV: Evropa, Asie, Afrika, Jižní i Severní Amerika; svrchní křída – miocén

Diagnóza: Malá až středně velká schránka s téměř ekvilaterálními miskami. Skulptura obou misek je koncentricky listovitá, nepříliš výrazná. Na povrchu levé misky nejsou stopy po připevnění. Vrchol malý, excentrický, u mladých jedinců exogyroidní. Kalcitová prizmata jsou silně vyvinuta.

Poznámky: Vredenburg (1916) popsal jako podrod rodu *Ostrea* L. Stenzel (1971) povýšil na samostatný rod a vytvořil novou skupinu Flemingostreini.

Fluctogyra Vjalov, 1936

(Tabule 10)

TD: *Ostrea trigeri* Coquand, 1869; str. 119, tab. 51/1, 2.

TL: Le Mans, Francie; cenoman

SD: Vjalov, 1936 (jako *Exogyra trigeri* Coquand)

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: Francie; cenoman

Diagnóza: „Radiální skulptura sestává z vln.“ (Vjalov).

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci rodu *Exogyra* Say. Stenzel (1971) uvádí jako mladší synonymum rodu *Exogyra* Say.

Gigantostrea Sacco, 1897

(Tabule 10)

TD: *Ostrea gigantica* Solander, 1766; str. 36, tab. 8/88

TL: Barton Cliff, Hampshire, Anglie; barton, svrchní eocén

SD: Sacco, 1897

PR: Sacco, 1897; str. 14

RV: Anglie; svrchní eocén

Diagnóza: Středně velká až velká schránka okrouhlého tvaru. Levá miska prohloubená, pravá plochá. Povrch schránky víceméně hladký. Vrchol nenápadný, malý, svalový vtisk okrouhlý, vysoko položený.

Poznámky: Sacco (1897) popsal jako podrod rodu *Ostrea* L. Vjalov (1936) toto zařazení respektoval, avšak v další práci (1948) přeřadil do rodu *Gryphaea* Lam. s odůvodněním, že pravá miska typického druhu je konvexní. Pro tytéž formy, jejichž pravá miska je však konkávní, stanovil nové jméno *Solidostrea*. Stenzel (1971) uvádí jako synonymum rodu *Pycnodonte* Fischer de Waldheim.

Gorizdrella Vjalov, 1936

(Tabule 10)

TD: *Ostrea gorizdroae* Vjalov, 1936; str. 17

TL: Fergana, Uzbekistán; lutet, střední eocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 17

RV: Fergana, Uzbekistán; střední eocén

Diagnóza: Okrouhlá, nízká, téměř symetrická schránka s nevystupujícím vrcholem. Vnější povrch levé misky je pokryt radiálními, mírně zaoblenými žebry.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci podrodu *Cymbulostrea* Sacco. Vjalov patrně nepublikoval samostatně popis svého typického druhu a jako dostačující považoval popis rodu. Stenzel (1971) uvádí jako synonymum podrodu *Turkostrea* Vjalov.

Gryphaea Lamarck, 1801

(Tabule 10)

TD: *Gryphaea arcuata* Lamarck, 1801; str. 398

TL: západní Evropa (přesná lokalita není známa); lias, jura

SD: H. E. Anton, 1839

PR: Lamarck, 1801; str. 398

RV: boreální oblast (svrchní trias), celosvětově (jura); svrchní trias – svrchní jura

Diagnóza: Středně velká až větší schránka protažená ve směru výšky. Levá miska hluboce klenutá s vrcholem spirálovitě svinutým v rovině výšky. Pravá miska plochá, někdy mírně vyduťatá, vždy menší než miska levá. Povrch obou misek hladký, pouze s přírůstkovými liniemi. Na vnějším povrchu levé misky je poblíž předního okraje výrazná radiální brázda. Ligament, zejména u pravé misky, krátký. Připevňovací ploška na vrcholu levé misky malá, ztěžší rozeznatelná.

Poznámky: Podrobná diskuse rodu *Gryphaea* a jeho typického druhu je obsažena v ICZN Opin. 338. Lectotyp druhu *G. arcuata* vybral Cox (1951) podle staršího vyobrazení Bourgueta (1742, tab. 15/92). Tento obrázek je však mladší kopii obrázku uveřejněného J. Scheuchzerem (1718, obr. 128), který představuje jedince ze severovýchodního Švýcarska. Tento jedinec byl v nedávné době objeven v muzeu v Curychu, kde je uložen pod č. 745 v Scheuchzerově kolekci.

Gryphaeligmus Lewy, 1982

(Tabule 10)

TD: *Ostrea jabbokensis* Cox, 1925; str. 172, tab. 14/1

TL: řeka Zerga (Jordánsko); bath, jura

SD: Lewy, 1982

PR: Lewy, 1982; str. 813

RV: Jordánsko, Saudská Arábie; střední – svrchní bath, kelloway (?), jura

Diagnóza: Malá, tenkostěnná, inekvivalvní až subekvivalvní schránka okrouhlého nebo krátce srpovitého tvaru. Levá miska je konvexní, pravá plochá nebo konkávní. Obě misky jsou, kromě vrcholové části, výrazně žebrované. Chomata jsou přímá, jemná.

Poznámky: Tyto formy byly dříve spojovány s jurským rodem *Eligmus* Endes–Deslongchamps, 1856 (čeleď Mallaeidae).

Gryphaella Čelcova, 1969

(Tabule 11)

TD: *Gryphaea similis* Pusch, 1837; str. 34, tab. 4/12

TL: Polsko; svrchní senon, svrchní křída

SD: Čelcova, 1969

PR: Čelcova, 1969; str. 62

RV: Evropa, Asie; senon, svrchní křída

Diagnóza: Středně velká, inekvivalvní schránka zaobleně trojúhelníkovitého obrysu. Levá miska silně vypouklá s křídlovitým rozšířením zadního okraje a nápadnou vertikální brázdou. Vrchol úzký, zobákovitě zahnutý, překrývající zámkový okraj. Pravá miska plochá až mírně vyduťá. Vnější povrch pokryt přírůstkovými liniemi.

Poznámky: Vnějšími znaky upomíná rod *Gryphaella* na rod *Gryphaea* a *Pycnodonte*. Čelcova rozlišuje tyto rody na základě mikrostruktur schránky. Stenzel (1971) staví jako mladší synonymum podrodu *Phygraea* Vjalov (1936).

Gryphaeostrea Conrad, 1865

(Tabule 11)

TD: *Gryphaea eversa* Melleville, 1843; str. 87, tab. 3/3, 4

TL: Villers – Franqueux, Pařížská pánev, Francie; thanet, paleocén

SD: monotypií

PR: Conrad, 1865; neočíslovaná stránka, následující po str. 190

RV: Evropa, Afrika, Sev. Amerika; spodní křída – miocén

Diagnóza: Malá, ve směru výšky protažená schránka s hluboce klenutou levou miskou. Pravá miska plochá, víčkovitá, vždy menší než miska levá. Vrchol levé misky je zobákovitě zahnutý, mírně vychýlený z roviny schránky směrem k zadnímu okraji. Plocha připevnění většinou velká. Vnější povrch hladký, pouze se znatelnými okraji přírůstkových lamel, které na pravé misce doškovitě odstávají.

Poznámky: Vjalov (1936, 1948) řadí do podčeledi Exogyrinae, jako podrod rodu *Amphidonte* (s typickým druhem *G. vomer* Mort.). Stenzel (1971) staví jako rod podčeledi Exogyrinae.

Gyrostrea Mirkamalov, 1963

(Tabule 11)

TD: *Exogyra turkestanensis* Bobkova, 1949; str. 180, tab. 44/7, 8a, b

TL: Fergana, Uzbekistán; cenoman – turon, svrchní křída

SD: Mirkamalov, 1963

PR: Mirkamalov, 1963; str. 152

RV: jižní Itálie, Střední Asie, Malá Asie, severní Afganistán, severní Afrika; cenoman – senon, svrchní křída

Diagnóza: Středně velká až velká schránka proměnlivého tvaru. Levá miska prohloubená, s nevelkým, spirálně nazad zatočeným, zřídka vystouplým vrcholem. Ligamentální plošina u báze široká, směrem k vrcholu se zužující. U mladých exemplářů se blíží exogyroidnímu typu. Pravá miska plochá, s vrcholem malým, spirálně v rovině misky nazad zatočeným. Vnější povrch je pokryt hrubými koncentrickými rýhami.

Poznámky: Mirkamalov (1963) zařadil jako nový rod podčeledi Exogyrinae. Stenzel (1971) přejal toto zařazení. Typický druh je nutno odlišovat od eocénního druhu *Ostrea turkestanensis* Romanovskij, 1878.

Hytissa Stenzel, 1971

(Tabule 11)

TD: *Mytilus hyotis* Linné, 1758; str. 704, č. 207

TL: Nosi Bé, Madagaskar; recent

SD: Stenzel, 1971

PR: Stenzel, 1971; str. 1107

RV: celosvětově; turon, svrchní křída – recent

Diagnóza: Středně velká až velká schránka, mírně protažená ve směru výšky. Levá miska prohloubenější než pravá. Skulptura obou misek podobná. Sestává z hrubých, vlnitých žebor, jež vytvářejí nápadnou zubatou komisuru na spodním okraji schránky. Časté jsou tubulární trnité výrůstky. Plocha připevnění je velká. Chomata dlouhá, zvlněná, rozvětvená.

Poznámky: Stenzel (1971) zařadil tento svůj nový rod do podčeledi Pycnodontinae. Čtyři známé recentní druhy jsou přísně stenohalinní a stenothermní.

Ilymatogyra Stenzel, 1971

(Tabule 11)

TD: *Exogyra arietina* Roemer, 1852; str. 68

TL: Texas, USA; cenoman, svrchní křída

SD: Stenzel, 1971

PR: Stenzel, 1971; str. 1119

RV: Mexiko, USA, Libye (senon); cenoman – senon, svrchní křída

Diagnóza: Menší až středně velká, spirálně vinutá, silně inekvivalvní schránka. Levá miska vývrtkovitě prostorově vinutá, pravá miska plochá, vičkovitá. Na vnějším povrchu levé misky jsou jemná radiální žebra. Vnější povrch pravé misky je skulpturován odstávajícími jemnými okraji přírůstkových lamel. Vrchol je posunut k zadnímu okraji schránky.

Poznámky: Stenzel svůj, původně monotypický, rod přiřadil k podčeledi Exogyrinae. Na základě nových nálezů v severní Africe (Libyi) je nutno rozšířit původní pojetí autora rodu, poopravit popis a stratigrafické rozpětí.

Indostrea Chiplonkar et Badve, 1976

(Tabule 11)

TD: *Indostrea indica* Chiplonkar et Badve, 1976; str. 247, tab. 1/1–24, text – fig. 1–3

TL: Badia, Indie; cenoman – maastricht, svrchní křída

SD: Chiplonkar et Badve, 1976

PR: Chiplonkar et Badve, 1976; str. 245

RV: Badia, Khadlu, Mongra, Motichikli, Indie; cenoman – maastricht, svrchní křída

Diagnóza: Malá, subekvivalvní schránka lopatkovitého tvaru. Vrchol je špičatý, přímý nebo zakřivený. Připevňovací ploška je velmi malá. Vnitřní okraje misek lemuji chomata. Na vnějším povrchu obou misek jsou dobře patrné okraje přírůstkových lamel, radiální ornamentace chybí.

Poznámky: Rod *Indostrea* je řazen do podčeledi *Ostreinae*. Od rodu *Acutostrea* Vjalov se liší menšími rozměry, nepřítomností radiální skulptury a rozšířením chomat podél celého obvodu vnitřního povrchu misek. Tímto posledním znakem se liší od rodu *Saccostrea* Dolffus et Dautzenberg i od rodu *Crassostrea* Sacco. Jistou podobnost vykazují i některé druhy rodu *Curvostrea* Vjalov, mají však vesměs výraznější připevňovací plošku.

Kafirnigania Gekker, 1962

(Tabule 11)

TD: *Kafirnigania orientalis* Gekker, 1962; str. 115, tab. 13/7a, b

TL: západní polovina Tadžického bazénu, Fergana, Uzbekistán; eocén

SD: Gekker, 1962

PR: Gekker, 1962; str. 115

RV: Fergana, Uzbekistán; eocén

Diagnóza: Středně velká, silně inekvivalvní schránka. Levá miska prohloubená, pravá plochá až mírně konkávní. Vrchol téměř centrální. Povrchová skulptura sestává z hustých radiálních žebor, místy se dichotomicky větvících. Žebra jsou mnohem výraznější na levé misce.

Poznámky: Jako autoři práce jsou uvedeni Gekker, Osipova, Bělskaja, ale stať o ústřicích zpracoval Gekker, proto je také uveden jako autor druhu i rodu. Vjalov (1965) odmítá přijmout platnost tohoto rodu s odůvodněním, že všechny tyto formy patří do skupin rodů *Fatina* a *Turkostrea*. Gekker odlišuje svůj nový rod *Kafirnigania* od rodu *Fatina* žebrováním celého vnějšího povrchu levé misky u rodu *Kafirnigania*. Stenzel (1971) klade do synonymiky rodu *Sokolowia* Böhm, 1933.

Kokanostrea Vjalov, 1936

(Tabule 12)

TD: *Ostrea kokanensis* Sokolov, 1910; str. 73, obr. 7a–c

TL: Fergana, Uzbekistán; střední eocén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: Střední Asie; eocén

Diagnóza: Malá, silně inekvivalvní schránka, protažená ve směru výšky. Vrchol nápadně vystouplý, gryfeoídně stočený. Pravá miska plochá, víčkovitá. Chomata jsou vyvinuta. Povrch schránky je hladký, pouze s přírůstkovými koncentrickými rýhami.

Poznámky: Vjalov (1936) stanovil jako nový podrod rodu *Liostrea*. Stenzel (1971) přeřazuje mezi *Flemingostreini*.

Konbostrea Chinzei, 1986

(Tabule 12)

TD: *Ostrea konbo* Hayasarka et Hayasarka, 1956; str. 163, tab. 12/1, 2

TL: Mikasa, Hokkaido, Japonsko; svrchní turon, svrchní křída

SD: Chinzei, 1986

PR: Chinzei, 1986; str. 140

RV: Japonsko; svrchní turon – svrchní coniak, svrchní křída

Diagnóza: Extrémně vysoká, úzce protažená schránka. Levá miska masivnější, ve vrcholové části prohloubená, pravá miska slabší, zesílená pouze ve vrcholové části.
Poznámky: Rod *Korbostrea* patří do společenství krassostreoidních ústřic. Od rodu *Crassostrea* se liší zřetelně oddělenou ligamentální areou a dorzálním okrajem obytného prostoru schránky.

Labrostrea Vjalov, 1936

(Tabule 12)

TD: *Ostrea labrum* Vjalov, 1945; str. 200, obr. 1

TL: Tuar – Kyr, Uzbekistán; paleogén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 18

RV: Střední Asie; paleogén

Diagnóza: Malá schránka se silně protaženou zadní částí. Podvrcholová dutina levé misky je nápadná. Levá miska tenká, plochá nebo slabě konvexní. Na vnějším povrchu levé misky jsou koncentrické přírůstkové rýhy.

Poznámky: Vjalov 1936 popsal tuto novou sekci v rámci podrodu *Liostrea*. Popis typického druhu však zveřejnil až v roce 1945, takže *Ostrea labrum* bylo v době uvedení nové sekce *Labrostrea* neplatné jméno. Pro zjednodušení situace je možné akceptovat popis nové sekce, uvedený v roce 1936, zároveň jako popis typického druhu a nový taxon považovat za monotypický (Stenzel, 1971). Stenzel 1971 uvádí jako samostatný rod nejistého systematického postavení v rámci podčeledi Pycnodontinae.

Laevigyra Malchus, 1990

(Tabule 12)

TD: *Ostrea luynesi* Lartet, 1872; str. 64, tab. 10/17, 18

TL: Ain Musa nebo wádi Heidan, západní pobřeží Mrtvého moře; cenoman, svrchní křída

SD: Malchus, 1990

PR: Malchus, 1990; str. 124

RV: severní Afrika (Alžírsko, Egypt), Izrael, Jordánsko, Evropa (Francie, Holandsko), USA, křída

Diagnóza: Malá až středně velká schránka s vrcholem stočeným směrem k zadnímu okraji. Dobře zřetelný je kýl na levé misce. Pravá miska je víčkovitá. Chomata jen ojedinelé. Povrch schránky je hladký.

Poznámky: *Laevigyra* se liší od ostatních exogyroidních forem zejména hladkým povrchem schránky. Podle Malchuse (1990) má velmi blízko k rodu *Rhynchostreon* Bayle.

Liostrea Douvillé, 1904

(Tabule 12)

TD: *Ostrea sublamellosa* Dunker, 1846; str. 41, tab. 6/27–30

TL: Halberstadt, Německo; lias, spodní jura

SD: Douvillé, 1904. Autor nejprve uvedl chybně jako typický druh *Ostrea lamellosa* Dunker. Tuto chybu opravil v následující práci v téměř roce.

PR: Douvillé, 1904; str. 273

RV: Evropa, Dálný východ, Sibiř; svrchní trias – jura

Diagnóza: Malá inekvivalvní schránka s vyniklým vrcholem. Schránka je výrazně širší ve spodní části. Levá miska prohloubená, pravá miska plochá. Připevňovací plocha na vnějším povrchu levé misky středně velká. Skulptura vnějšího povrchu obou misek sestává z koncentrických přírůstkových lamel a valů.

Poznámky: Viz SD. Douvillé popsal jako nový samostatný rod bez dalšího zařazení. Stenzel (1971) uvedl v rámci podčeledi Gryphaeinae.

Lopha Bolten, 1798

(Tabule 12)

TD: *Mytilus cristagalli* Linné, 1758; str. 704

TL: Indopacifické pobřeží; recent

SD: W. H. Dall, 1898

PR: Bolten, 1798; str. 168

RV: celosvětově; trias – recent

Diagnóza: Schránka různé velikosti s nepříliš odlišnými miskami. Na vnějším povrchu schránky je různý počet ostrých radiálních žeber, vytvářejících na předním okraji výrazně zubatou komisuru. Plocha připevnění střední až velké velikosti.

Poznámky: Vjalov (1936) vytvořil samostatnou podčeleď Lophinae. Ranson (1942) na základě studia řezů protokonch zjistil, že *Ostrea cristagalli* je pravá *Ostrea* a že proto není důvod pro stanovení nového rodu. Stenzel (1947) diskutoval platnost názvu *Lopha* a uvedl jej jako synonymum pro *Alectryonia* Fischer de Waldheim, 1807. Boltenova práce byla dlouho zavržována jako nevědecká, neboť se jednalo o prodejní katalog, a to přesto, že Bolten pod rodovým označením *Lopha* odkazoval u druhu *L. cristagalli* na starší vyobrazení v Chemnitzovi. V roce 1926 bylo Boltenovo „Museum Boltenianum...“ uznáno platným pro nomenklatorické účely (ICZN Opinion 96). Stenzel 1971 uznává platnost a řadí rod *Lopha* do podčeledi Lophinae.

Margostrea Vjalov, 1936

(Tabule 12)

TD: *Ostrea merceyi* Coquand, 1869; str. 93, tab. 28/22, 29/8–14

TL: Tartigny, Dépt. Oise, Francie; zóna *Micraster coranguinum*, santon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: Francie; santon, svrchní křída

Diagnóza: „Nezatočená schránka s velice širokým hladkým středním polem, se skulpturou projevující se pouze jako zvlnění nebo ozubení poblíž okrajů schránky“. (Vjalov).

Poznámky: Někteří autoři označují druh *O. merceyi* Coq. za mladší synonymum druhu *O. semiplana* J. de C. Sowerby, 1825 = *Hytissa semiplana* (Sowerby, 1825). Je pravděpodobné, že jedinci vyobrazení Coquandem (1869) jsou nedospělá stadia jiného druhu. Schránky mladých jedinců druhu *Hytissa semiplana* z anglického maastrichtu, připevněné na rostra belemnitů, mají stejný vzhled i charakter povrchové skulptury.

Myrakeena Harry, 1985

(Tabule 13)

TD: *Ostrea angelica* Rochebrune, 1895; holotyp vyobrazil Keen (1971) obr. 167

TL: Kalifornský záliv; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 138

RV: Kalifornský záliv; recent

Diagnóza: Středně velká schránka (do 100 mm výšky) okrouhlého tvaru, přirůstající téměř polovinou vnějšího povrchu levé misky. Obě misky jsou ploché, na vněj-

ším povrchu se zaoblenými radiálními žebry, která v okrajové části schránky vytvářejí zubatou komisuru. Vrchol je malý, ligament relativně dlouhý. Chomata jsou vyvinuta ve vrcholové části schránky.

Poznámky: Druh *Myrakeena angelica* je jediný známý zástupce nově ustaveného rodu *Myrakeena*. Ten jeho autor řadí v rámci podčeledi Lophinae do nového tribu Myrakeenini.

Nanogyra Beurlen, 1958

(Tabule 13)

TD: *Gryphaea nana* J. de C. Sowerby, 1822; IV, str. 114, tab. 383/3

TL: Shotover u Oxfordu, Anglie; kimeridž, svrchní jura

SD: Beurlen, 1958

PR: Beurlen, 1958; str. 209

RV: Evropa, Indie, Arábie, Afrika; bajok – portland, jura

Diagnóza: Malá, inekvivalvní schránka proměnlivého tvaru, většinou protažená ve směru výšky, srpovitě až poloměsíčitě vykrojená. Levá miska prohloubená s exogyroidně stočeným vrcholem. Pravá miska plochá nebo mírně konkávní, případně konvexní. Vrchol typicky exogyroidní. Na vnějším povrchu schránky jsou výrazné okraje doškovitě se překrývajících lamel jednotlivých růstových stadií, na povrchu levé misky ještě jemná radiální žebírka. Od rodu *Exogyra* se *Nanogyra* liší způsobem vnutí ligamentální plošiny. Oba postranní valy jsou stejně dlouhé a široké.

Poznámky: Beurlen (1958) popsal jako samostatný rod. Stenzel (1971) zařazuje tento rod do podčeledi Exogyrinae, tribus Exogyriini. Otázkou zůstává, zda zjištěné morfologické rozdíly jsou dostatečné pro stanovení nového rodu.

Nanostrea Harry, 1985

(Tabule 13)

TD: *Ostrea deformis* Lamarck, 1819; str. 209, bez vyobrazení

TL: evropská moře; recent

SD: Harry, 1985 (protože Lamarck popsal v roce 1806 pod stejným druhovým jménem fosilní ústřici, přejmenoval Harry (1985) Lamarckův recentní druh na *Nanostrea exigua*)

PR: Harry, 1985, str. 142

RV: západoindická část Tichého oceánu; recent

Diagnóza: Malé schránky (12–15 mm výšky) nejčastěji připevněné celým vnějším povrchem levých misek k prázdným ulitám jiných měkkýšů. Vnější povrch pravé misky je hladký. Chomata jsou výrazná, rozšířená po celém vnitřním obvodu schránky.

Poznámky: Harry (1985) řadí v rámci podčeledi Ostreinae do tribu Ostreini.

Neogyra Vjalov, 1965

(Tabule 13)

TD: *Exogyra ferganensis*, Romanovskij, 1879; str. 153, text. fig. 2a, b

TL: Rištana, Fergana, Uzbekistán; svrchní oligocén

SD: Vjalov, 1965

PR: Vjalov, 1965; str. 6

RV: Střední Asie; svrchní oligocén

Diagnóza: Velká, masivní schránka, výrazně protažená ve směru výšky. Levá miska nápadně vypouklejší než miska pravá. Vrcholy obou misek jsou vysoce vytažené, exogyroidně spirálně zavinuté. Vnější povrch obou misek je hladký.

Poznámky: *Neogyra* byla popsána Vjalovem jako nový podrod rodu *Amphidonte* Fischer de Waldheim, později povýšena na samostatný rod podčeledi Amphidontinae.

Neopycnodonte Stenzel, 1971

(Tabule 13)

TD: *Ostrea cochlear* Poli, 1795; str. 179

TL: Kagoshima Bay, Japonské moře, hloubka 91,4 m; recent

SD: Stenzel, 1971

PR: Stenzel, 1971; str. 1109

RV: celosvětově; miocén – recent

Diagnóza: Tenká, místy průsvitná schránka střední velikosti, protažená ve směru výšky. Levá miska hluboká, pravá plochá. Vrcholová dutina levé misky výrazná. Připevňovací ploška malá. Velký svalový vtisk dosahuje 1/4 výšky schránky. Chomata na levé misce jemná, dlouhá, u některých jedinců nese snadno identifikovatelná, omezená na vrcholovou část. Povrch levé misky nepravidelně zvlněn, podél zadního okraje misky výrazná radiální rýha. Okraje přírůstkových lamel často odstávající.

Poznámky: *Neopycnodonte cochlear* je jediný žijící zástupce rodu. Je přísně stenohalinní, žije v hloubkách od 27 do 1500 m, v teplotě 12 °C až 4 °C. Stenzel odvozuje tento svůj nový rod čeledi Pycnodontinae od rodu *Pycnodonte*, přičemž miocénní druhy označuje za přechodné.

Nicaisolopha Vjalov, 1936

(Tabule 14)

TD: *Ostrea nicaisei*, Coquand, 1862; str. 232, tab. 22/5-7

TL: El Kantara, pohoří Aurés, Alžírsko; campan, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936, (jako *N. nicaisi* Coq.)

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: Evropa (Portugalsko), severní Afrika (Tunisko, Alžírsko, Egypt), Mexiko, Jižní Amerika (Peru); turon – maastricht, svrchní křída

Diagnóza: Plochá schránka střední velikosti, okrouhlého až trojúhelníkovitě oválného obrysu s nepříliš odlišnými miskami. Nápadné je široké radiální zvlnění povrchu schránky, tvořené 4–7 oblými žebry.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci podrodu *Lopha*. Stenzel řadí jako samostatný rod do podčeledi Lophinae.

Notostrea Finlay in Marwick, 1928

(Tabule 14)

TD: *Ostrea subdentata* Hutton, 1873; str. 34

TL: Broken River, Trelissick Basin, severní Canterbury, Nový Zéland; spodní oligocén, paleogén

SD: Finlay in Marwick, 1928

PR: Finlay in Marwick, 1928; str. 432

RV: Nový Zéland; spodní oligocén, paleogén

Diagnóza: Malá schránka trojúhelníkovitého obrysu. Levá miska poněkud hlubší a větší než miska pravá. Ligamentální plošina malá, ale široká. Chomata dobře viditelná. Rozměry lektotypu: výška – 25 mm, délka – 22 mm.

Poznámky: Finlay 1928 popsal jako nový podrod rodu *Ostrea*. Stenzel 1971 zařadil mezi taxony problematického postavení a platnosti.

Numismoida Harry, 1985

(Tabule 14)

TD: *Ostrea numisma* Lamarck, 1819, (Harry uvádí chybně rok popisu 1918); str. 205, bez vyobrazení

TL: západoindické pobřeží Tichého oceánu; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 132

RV: tropická moře od východní Afriky po Havajské souostroví; recent

Diagnóza: Malé schránky (do 40 mm výšky) se slabě konvexní pravou miskou, připevněné k podkladu velkou částí vnějšího povrchu levé misky.

Poznámky: *Numismoida numisma* je jediný známý zástupce nově stanoveného taxonu, popsáného jako podrod rodu *Parahyotissa*. Harry (1985) řadí tento rod do podčeledi Pycnodonteinae a tribu Hyotissini.

Nutogyra Vjalov, 1936

(Tabule 14)

TD: *Ostrea fourneti* Coquand, 1862; str. 229, tab. 21/1-3

TL: Sidi-Abid, Taberdga, Djélail, Prov. Constantine, Alžírsko; maastricht, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 20

RV: Alžírsko

Diagnóza: Silně inekvivalvní schránka exogyroidního typu. Levá miska hluboká s exogyroidně svinutým vrcholem, pravá miska plochá, víčkovitá. Kromě jemných koncentrických vrásek a rýh jsou na povrchu levé misky jemné radiální čeriny.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci rodu *Exogyra*. Stenzel (1971) označuje jako mladší synonymum rodu *Exogyra*.

Odontogryphaea Ihering, 1903

(Tabule 15)

TD: *Gryphaea concors* var. *rostrigera* Ihering, 1902; str. 113

TL: západně od Rio Chico, přítok Rio Chubut, Argentina; svrchní paleocén, paleogén

SD: Ihering, 1903

PR: Ihering, 1903; str. 194

RV: Francie, jižní Asie, Jižní Amerika, Mexiko; maastricht, křída – eocén, paleogén

Diagnóza: Malá až středně velká schránka trojúhelníkovitého obrysu s vrcholem v nejužší části. Levá miska zřetelně hlubší než miska pravá. Vrchol vystouplý, zobákovitě přehnutý nad ligamentální plošinu. Chomata dobře patrná. Ligamentální plošina většinou delší než vyšší. Svalový vtisk zaoblený, poloměsícitě vykrojený, posunutý směrem k ventrálnímu okraji. Vnější povrch s okrají přírůstkových lamel. Na povrchu levé misky výrazná široká radiální brázda.

Poznámky: Ihering popsal jako nový podrod rodu *Gryphaea*. Stenzel (1971) zařadil jako samostatný rod do svého nového tribu Flemingostreini.

Oscillopha Malchus, 1990

(Tabule 15)

TD: *Ostrea dichotoma* Bayle, 1849; str. 365, tab. 18/17-18

TL: Nza-ben-Messai, jižně od Batny, Alžírsko; santon, coniak (?)

SD: Malchus, 1990

PR: Malchus, 1990; str. 103

RV: Evropa, severní Afrika, Střední Východ; křída

Diagnóza: Středně velká až velká, bikonvexní, radiálně žebrovaná schránka oválného nebo okrouhlého obrysu. Žebra jsou většinou ostrá někdy protažená v trnité

výrůstky. Dotyková linie je zvlněná až zubatá, svalový vtisk velký, podlouhlý až poloměsíčitý. Chomata jsou vyvinuta.

Poznámky: Malchus (1990) odlišuje svůj nový rod *Oscillopha* od jurského rodu *Actinostreon* Bayle na základě tvaru schránky, typu chomat a struktury schránky.

Ostrea Linné, 1758

(Tabule 16)

TD: *Ostrea edulis* Linné, 1758; str. 699, č. 180

TL: pobřeží Evropy od Norska po Středozemní moře; recent

SD: Schmidt F. C., 1818

PR: Linné, 1758; str. 696

RV: pobřeží Evropy od Norska po Středozemní moře; recent

Diagnóza: Středně velká, vzácněji velká schránka okrouhlého tvaru s nepříliš odlišnými miskami. Levá miska prohloubenější, na vnějším povrchu s mnoha dlouhými, nestejnými radiálními žebry. Pravá miska zcela plochá, s nepatrně prohloubenou tělní dutinou. Na vnějším povrchu pravé misky nejsou vyvinuta radiální žebra, ale odstávající lupenité okraje přírůstkových lamel. Chomata jsou patrná ve vrcholové části schránky.

Poznámky: Podle Ortona (1937) bylo popsáno více než 100 druhů rodu *Ostrea*. Budoucí revize toto číslo sníží (Gunter, 1950).

Ostreola Monterosato, 1884

(Tabule 16)

TD: *Ostrea stentina* Payraudeau, 1826; str. 81, tab. 3/3

TL: pobřeží Korsiky; recent

SD: monotypií

PR: Monterosato, 1884; str. 4

RV: pobřeží Korsiky a západní část Středozemního moře; recent

Diagnóza: Schránka střední velikosti okrouhlého obrysu s nepatrně vystupujícím vrcholem a nepříliš odlišnými miskami. Připevnění k podkladu se uskutečňuje větší částí vnějšího povrchu levé misky. Povrch obou misek je pokryt větším množstvím zaoblených radiálních žebor. Chomata jsou vyvinuta ve vrcholové části.

Poznámky: Ranson (1942) dokazuje na základě protokochy, že typický druh rodu *Ostreola* je pravá *Ostrea*. Hörnes (1870) dává druh *O. stentina* Payraudeau do synonymiky druhu *O. plicatulla* Gmelin, 1791. Stenzel (1971) řadí jako mladší synonymum rodu *Ostrea* celý rod *Ostreola*.

Ostreonella Romanovskij, 1890

(Tabule 16)

TD: *Ostreonella prima* Romanovskij, 1890; str. 102, tab. 13bis/3a-e

TL: Gissarský hřeben, poblíž Samarkandu, Uzbekistán; svrchní křída

SD: monotypií

PR: Romanovskij, 1890; str. 101

RV: Gissarský hřeben, Uzbekistán; svrchní křída

Diagnóza: Malá, bikonvexní, ve směru výšky protažená schránka terebratuloidního tvaru. Vrchol nevystupující, připevňovací ploška malá. Obě misky mimořádně vypouklé. Povrchová skulptura je tvořena koncentrickými přírůstkovými rýhami. Chomata jsou vyvinuta.

Poznámky: Vjalov (1936, 1948) zařadil jako sekci rodu *Liostrea*. Stenzel (1971) jako samostatný rod tribu Flemingostreini.

Palaeogyra Mirkamalov, 1963

(Tabule 17)

TD: *Chama striata* Smith, 1817; str. 45

TL: Anglie; kimeridž, svrchní jura

SD: monotypii (popsáno jako *P. virgula* Goldf.)

PR: Mirkamalov, 1963; str. 152

RV: západní Evropa, evropská část Ruska; svrchní jura

Diagnóza: Malá, srpovitě zahnutá, úzce protažená, tenkostěnná schránka. Vrcholy obou misek spirálně stočené nazad. Levá miska hlubší než miska pravá. Vnější povrch levé misky velmi jemně až níkovitě radiálně žebrován. Povrch pravé misky pouze s přírůstkovými liniemi. Ligamentální rýha exogyroidního typu. Na vnitřních okrajích misek jsou vyvinuta zřetelná chomata.

Poznámky: Mirkamalov (1963) popsal jako nový rod podčeledi Exogyrinae. Postavení rodu *Palaeogyra* je problematické, neboť znaky, jimiž se tento rod liší (podle Mirkamalova) od rodů *Exogyra*, *Amphidonte* a *Ceratostreon* nacházíme i u těchto rodů. Stenzel (1971) platnost rodu neuznává a klade jej do synonymiky rodu *Nanogyra* Beurlen.

Palaeolopha Malchus, 1990

(Tabule 17)

TD: *Ostrea haidingeriana* Emmrich, 1853

TL: Rakousko; réť, svrchní trias

SD: Malchus, 1990

PR: Malchus, 1990; str. 102

RV: Rakousko; svrchní trias

Diagnóza: Schránka se zprohýbanými miskami. Ligamentální area je stejně vysoká jako dlouhá. Chomata nejsou u triasových druhů vyvinuta vůbec, v rámci podčeledi *Palaeolophinae* se vzácně vyskytují u křídových zástupců a nejhojnější jsou u druhů jurských.

Poznámky: Všechny druhy, které jsou řazeny k rodu *Palaeolopha* jsou triasového stáří a je známa pouze jejich vnější podoba. Proto všechna tato zařazení jsou doprovázena otazníkem.

Parahyotissa Harry, 1985

(Tabule 17)

TD: *Ostrea thomasi* McLean, 1941; str. 7, tab. 3/1, 2 a tab. 4/1, 2

TL: východní a západní část Atlantického oceánu; recent

SD: Harry, 1985 (protože pod jménem *Ostrea sellaeformis* var. *thomasi* popsal Glenn v roce 1904 fosilní druh ústřice, přejmenoval Harry McLeanův druh na *Parahyotissa mcgintyi*)

PR: Harry, 1985; str. 130

RV: východní a západní část Atlantického oceánu; recent

Diagnóza: Schránky jsou menší než u rodu *Hyo*tissa. Chomata jsou omezena na vrcholovou část a jsou níkovitě zvlněná. Vnější povrch schránky je pokryt zvlněnými radiálními žebry, která mohou být zakončena trnitými výběžky.

Poznámky: Harry (1985) popsal jako nový rod podčeledi *Pycnodontinae* a zařadil jej do tribu *Hyo*tissini.

Parastriostrea Harry, 1985

(Tabule 17)

TD: *Ostrea mytiloides* Lamarck, 1819; str. 207–208, bez vyobrazení

TL: Indonésie; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 151

RV: Indonésie, severozápadní pobřeží Austrálie, Indie, Zanzibar; recent

Diagnóza: Schránky větší velikosti (až 120 mm výšky), okrouhlého tvaru, často dorzoventrálně protažené, obvykle přirůstající na kořeny pobřežní bahnomilné vegetace zejména mangrovů. Povrch schránky je hladký nebo nepravidelně zvlněný. Chomata jsou dlouhá, rozšířená většinou po celém vnitřním obvodu schránky.

Poznámky: Harry (1985) popsal jako nový podrod rodu *Striostrea*, který zařadil do podčeledi Crassostreinae.

Pegma Squires et Demetron, 1990

(Tabule 18)

TD: *Pycnodonte* (*Pegma*) *bajaensis* Squires et Demetron, 1990; str. 386, fig. 3/5–12

TL: Baja California Sur, Mexiko; ypres – lutét, spodní – střední eocén

SD: Squires et Demetron, 1990

PR: Squires et Demetron, 1990; str. 386

RV: Baja California Sur, Mexiko; spodní – střední eocén

Diagnóza: Schránka připomíná rod *Pycnodonte*. Levá miska je plikátní s velkou připevňovací plochou, která může být rozšířena přes celý vnější povrch misky. Pravá miska má obvykle vydutou střední část, která je na vnějším povrchu hladká. Okraje jsou zvlněné.

Poznámky: *Pegma* byla popsána jako nový podrod rodu *Pycnodonte* Fischer de Waldheim. Charakterem vnitřního povrchu schránky upomíná na podrod *Pycnodonte*. Liší se od něho plisovanou levou miskou, hladkým povrchem pravé misky a nepřítomností radiálních žebor a vrcholových křídel.

Pernostrea Munier–Chalmas, 1864

(Tabule 18)

TD: *Ostrea luciensis* d'Orbigny, 1850; str. 315, č. 341

TL: Luc, jižní Francie; bath, střední jura

SD: Fischer P., 1864; (popsáno jako *Pernostrea* (*Perna*) *bachelieri* d'Orbigny, 1850)

PR: Munier–Chalmas, 1864; str. 71, tab. 3

RV: západní Evropa; střední jura

Diagnóza: Středně velká až velká schránka okrouhlého nebo oválného obrysu. Ligamentální plošina velice široká, tvořená „zmnoženými“ ligamenty.

Poznámky: Stenzel (1947) poukazuje na blízkost typických druhů rodů *Pernostrea* a *Lioostrea* a nepovažuje za nutné tyto dva taxony nadále odlišovat. V práci z roku 1971 staví samostatný rod *Pernostrea* do podčeledi Gryphaeinae. Mercier (1929) popsal „zmnožení“ ligamentu u několika jedinců druhu *O. wiltonensis* Lycet, 1862. Domnívá se, že tyto druhy vznikly na základě anomálií ligamentální plošiny, což je projevem druhové variability.

Phygraea Vjalov, 1936

(Tabule 18)

TD: *Ostrea pseudovesicularis* Gumbel, 1861; str. 659

TL: Kressenberg, jižní Bavorsko; svrchní paleocén, paleogén

SD: Vjalov, 1936 (*Gryphaea frauscheri* Vjalov)

PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: celosvětově; křída – miocén

Diagnóza: Středně velká, inekvivalvní schránka oválného obrysu. Levá miska nápadně hlubší, pravá miska ve vrcholové části slabě prohloubená, v ostatních částech plochá až vydutá. Vrcholy vystouplé. Chomata krátká. Povrch schránky hladký, pouze s přírůstkovými rýhami.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako novou sekci podrodu *Gryphaea*. Stenzel (1971) uvádí jako podrod rodu *Pycnodonte*.

Pirmula de Gregorio, 1895

(Tabule 18)

TD: *Ostrea* (*Pirmula*) *perminuta* Gregorio, 1895; str. 16

TL: Malta; miocén

SD: monotypií

PR: Gregorio, 1895; str. 16

RV: Malta; miocén

Diagnóza: Velmi malá schránka okrouhlého tvaru s výrazně vystouplým vrcholem levé misky. Svalový vtisk není na povrchu tenkostěnné schránky patrný. Rovněž ligamentální rýha je málo zřetelná. Vnější povrch schránky je hladký.

Poznámky: Gregorio (1895) popsal jako nový podrod rodu *Ostrea*. Stenzel (1971) neuvádí tento taxon vůbec.

Planospirites Lamarck, 1801

(Tabule 19)

TD: *Planospirites ostracina* Lamarck, 1801; str. 400

TL: ST. Pierre Mountain u Maestrictu, Holandsko; maastricht, svrchní křída

SD: Jourdy E., 1924; vol. 13, str. 7 – 10, tab. 1/1

PR: Lamarck, 1801; str. 400

RV: západní Evropa; maastricht, svrchní křída

Diagnóza: Středně velká až velká schránka okrouhlého až eliptického tvaru s nestejnými miskami. Levá miska hluboká, pravá miska plochá, víčkovitá. Plocha připevnění je velká. Na vnějším povrchu pravé misky jsou dobře patrné jednotlivé okraje přírůstkových lamel.

Poznámky: *Planospirites* je starší, a proto nomenklatoricky platné označení exogyroidních forem. Protože se však jedná o název všeobecně nepoužívaný, měl by být oficiálně zavržen.

Planostrea Harry, 1985

(Tabule 19)

TD: *Ostrea pestigris* Hanley, 1846; str. 106–107, bez vyobrazení

TL: Filipiny; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 143

RV: Filipiny, Thajsko. Severní Borneo; recent

Diagnóza: Schránky střední velikosti (do 75 mm výšky) s hladkým vnějším povrchem a hojnými plikátními žebírky na levé misce. Chomata jsou malá avšak neobyčejně dobře vyvinutá. Jejich výskyt je omezen na vrcholovou část schránky. Vlastní vrchol je špičatý, vystouplý mimo obrys schránky. Zadní část schránky je vytažena v široké ploché křídlo.

Poznámky: Harry (1985) popsal jako nový rod počeledi *Ostreinae* a tribu *Ostreini*.

Platygena Romanovskij, 1882

(Tabule 19)

TD: *Ostrea asiatica* Romanovskij, 1879; str. 150, obr. 1

TL: JV část Turkmenistánu; spodní oligocén, paleogén

SD: monotypii

PR: Romanovskij, 1882; str. 58

RV: Střední Asie, Afrika (Súdán, Libye); svrchní eocén – spodní oligocén, paleogén

Diagnóza: Středně velká až velká schránka s plochými, nepříliš odlišnými miskami. Většinou silnostěnná schránka má ve spodní části okrouhlý tvar. Vrcholová část schránky je s obyčejí částí spojena úzkým, protáhlým kanálem. Po stranách jsou nápadně doškovitě se překrývající okraje jednotlivých růstových lamel schránky. Jemné radiální žebrování je přerušeno v místech křížení s přírůstkovými rýhami. Svalový vtisk ledvinitého tvaru. Chomata nejsou vyvinuta.

Poznámky: Romanovskij (1882) popsal jako nový podrod rodu *Ostrea*. Stenzel (1971) povýšil na samostatný rod podčeledi *Ostreinae*. Tvarově je *Platygena* podobná rodu *Deltoideum*. Liší se ledvinitým svalovým vtiskem.

Pliohyotissa Harry, 1985

(Tabule 20)

TD: *Ostrea quercinus* Sowerby, 1871; tab. 19/43

TL: lokalita není známa; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985, str. 132

RV: východní pobřeží Tichého oceánu (Kalifornie); recent

Diagnóza: Schránky s hladkým povrchem, bez plikátních nebo trnitých skulptur.

Poznámky: Harry (1985) popsal jako podrod rodu *Parahyotissa* v rámci podčeledi *Pycnodontinae* a tribu *Hyotissini*. Zatím se jedná o monotypický podrod.

Praeexogyra Charles et Maubeuge, 1952

(Tabule 20)

TD: *Ostrea acuminata* Sowerby, 1816; str. 78, tab. 135/2, 3

TL: Bath, jižní Anglie; bath, střední jura

SD: Charles et Maubeuge, 1952

PR: Charles et Maubeuge, 1952; str. 118

RV: Evropa; střední jura

Diagnóza: Malá, srpečkovitě vykrojená schránka, protažená ve směru výšky. Levá miska mírně prohloubená, pravá plochá. Vnější povrch misek je jemně radiálně žebrován. Připevňovací ploška malá.

Poznámky: Stenzel (1971) řadí jako samostatný rod podčeledi *Gryphaeinae*. Arkell (1934) označil druh *O. acuminata* za mezičlánek mezi rody *Catinula* a *Exogyra*. Charles et Maubeuge (1952) popsal jako podrod rodu *Catinula*.

Pretostrea Iredale, 1939

(Tabule 20)

TD: *Ostrea (Pretostrea) bresia* Iredale, 1939; str. 396, tab. 7/4

TL: Seaforth, severně od Mackay a podél pobřeží Queenslandu, Austrálie; recent

SD: monotypii

PR: Iredale, 1939; str. 397

RV: západní pobřeží Austrálie; recent

Diagnóza: Středně velká schránka rozličného tvaru s nepříliš odlišnými miskami. Výrazné radiální zvlnění lofoidního typu se projevuje na předním okraji schránky

nápadnou zubatou komisurou. V místě připevnění k podkladu je vnější povrch obou misek hladký.

Poznámky: İredale (1939) popsal jako podrod rodu *Ostrea*. Přitom vyslovil domněnku, že se jedná o degenerovaný rod *Lopha*. Od rodu *Ostrea* se podle něho liší radiálním zvlněním povrchu, bronzovou barvou a opalizujícím vnitřním povrchem schránky. Stenzel (1971) uvádí jako synonymum rodu *Lopha*.

Pseudogyra Mirkamalov, 1971

(Tabule 20)

TD: *Gryphaea* (*Pseudogyra*) *pennata* Mirkamalov, 1971, str. 37, tab. 3/1–4

TL: JZ výběžky Gisarského hřbetu, Uzbekistán; barrem, spodní křída

SD: Mirkamalov, 1971

PR: Mirkamalov, 1971; str. 37

RV: Centrální Asie; hauteriv – barrem, spodní křída

Diagnóza: Malá až středně velká schránka, silně protažená ve směru výšky. Misky nepřilíží vzájemně odlišně. Levá miska hlubší než miska pravá. Vrchol malý, nevystupující, spirálně zatočený nazad. Svalový vtisk trojúhelníkovitý, umístěný ve spodní polovině misky, poblíž zadního okraje. Vnější povrch levé misky nese nevýrazná radiální žebra, vlnky nebo faldy, které vytvářejí zvlnění předního okraje.

Poznámky: Mirkamalov (1971) popsal jako podrod rodu *Gyrostrea* Mirkamalov, 1963. Odlišení provedl na základně radiální skulptury vnějšího povrchu levé misky, menší vypuklosti schránky a jejich menších rozměrů.

Pseudoperna Logan, 1899

(Tabule 20)

TD: *Ostrea congesta* Conrad in Nicollet, 1843; str. 169

TL: Burr Oak, Jewell county, Kansas, USA; coniak – santon, senon, svrchní křída

SD: Stenzel, 1971 (původně popsáno jako *Pseudoperna rugosa* Logan, 1899)

PR: Logan, 1899; str. 95

RV: Severní Amerika; svrchní křída

Diagnóza: Malá schránka nepravidelného tvaru, většinou protažená ve směru výšky. Tvarová proměnlivost je způsobena hromadným výskytem jedinců. Levá miska vždy hlubší s dobře vyvinutou vrcholovou dutinou. Pravá miska plochá s hladkým povrchem. Okraje přírůstkových lamel na vnějším povrchu levé misky často výrazně odstávají. Chomata velmi malá.

Poznámky: Logan (1899) nestanovil typický druh svého nově popsaného rodu, ale spolu s ním uvedl několik nových druhových jmen. Stenzel (1971) tyto druhy označil za mladší synonyma druhu *O. congesta* Conrad, 1843 a vybral zároveň tento druh za typický pro rod *Pseudoperna*.

Pulvinostrea Vjalov, 1936

(Tabule 21)

TD: *Ostrea fluctuosa* Mayer–Eymar, 1889; str. 403

TL: Nobka, Farafráh, Egypt; spodní eocén, paleogén

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 17

RV: Afrika (Egypt, Libye); eocén

Diagnóza: Středně velká schránka protažená ve směru výšky. Vrchol mírně stočen k zadnímu okraji schránky. Levá miska hlubší se slabým náznakem gryfeoidního vlnutí vrcholu. Vnější povrch skulpturován několika širokými radiálními žebry až vlnami a výrazně odstávajícími okraji přírůstkových lamel.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako sekci podrodu *Cymbulostrea*. Stenzel (1971) zařadil mezi jména, jejichž nomenklatorická platnost je pochybná.

Pustulostrea Harry, 1985

(Tabule 21)

TD: *Ostrea tuberculata* Lamarck, 1804; str. 358, tab. 67/1

TL: Timor (Indonésie); recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 147

RV: Indonésie, Melanésie; recent

Diagnóza: Schránky střední velikosti (do 90 mm výšky), dorzoventrálně protažené, značně vyklenuté. Vrchol levé misky je velký, nezdřídka tvoří celou polovinu výšky této misky. Její vnější povrch je místy pokryt drobnými, nízkými hrbolky. Připevňovací plocha je malá někdy stěží zjištělná. Pravá miska je plochá, vrchol je menší a na vnějším povrchu vystupují listovitě uspořádané okraje přírůstkových lamel. Vrcholová dutina schránky je hluboká, chomata jsou dlouhá a jsou rozšířena až do dvou třetin výšky schránky.

Poznámky: Harry (1985) popsal tento nový rod v rámci podčeledi *Ostreinae* a tribu *Pustulostreini*.

Pycnodonte Fischer de Waldheim, 1835

(Tabule 21)

TD: *Pycnodonte radiata* Fischer de Waldheim, 1835; str. 119

TL: mezi řekami Alma a Bodrok na Krymu, Ukrajina; svrchní křída

SD: Fischer de Waldheim, 1835

PR: Fischer de Waldheim, 1835; str. 118

RV: celosvětově; křída – recent

Diagnóza: Schránka různé velikosti, se silně inekvivalvním charakterem. Celkový obrys většinou kruhový. Levá miska plochá, víčkovitá, někdy i slabě konvexní. Na vnějším povrchu levé misky se poblíž zadního okraje táhne radiálním směrem hluboká, široká rýha, oddělující zadní okraj často v lalokovitý výběžek. Chomata většinou dlouhá a rovná. Svalový vtisk je umístěn vysoko směrem k vrcholu schránky. Vnější povrch obou misek je hladký, pouze s přírůstkovými rýhami. Ploška připevnění je někdy zcela nepatrná.

Poznámky: Stenzel (1971) vytvořil pro tuto skupinu ústřic novou podčeleď *Pycnodonteinae*. Ranson (1939) studoval recentní zástupce skupiny *Pycnodonte* a zjistil, že žijí v čisté slané vodě, někdy i ve značných hloubkách. Střeva procházejí srdcem. Vnitřek schránky je tvořen zvláštní buněčnou strukturou, která naznačuje, že celý fyziologický proces růstu je odlišný od ostatních ústřic. Tuto odlišnost doložil i svými výsledky studia protokonch. Jejich vrchol je krátký, krenulovaný po celé délce a ligament je mimo kardinální plošinu. Na základě této vlastnosti odděluje Ranson tuto skupinu od všech ostatních ústřic. Typický druh *P. radiata* označují mnozí autoři za mladší synonymum druhu *Ostrea vesicularis* Lamarck, 1806, popsaného z campanu od Meudonu, poblíž Paříže ve Francii.

Quadrostrea Vjalov, 1936

(Tabule 22)

TD: *Ostrea tetragona* Bayle, 1849, str. 367, tab. 17/24, 25

TL: Mezab-el-Messai, mezi Konstantinou a Biskrou, Alžírsko; spodní campan, senon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 18

RV: severní Afrika; senon, svrchní křída

Diagnóza: „Vrchol slabě vystupující, zámkový okraj přímý, obrys schránky hrnatý“ (Vjalov, 1936).

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako sekci rodu *Liostrea*. Holotyp typického rodu je tvořen mladým jedincem s nedostatečně vyvinutými charakteristickými znaky a navíc, jak uvádí Stenzel (1971), schránku se spojenými miskami, takže vnitřek není znám. Z téhož důvodu zmíněný autor řadí tento taxon mezi jména s pochybnou nomenklatorickou platností.

Rastellum Faujas–Saint–Fond, 1799

(Tabule 22)

TD: *Ostrea macroptera* J.de C. Sowerby, 1824; str. 105, tab. 468/2, 3

TL: Folkestone, Anglie; alb, spodní křída

SD: T. C. Winkler, 1863–67

PR: Faujas–Saint–Fond, 1799; str. 167, tab. 28/7

RV: celosvětově; střední jura – svrchní křída

Diagnóza: Schránka rozličné velikosti, srpovitého tvaru s nepřilíh odlišnými miskami. Vrcholová část stočena směrem k zadnímu okraji. Přední okraj zdvižený, zakončený ostrými, výraznými zuby. Zadní okraj ve výši svalového vtisku vytažený v široký lalok. Připevňovací plocha velká, většinou zaujímá téměř celý povrch levé misky. Silná radiální žebra vyběhají někdy v kořenovité výběžky, které slouží rovněž k upevnění schránky k podkladu.

Poznámky: Platnost i postavení tohoto taxonu jsou velice problematické a byly často diskutovány mnohými autory. Naposled se detailně touto otázkou zabýval Stenzel (1971). Také na stanovení typického druhu není jednotný názor. Situaci komplikuje nejednotný výklad platnosti prací některých starších autorů (Schroeter, 1782; Mörch, 1850 – prodejní katalog).

Rhynchostreon Bayle, 1878;

(Tabule 22)

TD: *Rhynchostreon chaperi* Bayle, 1878; tab. 138/1–5; = *Rh. suborbiculatum* (Lamarck, 1801)

TL: Francie; cenoman, svrchní křída

SD: Douvilé, 1879

PR: Bayle, 1878; vol. 4, atlas, vysvětlivky k tab. 138/1–5

RV: Evropa, Střední Asie, Indie, severní Afrika, Jižní a Severní Amerika; spodní – svrchní křída

Diagnóza: Středně velká, silně inekvivalvní schránka okrouhlého obrysu, někdy protažená ve směru výšky. Vrchol exogyroidně stočen k zadnímu okraji schránky. Levá miska výrazně hlubší, klenutá, s naznačenou radiální brázdou na vnější straně poblíž zadního okraje. Povrch misky je hladký. Pravá miska je plochá, víčkovitá nebo až slabě konvexní. Skulpturu jejího vnějšího povrchu tvoří šupinovitě odstávající okraje přírůstových lamel. Ploška připevnění malá, často nezřetelná. Chomata chybí.

Poznámky: viz Poznámky u rodu *Actinostreon* Bayle. Jména *Rh. chaperi* Bayle, 1878, *O. ratisbonensis* Schlotheim, 1813, a *Gryphaea columba* Lamarck, 1819, jsou mladší synonyma původního Lamarckova druhu z roku 1801. Od rodu *Amphidonte* se liší nepřítomností chomat, od rodu *Aetostreon* menšími rozměry a exogyroidní ligamentální plošinou a od rodu *Gryphaeostrea* množstvím odstávajících, koncentricky uspořádaných okrajů přírůstkových lamel.

Rygepha Vjalov, 1946

(Tabule 22)

TD: *Gryphaea skuld* Böhm, 1904; str. 17

TL: Medvědí ostrov, Norsko; trias

SD: Vjalov, 1946

PR: Vjalov, 1946; str. 34

RV: Medvědí ostrov, Norsko; trias

Diagnóza: „Vrchol neoddělený, nezavinutý, téměř centrální; schránka poměrně slabě vypuklá, zúžená, vysoká.“ (Vjalov, 1948).

Poznámky: Vjalov (1946) popsal jako sekci podrodu *Gryphaea*. Stenzel (1971) zařadil jako mladší synonymum rodu *Gryphaea*.

Saccostrea Dollfus et Dautzenberg, 1920

(Tabule 22)

TD: *Ostrea saccellus* Dujardin, 1837; str. 272

TL: Francie; miocén

SD: monotypií

PR: Dollfus et Dautzenberg, 1920; str. 471

RV: miocén – recent; celosvětově v tropickém pásmu

Diagnóza: Malá až středně velká schránka, protažená nápadně ve směru výšky. Levá miska prohloubená s velkou přirůstací plochou a dichotomickými radiálními žebry na vnějším povrchu. Pravá miska plochá, víčkovitá. Vrcholová dutina levé misky velmi výrazná. Chomata vyvinuta na obou miskách.

Poznámky: Autoři (1920) neuvedli popis nového taxonu, ale mezi úšticemi označili jeden druh názvem *Ostrea (Saccostrea) saccellus* Dujardin s popisem tohoto druhu a jeho vyobrazením. Stenzel (1971) klade tento druh do synonymiky druhu *S. cucullata* (Born, 1778). Skupinu *Saccostrea* povyšuje na samostatný rod.

Saxostrea Iredale, 1936

(Tabule 23)

TD: *Ostrea commercialis* Iredale et Roughley, 1933; str. 278

TL: východní pobřeží Austrálie; recent

SD: monotypií

PR: Iredale, 1936; str. 269

RV: východní pobřeží Austrálie; recent

Diagnóza: Středně velká schránka oválného obrysu, směrem k vrcholu se zužující. Levá miska výrazně hlubší, na vnějším povrchu se širšími radiálními zaoblenými žebry. Připevňovací plocha zaujímá celou vrcholovou část. Pravá miska plochá, víčkovitá, bez radiální skulptury.

Poznámky: Mnozí autoři považují rod *Saxostrea* za mladší synonymum rodu *Crasostrea* neboť znaky odlišující oba rody nejsou dostatečné pro jejich separování (Gunter, 1950). Zatímco někteří autoři kladou druh *O. commercialis* do rodu *Crasostrea*, Orton (1937) vyslovil přesvědčení, že typický druh rodu *Saxostrea* – *S. commercialis* je natolik blízký druhu *Saccostrea cucullata* (Born, 1778) z východní Indie, že jsou to patrně tytéž druhy. Stenzel (1971) uvádí tento taxon jako mladší synonymum rodu *Saccostrea*.

Sinustrea Vjalov, 1936

(Tabule 23)

TD: *Ostrea morgani* Vredenburg, 1916; str. 197

TL: Mari Hills, Balúčistán, Pákistán; maastricht, senon, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936

PR: Vjalov, 1936; str. 18

RV: Balúčistán, Pákistán; senon, svrchní křída

Diagnóza: Malá až středně velká schránka oválného, směrem k vrcholu se zužujícího obrysu. Levá miska prohloubená s částečně gryfeoidně stočeným vrcholem. Na vnějším povrchu vystupují výrazně okraje jednotlivých přírůstkových lamel. V radiálním směru je povrch levé misky skulpturován dvěma mělkými, širokými brázdami a mezi nimi vystupujícím valem. Tato skulptura vytváří na předním okraji schránky terebratuloidní komisuru. Pravá miska znatelně plošší. Chomata vyvinuta.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako sekci podrodu *Liostrea*. Stenzel (1971) uvádí jako mladší synonymum rodu *Odontogryphaea*.

Sokolowia Böhm, 1933

(Tabule 23)

TD: *Gryphaea buhsi* Grewingk, 1853; str. 209

TL: Nemekeh a Surt, severní Írán; střední eocén

SD: Böhm, 1933

PR: Böhm, 1933; str. 104, tab. 11/1

RV: Střední Asie; eocén

Diagnóza: Velká, silně inekvivalvní schránka gryfeoidního typu. Levá miska vysoce klenutá, pravá miska plochá. Vrchol levé misky gryfeoidně zatočený, mírně excentrický. Ploška připevnění malá. Chomata dobře vyvinuta. Svalový vtisk velký, hluboký, téměř centrální. Povrch levé misky jemně radiálně žebrován, zejména ve vrcholové části.

Poznámky: Böhm (1933) popsal jako samostatný rod. *Gryphaea esterházyi* Pávay, 1871 je mladší synonymum druhu *Gryphaea buhsi* Grewingk, 1853, což mnoho autorů nerespektuje. Vjalov (1936) uvádí tento taxon jako sekci rodu *Fatina*. Stenzel (1971) staví jako samostatný rod.

Solidostrea Vjalov, 1948

(Tabule 23)

TD: *Ostrea hemiglobosa* Romanovskij, 1884; str. 26, tab. 4 bis/1, 5/1

TL: Garm, východní část Zaravšanského pohoří, Tádžikistán; Suzakskij jarus, paleogén

SD: Vjalov, 1948

PR: Vjalov, 1948; str. 24

RV: Střední Asie; paleogén

Diagnóza: „Tlustá, masivní schránka, oválně okrouhlá, velice široká. Spodní miska buď hladká nebo se slabě znatelnými nepravidelnými, sporadicky vyvinutými radiálními vlnami.“ (Vjalov, 1948).

Poznámky: Vjalov (1948) popsal jako podrod rodu *Ostrea*. Stenzel (1971) klade do synonymiky rodu *Flemingostrea* a to na základě značné podobnosti typických druhů obou zmíněných taxonů.

Somalidacna Azzaroli, 1958

(Tabule 23)

TD: *Somalidacna lamellosa* Azzaroli, 1958; str. 115, tab. 32/4, 4a

TL: návrší na levém břehu vádí Merero, Serie del Guban, Piano Dubar, Somálsko; miocén

SD: Azzaroli, 1958

PR: Azzaroli, 1958; str. 115

RV: Somálsko; oligocén, miocén

Diagnóza: Velká, masivní, silnostěnná schránka nepravidelného tvaru. Vrcholová část přímá nebo jen mírně uhýbající. Ligamentální rýha úzká, dlouhá. Vnější povrch pouze s koncentrickými přírůstkovými vráskami.

Poznámky: Stenzel (1971) považuje tento taxon za mladší synonymum rodu *Crassostrea*.

Striostrea Vjalov, 1936

(Tabule 23)

TD: *Ostrea multistriata* Hanley, 1846; str. 106

TL: „Levé misky byly připevněny vnějším povrchem na lodích vracejících se z afrického pobřeží“ (Hanley, 1846); recent

SD: Vjalov, 1936; jako *Ostrea procellosa* Valenc. (= *O. multistriata* Hanley)

PR: Vjalov, 1936; str. 17

RV: pobřeží Afriky; recent

Diagnóza: Středně velká schránka okrouhlého až oválného obrysu, mírně protažená ve směru délky. Schránka subekvivalvní. Levá miska mírně prohloubenější, pravá miska plošší. Vnější povrch pokryt velmi jemnými, hustými radiálními žebírky. Připevnění k podkladu většinou pouze vrcholovou částí.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako podrod rodu *Ostrea* s typickým druhem *Ostrea procellosa* Valenciennes, přičemž druh *O. multistriata* Hanley označil jako synonymum. Podle Guntera (1950) je platnost druhu velice pochybná, neboť není známa typická lokalita a nebyl uveden ani popis, který by tento taxon zřetelně odlišoval od rodu *Ostrea* a *Crassostrea*. Stenzel (1971) staví jako samostatný rod s typickým druhem *Ostrea* (*S.*) *procellosa*, „Valenciennes“ in Lamy, 1929.

Teskeyostrea Harry, 1985

(Tabule 23)

TD: *Ostrea weberi* Olsson, 1951; str. 6–7, tab. 1/1–4

TL: Key West, Florida; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 145

RV: Karibské moře, Mexický záliv; recent

Diagnóza: Malé (do 37 mm výšky), tenkostěnné schránky okrouhlého tvaru. Levá miska je velkou částí vnějšího povrchu pevně přirostlá k podkladu. Pravá miska je mírně konvexní, na vnějším povrchu s vystupujícími listovitými okraji jednotlivých růstových lamel. Skulpturu tvoří velmi hustá síť jemných radiálních žeber. Chomata jsou malá a jsou vyvinuta po obou stranách vrcholové části schránky.

Poznámky: Harry (1985) popsal jako nový rod podčeledi *Ostreinae* a tribu *Cryptostreini*.

Texigryphaea Stenzel, 1959

(Tabule 23)

TD: *Gryphaea roemeri* Marcou, 1862; str. 95

TL: Arlington, Texas, USA; cenoman, svrchní křída

SD: Stenzel, 1959

PR: Stenzel, 1959; str. 22

RV: Mexiko, JZ část USA; alb – cenoman, křída

Diagnóza: Malá až středně velká schránka gryfeoidního typu, protažená ve směru výšky. Levá miska s gryfeoidně svinutým vrcholem a nápadnou radiální brázdou

na vnějším povrchu. Pravá miska plochá, víčkovitá s odstávajícími okraji jednotlivých přírůstkových lamel. Chomata vyvinuta. Zadní okraj často vyběhá v lalok.

Poznámky: Stenzel (1959) stanovil tento nový podrod pro křídové americké gryfeoidní ústřice a oddělil je tak od evropských jurských gryfeí představovaných druhem *Gr. arcuata* Lamarck. V roce 1971 povýšil tento taxon na samostatný rod podčeledi Pycnodontinae.

Tiostrea Chanley et Dinamani, 1980

(Tabule 24)

TD: *Ostrea lutaria* Hutton, 1873; str. 84

TL: Pelorus Sound, Catlin River, Nový Zéland; recent

SD: Chanley et Dinamani, 1980

PR: Chanley et Dinamani, 1980

RV: Nový Zéland, Patagonie; recent

Diagnóza: Velká, masivní, silnostěnná schránka oválného až zaobleně trojúhelníkovitého tvaru. Levá miska slabě prohloubená, pravá miska plochá, někdy mírně konvexní. Připevňovací plocha malá, v dospělosti je často schránka volná. Vnější povrch levé misky je pokryt nepravidelnými radiálními žebry, pravá miska je hladká, pouze s vyčnívajícími okraji přírůstkových lamel.

Poznámky: Podle některých autorů (Harry, 1985) je *Ostrea lutaria* Hutton, 1873, mladším synonymem druhu *Ostrea (Eostrea) puelchana* d'Orbigny, 1841, což je typický druh podrodu *Eostrea*.

Turkostrea Vjalov, 1936

(Tabule 24)

TD: *Ostrea ventilabrum* Goldfuss, 1833; str. 13, tab. 76/4a–c

TL: Bracheux, Noailles, Belgie; Charlton, Anglie; střední eocén, paleogén

SD: Vjalov, 1936; (popsáno jako *O. turkestanensis* Romanovskij, 1878)

PR: Vjalov, 1936; str. 18

RV: západní Evropa, Střední Asie, severní Afrika; eocén, paleogén

Diagnóza: „Vrchol dobře vyvinutý, více nebo méně gryfeoidně zatočený. Radiální skulptura více nebo méně výrazná.“ (Vjalov, 1936). Středně velká schránka rozličného tvaru, většinou mírně protažená ve směru výšky. Levá miska prohloubenější s výraznou radiální skulpturou na vnějším povrchu. Pravá miska ploší s hladkým povrchem, na němž jsou znatelné pouze přírůstkové vrásky. Chomata dobře vyvinuta.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako podrod rodu *Ostrea*. Stenzel (1971) staví stejně. Od rodu *Ostrea* se liší výrazným radiálním žebrováním povrchu levé misky, dobře vyvinutými chomaty a více klenutým vrcholem levé misky. *O. turkestanensis* Rom., 1878, je mladší synonymum druhu *O. strictiplicata* Raulin et Delbos, 1855. Toto označení je opět mladším synonymem jména *O. bellovacina* Lamarck var. b. Deshayes, 1832. Tuto varietu označil Goldfuss jako *O. ventilabrum* Goldf., 1833.

Undulostrea Harry, 1985

(Tabule 24)

TD: *Ostrea megodon* Hanley, 1846; str. 106, bez vyobrazení

TL: Peru; recent

SD: Harry, 1985

PR: Harry, 1985; str. 147

RV: od Kalifornie po Peru; recent

Diagnóza: Tenkostěnné schránky střední velikosti (do 90 mm výšky), přirůstající malou ploškou vnějšího povrchu levé misky k podkladu. Výrazné, až 20 mm vys-

ké, plikátní zvlnění posteroventrálního okraje schránky vytváří charakteristickou zubatou komisuru.

Poznámky: Harry (1985) popsal jako nový rod podčeledi *Ostreinae* a tribu *Undulostreini*.

Vultogryphaea Vjalov, 1936

(*Tabule 24*)

TD: *Ostrea vultur* Coquand, 1869; str. 118, tab. 39/1–4

TL: Boneuil–Matours, Dépt. Vienne, Francie; cenoman, svrchní křída

SD: Vjalov, 1936 (popsáno jako *Gr. vultur* Coq.)

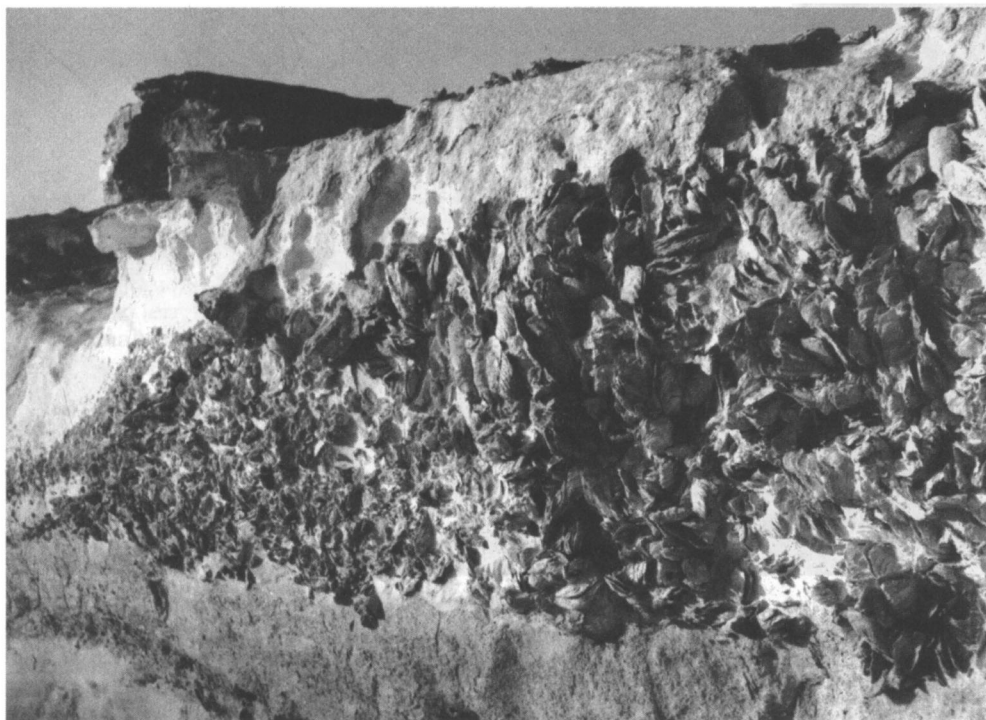
PR: Vjalov, 1936; str. 19

RV: Francie; cenoman, svrchní křída

Diagnóza: „Skulptura sestává z několika ostrých, kýlovitých žeber (vln), někdy přerušovaných, trnitých, rozdělených širokými, hladkými mezerami.“ (Vjalov, 1936). Středně velká, silně inekvivalvní schránka. Levá miska se spirálně vinutým vrcholem a malou připevňovací ploškou. Na vnějším povrchu je několik silných radiálních žeber až kýlů, na nichž nápadně odstávají okraje přírůstkových lamel misky, vytvářející tak trnité výběžky. Pravá miska vydutá, víčkovitá, na vnějším povrchu hladká nebo s naznačením jemných radiálních žebírek.

Poznámky: Vjalov (1936) popsal jako podrod rodu *Fatina*. Stenzel (1971) řadí jako samostatný rod podčeledi *Exogyrinae*.

Fosilní ústříčný slap, centrální Sahara, mladší třetihory





Různé způsoby připevňování schráněk ústřic k podkladu
 Vlevo nahofe a dole: *Hyotissa semiplana* (J. de C. Sow.), Anglie, svrchní křída, přisedlá na rostrech belemnitů;
 nahofe podélné přisednutí, pravá miska; dole příčné přisednutí, levá miska.
 Vpravo nahofe: *Dendostrea folium* (L.), recent.

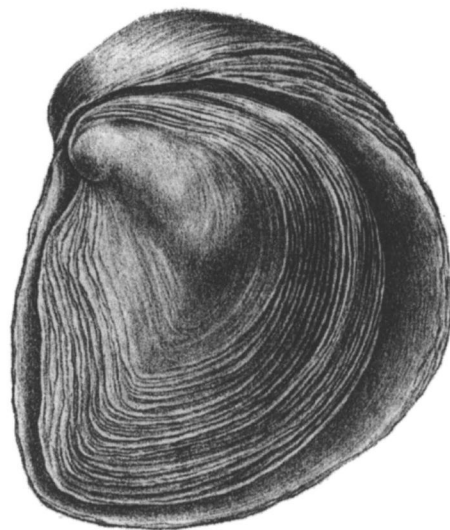
JMÉNA RODŮ NOMENKLATORICKY NEPOUŽITELNÁ A JMÉNA RODŮ CHYBNĚ ŘAZENÝCH DO PODŘÁDU OSTREINA

- Actinostrea** (err. pro *-treon* Bayle, 1878) Tryon, 1884: Struct. syst. Conch., 3: 298.
- Actostreon** (err. pro *Aetost-* Bayle, 1878) Ebersin, 1960: Osnovy Paleont., 3, (Bivalvia): 89.
- Actryonia** (err. pro *Alectry-* Fischer de Waldheim, 1807) Dollfus, 1904: Journ. Conch., 51: 271 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Acuminata** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field Club (1934), 25 (1): 64; (invalid, Art. 25c).
- Alcetryonia** (err. pro *Alect-* Fischer de Waldheim, 1807) Böse, 1910: Bol. Inst. geol. Mexico, 25: 105 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Alectrionia** (err. pro *-tryonia* Fischer de Waldheim, 1807) Fischer de Waldheim, 1808: Zoogn., (ed. 2), tab. 5 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Alectronia** (err. pro *-tryonia* Fischer de Waldheim, 1807) Logan, 1898: Univ. Geol. Surv. Kansas, 4, (Paleont.) 1: 485 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Alectryonia** Fischer de Waldheim, 1807: Mus. Démidoff, 3: 269 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Alectryossia** (err. pro *-onia* Fischer de Waldheim, 1807) Salisbury et Edwards, 1959: Zool. Rec., 93 (1956), Moll.: 128 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Alectryouia** (err. pro *-onia* Fischer de Waldheim, 1807) Strausz, 1928: Magyar Kir. Földtani Intézet Evkönyve, 28: 227 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Alektryonia** (err. pro *Alect-* Fischer de Waldheim, 1807) Vjalov, 1948: Trudy Lvovs. Geol. Obšč. (Paleont.) 1: 29 (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Amphidonia** (err. pro *-onte* Fischer de Waldheim, 1829) Vjalov, 1965: Paleont. Sbor., vyp. 1, 2: 6.
- Amphidonta** (emend. pro *-phidonte* Fischer de Waldheim, 1829) Agassiz, 1846: Nomencl. Zool. Index Univ.: 18.
- Amphidonta** (emend. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1829) Čelcova, 1966: Mosk. Gosud. Univers. Im. Lomon., Geol.: 9, 13, 21, 23.
- Amphidonta** (emend. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1829) Mirkamalov, 1966: Inst. Geol. Razv. Něžt. Gaz. Městorož.: 66.
- Amphidonta** (emend. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1829) Scudder, 1882: Nomencl. Zool., Suppl., 17 (U. S. natl. Mus. Bull.: 19).
- Amphidonta** (emend. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1829) Vjalov, 1936: Compt. Rend. Acad. Sci. URSS, 4 (XIII), 1 (105): 20.
- Amphidonta** (emend. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1829) Vjalov, 1948: Trudy Lvovs. Geol. Obšč. (Paleont.) 1: 32, 38.
- Amphidonte** (err. *-donte* Fischer de Waldheim, 1829) Schauroth, 1865: Verz. Verstein. Herzogl. Nat. - cab. Coburg.: 166.
- Arcostrea** (err. pro *Arcto-* Pervinquier, 1910) Charles et Maubeuge, 1952: Bull. Mus. Hist. nat. Marseille, 12: 114.
- Arctostreaea** (err. pro *-rea* Pervinquier, 1910) Jourdy, 1924: Ann. Paléont. 13: 17.
- Arctostrea** (err. pro *Arc-* Pervinquier, 1910) Vjalov, 1936: Compt. Rend. Acad. Sci. URSS, 4 (XIII), 1 (105): 20.
- Avia** Vjalov, 1936: Compt. Rend. Acad. Sci. URSS, 4 (XIII), 1 (105): 19; (non Navás, 1912 (Neuropt.); viz *Costeina* Vjalov, 1965).
- Biaurus** (err. pro *-ris* Cossmann, 1922) Haas, 1938: Bivalvia, 2 in Bronn, Klass. Ord. Tierr., 3 (Moll.): 294.
- Bilobata** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field Club (1933), 25, (1): 64; (invalid, Art. 25c).
- Catinulus** (emend. pro *-la* Rollier, 1911) Lissajous, 1923: Trav. Lab. géol., Fac. Sci. Lyon, 5 (Mém. 3): 142. (non Haeckel, 1887 Prot.).
- Ceratostrea** (err. pro *-streon* Bayle, 1878) Haas, 1938: Bivalvia, 2 in Bronn, Klass. Ord. Tierr., 3 (Moll.): 294.

- Circographaea** (err. pro *-gryphaea* Vjalov, 1936) Haas, 1938: Bivalvia, 2 in Bronn, Klass. Ord. Tierr., 3 (Moll.): 294.
- Circogryphaea** (err. pro *-gryphaea* Vjalov, 1936) Vjalov, 1948: Trudy Lvovs. Geol. Obšč. (Paleont.) 1: 36.
- Corrugata** Arkell et Moy-Thomas, 1940: in Julian Huxley; The new systematics, 8: 404; (invalid, Art. 25c).
- Crasostrea** (err. pro *Crass-* Sacco, 1897) Koch, 1929: Bull. Inst. Geol., 3: 6.
- Crassotrea** (err. pro *-strea* Sacco, 1897) Miyake et Noda, 1962: Bull. Jap. Soc. Sci. Fisheries, 28 (6): 599.
- Cretagryphaea** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field Club (1933), 25 (1): 62; (invalid, bez definice).
- Cristacites** Schlotheim, 1820: Petrefact.: 240. (= *Lopha* Bolten, 1798).
- Cryphaea** (err. pro *Gry-* Lamarck, 1801) Zaprudskaja, 1953: Trudy Vses. naučno-issled. geol. rozved. néft. in-ta (VNIGRI), (N.S.) 73: 23.
- Dendostraea** (emend. pro *-strea* Swainson, 1835) Sowerby, 1839: Conch. Man., (ed. 1): 38, 75, 122.
- Dendostraea** (err. pro *Dendostrea* Swainson, 1835) Swainson, 1840: Treat. Malacol.: 389.
- Dendrostrea** (emend. pro *-dostrea* Swainson, 1835) Agassiz, 1845: Nomen. Syst. gen. Moll.: 29.
- Dilatata** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field. Club (1933), 25, (1): 64. (invalid, Art. 25c).
- Dioeciostraea** (err. pro *-rea* Orton, 1928) Thiele, 1934: Handbuch, 3: 814.
- Dioeciostraea** Orton, 1928: Nature, 121 (3044): 320. (= *Crassostrea* Sacco, 1897).
- Euostrea** Jaworski, 1913: Z. Indukt. Abstamm. – u. Vererb. Lehre, 9 (3): 192, 215 (= *Crassostrea* Sacco, 1897).
- Euostrea** Douvillé, 1920: C. R. Séances. Soc. géol. France, (1920): 65 (non. Jaworski, 1913; = *Ostrea* Linné, 1758).
- Euostrea** (err. pro *Eo-* Ihering, 1907) Jaworski, 1928: N. Jahrb. Min. Geol. Paläont. (Beil.), 59, (B): 344.
- Exagyra** (err. pro *Exo-* Say, 1820) Fischer de Waldheim, 1848: Bull. Soc. imp. Nat. Moscou, 21, (4): 464.
- Exagyra** (err. pro *Exo-* Say, 1820) Bennett, 1831: Cat. Organ. Remains, in Hoare, Hist. Wiltshire, 3: 121.
- Exogera** (err. pro *-gyra* Say, 1820) Desmarest, 1859, in Chenu: Encycl. Hist. nat. Tabl. Crust. Moll.: 33.
- Exogira** (err. pro *-gyra* Say, 1820) Matheron, 1843: Catal. méth. foss. Bouches du Rhône.: 262.
- Exoyra** (err. pro *-gyra* Say, 1820) Seguenza, 1882: Atti Accad. Lincei, Mém. (3), 12: 180.
- Ghyphaea** (err. pro *Gry-* Lamarck, 1801) Scalia, 1912: Atti Accad. Gioenia Sci. nat. Catania, (5), 5 (Mem.8): 21.
- Glyphaea** (err. pro *Gry-* Lamarck, 1801) Taki et Oyama, 1954: Paleont. Soc. Japan. Spec. Pap. 2: errata.
- Goridzella** (err. pro *-zdrella* Vjalov, 1936) Haas, 1938: Bivalvia, 2 in Bronn, Klass. Ord. Tierr., 3 (Moll.): 294.
- Grassostrea** (err. pro *Cr-* Sacco, 1897) Vjalov, 1948: Trudy Lvovs. Geol. Obšč. (Paleont.) 1: 23.
- Griphaea** (err. pro *Gry-* Lamarck, 1801) Blainville, 1821: Dict. Sci. nat., 19: 533.
- Gryphaae** (err. pro *-aea* Lamarck, 1801) White, 1887: Arch. Mus. nac. Rio de Janeiro, 7: 20.
- Gryphaca** (err. pro *-aea* Lamarck, 1801) Jaworski, 1935: N. Jahrb. Min. Geol. Paläont., (3): 885.
- Gryphaeigenus** Renier, 1807: Tav. Class. Anim., tab. 7. (invalid. ICZN 427).
- Gryphea** (er. pro *-aea* Lamarck, 1801) Risso, 1826: H. N. Europ., 4: 290.
- Gryphera** (err. pro *-phaea* Lamarck, 1801) Gorham, 1930: Geol. Mag., 67: 294.
- Gryphites** Schlotheim, 1813: Taschenb. Min.; 52; 1820: Petref.: 286. (= *Gryphaea*, Lamarck, 1801).

- Gryphoea** (err. pro *-aea* Lamarck, 1801) Bosc, 1802: Hist. nat. Coquilles, suite a Deterville ed. Buffon, Moll., 2: 307, 310.
- Gryphoeostrea** Conrad, 1865 (únor): Amer. Journ. Conch., 1, (1): 15. (n.n.), viz *Gryphaeostrea* Conrad, 1865.
- Gryphostrea** (err. pro *-phaostrea* Conrad, 1865) Haas, 1938: Bivalvia, 2, in Bronn, Klass. Ord. Tierr., 3 (Moll.): 294.
- Heterostrea** Jaworski, 1913: Zeitschr. Induk. Abstamm.u. Verebungs., 9: 192, tab. 6–7. (= *Myoconcha* Sowerby, 1824).
- Holocraspedum** Cragin, 1893: Ann. Rept. Texas Geol. Survey, 4, (1892); 190 (= *Placunopsis* Morris & Lycwett, 1853).
- Incurva** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field Club (1933), 25 (1): 64. (= invalid, Art. 25c).
- Jurogryphaea** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field Club (1933), 25 (1): 62. (= n. n.).
- Knorii** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field Club (1933), 25 (1): 64. (= invalid, Art. 25C).
- Liogrifhaea** (err. pro *Liogry-* Fischer, 1886) Vjalov, 1948: Trudy Lvovs. Geol. Obšč. (Paleont.) 1: 36.
- Liogrifhaea** Fischer, 1886: Man.Conch.: 927. (= invalid. ICZN 338; = *Gryphaea* Lamarck, 1801).
- Liogrifhanaea** (err. pro *-phaea* Fischer, 1886) Krych, 1951: Polsk. Tow. Geol., 20, (1950): 355 (= *Gryphaea* Lamarck, 1801).
- Liogryphea** (err. pro *phaea* Ficher, 1886) Douvillé, 1904: in Morgan, Miss. Sci. Perse, 3 (4): 273. (invalid ICZN 338).
- Lioster** (err. pro *-strea* Douvillé, 1904) Volkova, 1955: Polevoj Atlas charakt. kompl. fauny etc.: 146.
- Lithiotis** Gümbel, 1871: Abh. K. Bayer. Akad. Wiss., math. – phys., 11 (1): 48. (= *Lithiotidae* Reis, 1903).
- Loygryphaea** (err. pro *Lio-* Fischer, 1886) Couffon, 1818: Bull. Soc. Etud. Sci. Angers, (N. S.), 47: 116.
- Marcoui** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field. Club, (1933), 25, (1): 64 (= invalid, Art. 25c).
- Mimetostreon** Bonarelli et Nágera, 1921: Bol. Minister. Agric. Argentine Repub., Direcc. Gen. Minas, Ser. B. (Geol.), 27: 21. (= *Myoconcha* Sowerby, 1824).
- Monoeciostrea** Orton, 1928: Nature, 121 (2044): 321 (= *Ostrea* Linné, 1758).
- Neogryphaea** Vjalov et Solun, 1957: Trudy Vses. Paleont. Obšč., 1: 197. (= hypotetické jméno pro dosud nepopsaný rod).
- Neogyra** Čelcova, 1969: Akad. Nauk. SSSR: 9 (= n. n.).
- Osrea** (err. pro *Ostr-* Linné, 1758) Tzankov, 1932: Rev. Bulgar. géol. Soc., 4 (1): 78.
- Ostra** (err. pro *-rea* Linné, 1758) Ginés, 1947: Mem. Soc. Cienc. nat. La Salle, Caracas, 17: 281.
- Ostracarius** Duméril, 1806: Zool. Anal., 168 (= *Ostrea* Linné, 1758).
- Ostracites** Gmelin, 1793: Syst. Nat., (ed. 13), 3: 404 (= invalid. ICZN 296).
- Ostracites** Lamarck, 1799: Mém. Soc. H. N.; 81 (= invalid, Code Z. N., Art. 20 = *Ostrea* Linné 1758).
- Ostrea** (emend. pro *-rea* Linné 1758) Sowerby, 1839: Conch. Min., (ed. 1): 75.
- Ostreigenus** Renier, 1807: Tav. Class. Anim., Tab. 7 (= invalid, ICZN 427).
- Ostreinella** Cossmann in Cossmann et eyrot, 1914: Actes Soc. Linnéenne de Bordeaux, 68: 398 (= *Malleidae* Lamarck, 1819).
- Ostreum** (emend. pro *-rea* Linné, 1758) Da Costa, 1778: Brit. Conch.: 154.
- Ostroea** (err. pro *-rea* Linné, 1758) Tolmer, 1928: Bull. Soc. Linn. Normandie, (7), 10: 91.
- Ostronella** (err. pro *Ostreo-* Romanovskij, 1890): Nikiton, 1894: N. Jahrb. Min. Geol. Palaont., 1: 171.
- Palaeostrea** Grabau, 1936: Paleont. Sinica, Geol. Surv., China, ser. B, 8, (4): 284, tab. 28/1 (= ?; nedostatečný popis, patrně se nejedná o ústřici).
- Peloriderma** Poli, 1795: Test. Sicil., 2: 255, 261 (= *Ostrea* Linné, 1758).

- Peloridorma** (emend. pro *-riderma* Poli, 1795) Agassiz, 1846: Nomen. Zool. Index Univ.: 277.
- Peloris** Poli, 1791: Test. Sicil., 1: 33. (= *Ostrea* Linné, 1758).
- Phrygaea** (err. pro *Phygr-* Vjalov, 1936) Stenzel, 1947: Journ. Pal., 21: 180.
- Planospirigenus** Renier, 1807: Tav. Class. Anim., tab. 7 (= invalid, ICZN 427).
- Plectronia** Gray, 1840: Syn. Cont. Brit. Mus., (ed. 42): 151. (= n. n.).
- Praeostrea** Barrande, 1881: Syst. silur. centre Boheme, 1, Moll., 6, Acephalés., 147, tab. 3/1-4 (= *Vevoda* Barr., 1881).
- Pseudogryphaea** Vjalov et Solun, 1957: Trudy Vses. Paleont. Obšč., 1: 197 (= hypotetické jméno pro dosud nepopsaný rod).
- Ptychodes** Fischer de Waldheim, 1848: Bull. Soc. Imp. Nat. Moscou, 21, (4): 464 (non Audinet-Serville, 1835 = Coleopt.).
- Pycnodonta** (emend. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1835) Čelcova, 1966: Mosk Gosud. Univers. Im. Lomon., Geol. 9, 11, 12, 20, 22.
- Pycnodontes** (err. pro *-te* Fischer de Waldheim, 1835) Herrmannsen, 1847: Ind. gen. Malacoz., 2: 373.
- Pycnodonta** (err. pro *-nodonte* Fischer de Waldheim, 1835) Cossmann et Pissarro, 1906: Iconogr. Coq. Foss. Env. Paris, 1, Vysvětlivky k tab. 45/135.
- Pycnodunta** (err. pro *-donte* Fischer de Waldheim, 1835) Sowerby, 1852: Conch., Man. (ed.): 259.
- Rhyncostreon** (err. pro *Rhyncho-* Bayle, 1878) Hill et Vaughan, 1898: Bull. U. S. Geol. Surv., 151: 25, 29.
- Rostellum** (err. pro *Rasr-* Faujas. Saint-Fond, 1799 (Pervinquière, 1910: C. R: Séance oc. géol. France., 119).
- Sanostrea** (err. pro *Saxo-* Iredale, 1936) Miyake et Noda, 1962: Bull. Jap. Soc. Sci. Fisheries, 28, (6): 599.
- Sdikia** de Gregorio, 1884: Boll. Soc. Malacol. Italiana, 10: 48. (= invalid, Art. 67h).
- Sinostrea** (err. pro *Sinus-* Vjalov, 1936) Haas, 1938: Bivalvia, in Bronn, Klass. Ord. Tierr., 3 (Moll.): 294.
- Sokolovia** (err. pro *-owia* Böhm, 1933) Frebold, 1940: Rept. Sci. Exped. N. W. China, Sven Hedin, Sino-Swed. Exped., 11, 5 (Invert. Paleont.) (2): 11-14, 33.
- Turcostrea** (err. pro *Turko-* Vjalov, 1936) Vjalov, 1948: Trudy Vses. naučno-issled. geol.-razved. néft. in-ta (VNIGRI), 38: 60.
- Virgula** Arkell, 1934: Proc. Cotteswold Nat. Field. Club, (1933), 25, (1): 64 (= invalid, 25c).



CHRONOLOGICKÝ INDEX

- 1758 *Ostrea* Linné
 1798 *Lopha* Bolten
 1799 *Rastellum* Faujas–Saint–Fond
 1801 *Gryphaea* Lamarck
Planospirites Lamarck
 1820 *Exogyra* Say
 1829 *Amphidonte* Fischer de Waldheim
 1835 *Dendostrea* Swainson
Pycnodonte Fischer de Waldheim
 1864 *Pernostrea* Munier–Chalmas
 1865 *Gryphaeostrea* Conrad
 1878 *Actinostreon* Bayle
Aetostreon Bayle
Ceratostreon Bayle
Rhynchostreon Bayle
 1882 *Platygena* Romanovskij
 1884 *Ostreola* Monterosato
 1890 *Ostreonella* Romanovskij
 1895 *Pirmula* de Gregorio
 1897 *Alectryonella* Sacco
Crassostrea Sacco
Cubitostrea Sacco
Cymbulostrea Sacco
Gigantostrea Sacco
 1899 *Pseudoperma* Logan
 1903 *Odontogryphaea* Ihering
 1904 *Liostraea* Douvillé
 1907 *Eostraea* Ihering
 1910 *Arctostrea* Periniquière
 1911 *Catinula* Rollier
 1916 *Flemingostrea* Vredenburg
 1917 *Anodontostrea* Suter
Deltoideum Rollier
 1920 *Saccostrea* Dollfus et Dautzenbg.
 1922 *Biauris* Cossmann
 1928 *Notostrea* Finlay in Marwick
 1931 *Crenostrea* Marwick
 1933 *Sokolowia* Böhm
 1936 *Abruptolopha* Vjalov
Acutostrea Vjalov
Agerostrea Vjalov
Angustostrea Vjalov
Anulostrea Vjalov
Belostrea Vjalov
Cameleolopha Vjalov
Circogryphaea Vjalov
Costagyra Vjalov
Curvostrea Vjalov
Fatina Vjalov
Ferganea Vjalov
Fluctogyra Vjalov
Gorizdrella Vjalov
Kokanostrea Vjalov
Labrostrea Vjalov
Margostrea Vjalov
Nicaisolopha Vjalov
Nutogyra Vjalov
Phygraea Vjalov
Pulvinostrea Vjalov
Quadrostrea Vjalov
Saxostrea Iredale
Sinustrea Vjalov
Striostrea Vjalov
Turkostrea Vjalov
Vultogryphaea Vjalov
 1939 *Pretostrea* Iredale
 1946 *Rygepha* Vjalov
 1948 *Solidostrea* Vjalov
 1952 *Praeexogyra* Charles et Maubeuge
 1958 *Nanogyra* Beurlen
Somalidacna Azzaroli
 1959 *Texigryphaea* Stenzel
 1962 *Kafirmigania* Gekker
 1963 *Gyrostrea* Mirkamalov
Palaeogyra Mirkamalov
 1965 *Africogryphaea* Freneix
Costeina Vjalov
Neogyra Vjalov
 1966 *Anomiotostrea* Habe et Kosuge
 1969 *Gryphaella* Čelcova
 1971 *Bilobissa* Stenzel
Hyotissa Stenzel
Ilymatogyra Stenzel
Neopycnodonte Stenzel
Pseudogyra Mirkamalov
 1976 *Indostrea* Chiplonkar et Badve
 1980 *Tlostrea* Chanley et Dinamani
 1982 *Gryphaeligmus* Lewy
 1983 *Beylopha* Vjalov
Falcostrea Vjalov
 1985 *Booneostrea* Harry
Cryptostrea Harry
Myrakeena Harry
Nanostrea Harry
Numismoida Harry
Parahyotissa Harry
Parastriostrea Harry
Planostrea Harry
Pliohyotissa Harry
Pustulostrea Harry
Teskeyostrea Harry
Undulostrea Harry
 1986 *Konbostrea* Chinzei
 1990 *Afrogyra* Malchus
Ambigostrea Malchus
Laevigyra Malchus

Oscillopha Malchus
Palaeolopha Malchus
Pegma Squires et Demetrium
1992 *Algerogyra* Záruba

AUTORSKÝ INDEX

Azzaroli, 1958
 Somalidacna
Bayle, 1878
 Actinostreon
 Aetostreon
 Ceratostreon
 Rhynchostreon
Beurlen, 1958
 Nanogyra
Bolten, 1798
 Lopha
Böhm, 1933
 Sokolowia
Conrad, 1865
 Gryphaeostrea
Cossmann, 1922
 Biauris
Čelcova, 1969
 Gryphaella
Dollfus et Dautzenberg, 1920
 Saccostrea
Douvillé, 1904
 Liostraea
Faujas-Saint-Fond, 1799
 Rastellum
Finlay in Marwick, 1928
 Notostrea
Fischer de Waldheim, 1829
 Amphidonte
Fischer de Waldheim, 1835
 Pycnodonte
Freneix, 1965
 Africogryphaea
Gekker, 1962
 Kafirnigania
Gregorio de, 1885
 Pirmula
Habe et Kosuge, 1966
 Anomiostrea
Harry, 1985
 Booneostrea
 Cryptostrea
 Myrakeena
 Nanostrea
 Numismoida
 Parahyotissa
 Parastriostrea
 Planostrea
 Pliohyotissa
 Pustulostrea
 Teskeyostrea
 Undulostrea
Chanley et Dinamani, 1980
 Tiostrea
Charles et Maubeuge, 1952
 Praeexogyra
Chinzei, 1986
 Konbostrea
Chiplonkar et Badve, 1976
 Indostrea
Ihering, 1903
 Odontogryphaea
Ihering, 1907
 Eostrea
Iredale, 1936
 Saxostrea
Iredale, 1939
 Pretostrea
Lamarck, 1801
 Gryphaea
 Planospirites
Lewy, 1982
 Gryphaeligmus
Linné, 1758
 Ostrea
Logan, 1899
 Pseudoperna
Malchus, 1990
 Afrogyra
 Ambigostrea
 Laevigyra
 Oscillopha
 Palaeolopha
Marwick, 1931
 Crenostrea
Mirkamalov, 1963
 Gyrostrea
 Palaeogyra
Mirkamalov, 1971
 Pseudogyra
Monterosato, 1884
 Ostreola
Munier-Chalmas, 1864
 Pernostrea
Pervinquière, 1910
 Arctostrea
Rollier, 1911
 Catinula
Rollier, 1917
 Deltoideum
Romanovkij, 1882
 Platygena
Romanovkij, 1890
 Ostreonella
Sacco, 1897
 Alectryonella

Crassostrea
Cubitostrea
Cymbulostrea
Gigantostrea
 Say, 1820
Exogyra
 Squires et Demetrium, 1990
Pegma
 Stenzel, 1959
Texigryphaea
 Stenzel, 1971
Bilobissa
Hytotissa
Ilymatogyra
Neopycnodonte
 Suter, 1917
Anodontostrea
 Swainson, 1835
Dendostrea
 Vjalov, 1936
Abruptolopha
Acutostrea
Agerostrea
Angustostrea
Anulostrea
Belostrea
Cameleolopha
Circogryphaea
Costagyra
Curvostrea
Fatina
Ferganea
Fluctostrea
Gorizdrella
Kokanostrea
Labrostrea
Margostrea
Nicaisolopha
Nutogyra
Phygraea
Pulvinostrea
Quadrostrea
Sinustrea
Striostrea
Turkostrea
Vultogryphaea
 Vjalov, 1946
Rygepha
 Vjalov, 1948
Solidostrea
 Vjalov, 1965
Costeina
Neogyra
 Vjalov, 1983
Beylopha
Falcostrea
 Vredenburg, 1916

Flemingostrea
 Záruba, 1992
Algerogyra

ABECEDNÍ SEZNAM TYPICKÝCH DRUHŮ

abrupta Abruptolopha (d'Orbigny, 1842)
acuminata Praeexogyra (Sowerby, 1816)
africana Afrogyra (Lamarck, 1801)
angelica Myrakeena (Rochebrune, 1895)
angusta Angustostrea (Deshayes, 1832)
apicostulata Algerogyra Záruba 1992
arcuata Gryphaea (Lamarck, 1801)
arietina Ilymatogyra (Roemer, 1852)
asiatica Platygena (Romanovskij, 1879)
bajaensis Pegma (Squires et Demetrium, 1990)
beldersaiensis Fatina (Gorizdro, 1915)
bellovacina Bellostrea (Lamarck, 1806)
bilobata Bilobissa (J. de C. Sowerby, 1840)
bourguignati Anulostrea (Coquand, 1869)
bresia Pretostrea (Iredale, 1939)
buhsi Sokolowia (Grewingk, 1853)
cameleo Cameleolopha (Coquand, 1869)
clotheyi Beylopha (Bellardi, 1854)
cochlear Neopycnodonte (Poli, 1795)
colubrina Arctostrea (Lamarck, 1819)
commercialis Saxostrea (Iredale, 1936)
konbo Konbostrea (Hayasarka et Hayasarka, 1956)
congesta Pseudoperma (Conrad in Nicollet, 1843)
costata Exogyra Say, 1820
costei Costeina (Coquand, 1869)
costellata Africogryphaea (Douvillé, 1916)
cristagalli Lopha (Linné, 1758)
cubitus Cubitostrea (Deshayes, 1832)
cucullina Booneostrea (Deshayes, 1836)
cymbula Cymbulostrea (Lamarck, 1806)
deformis Nanostrea (Lamarck, 1819)
delta Deltoideum (Smith, 1817)
dichotoma Oscillopha (Bayle, 1849)
edulis Ostrea Linné, 1758
erversa Gryphaeostrea (Melleville, 1843)

- falcata* *Falcostrea* (Morton, 1827)
ferganensis *Neogyra* (Romanovskij, 1879)
flemingi *Flemingostrea* (d'Archiac et Haime, 1853)
fluctuosa *Pulvinostrea* (Mayer-Eymar, 1889)
folium *Dendostrea* (Linné, 1758)
fourneti *Nutogyra* (Coquand, 1862)
gigantica *Gigantostrea* (Solander, 1766)
gorizdroae *Gorizdrella* (Vjalov, 1936)
haidingeriana *Palaeolopha* (Emmrich, 1853)
hemiglobosa *Solidostrea* (Romanovskij, 1884)
humboldtii *Amphidonte* Fischer de Waldheim
hyotis *Hyothissa* (Linné, 1758)
incurva *Acutostrea* (Nilsson, 1827)
indica *Indostrea* Chiplonkar et Badve, 1976
jabbokensis *Gryphaeligmus* (Cox, 1925)
knorri *Catinula* (Voltz, 1828)
kokanensis *Kokanostrea* (Sokolov, 1910)
konbo *Konbostrea* (Hayasarka et Hayasarka, 1956)
labrum *Labrostrea* (Vjalov, 1945)
lamellosa *Somalidacna* Azzaroli, 1958
latissimum *Aetostreon* (Lamarck, 1801)
luciensis *Pernostrea* (d'Orbigny, 1850)
lutaria *Tiostrea* (Hutton, 1873)
luynesi *Laevigyra* (Lartet, 1872)
macropterum *Rastellum* (J. de C. Sowerby, 1824)
megodon *Undulostrea* (Hanley, 1846)
merceyi *Margostrea* (Coquand, 1869)
morgani *Sinustrea* (Vredenburg, 1916)
multistriata *Striostrea* (Hanley, 1846)
mytiloides *Parastriostrea* (Lamarck, 1819)
nana *Nanogyra* (J. de C. Sowerby, 1822)
nicaisi *Nicaisolopha* (Coquand, 1862)
numisma *Numismoida* (Lamarck, 1819)
olisiponensis *Costagyra* (Sharpe, 1850)
orientalis *Kafirmigiana* Gekker, 1962
ostracina *Planospirites* Lamarck, 1801
pennata *Pseudogyra* (Mirkamalov, 1971)
perminuta *Pirmula* (de Gregorio, 1895)
permolis *Cryptostrea* (Sowerby, 1871)
pestigris *Planostrea* (Hanley, 1846)
plicatulla *Alectryonella* (Gmelin, 1791)
prima *Ostreonella* Romanovskij, 1890
pseudovesicularis *Phygraea* (Gümbel, 1861)
pseudovillei *Ambigostrea* Malchus, 1990
puelchana *Eostrea* (d'Orbigny, 1841)
pyxidata *Anomiosstrea* (Adams et Reeve, 1848)
quercinus *Pliohyotissa* (Sowerby, 1871)
radiata *Pycnodonte* Fischer de Waldheim, 1835
rediviva *Curvostrea* (Coquand, 1869)
roemeri *Texigryphaea* (Marcou, 1862)
rostrigera *Odontogryphaea* (Ihering, 1902)
sacculus *Saccostrea* (Dujardin, 1837)
sewerzowii *Ferganea* (Romanovskij, 1883)
similis *Gryphaella* (Pusch, 1837)
sinuata *Anodontostrea* (Lamarck, 1819)
sinzowi *Circogryphaea* (Nečajev, 1897)
skuld *Rygepha* (Böhm, 1904)
solitaria *Actinostreon* (J. de C. Sowerby, 1824)
spinosum *Ceratostreon* (Matheron, 1843)
stentina *Ostreola* (Payraudeau, 1826)
striata *Palaeogyra* (Smith, 1817)
subdentata *Notostrea* (Hutton, 1873)
subhippodium *Biauris* (d'Archiac, 1850)
sublamellosa *Liostrea* (Dunker, 1846)
suborbiculatum *Rhynchostreon* (Lamarck, 1801)
tetragona *Quadrostrea* (Bayle, 1849)
thomasi *Parahyotissa* (McLean, 1941)
trigeri *Fluctogyra* (Coquand, 1869)
tuberculata *Pustulostrea* (Lamarck, 1804)
turkestanensis *Gyrostrea* (Bobkova, 1949)
ungulata *Agerostrea* (Schlotheim, 1813)
ventilabrum *Turkostrea* (Goldfuss, 1833)
virginica *Crassostrea* (Gmelin, 1791)
vultur *Vultogryphaea* (Coquand, 1869)
weberi *Teskeyostrea* (Olsson, 1951)
wuellerstorfi *Crenostrea* (Zittel, 1864)

LITERATURA

- ADAMS A. et REEVE L. (1848): Mollusca. – in Artur Adams (ed.), 1848–1850 The zoology of the voyage of H. M. S. Samarang under command of Captain Sir E. Belcher during 1843–1846. Reeve et Benham. London.
- ANTON Ed. (1839): Verzeichniss der Konchylien, welche sich in seiner Sammlung befinden. – 4^e, Jahrb., 1839. Halle.
- ARCHIAC A. d' (1850): Description des fossiles du Groupe Nummulitique recueillis par M. S. – P. Pratt et M. J. Delbos aux environs de Bayonne et de Dax. Mém. Soc. Géol. France, sér. 2, 3, pt. 2, mém. 6.
- ARCHIAC A. d' et HAIME J. (1853): Description des animaux fossiles du groupe nummulitique de l'Inde etc. Paris.
- ARKELL W. J. (1932): A monograph of British Corallian Lamellibranchia, pt. 4. – Paleontogr. Soc. 84.
- (1934): The oysters of the Fuller's Earth and on the evolution and nomenclature of the Upper Jurassic Catinulas and Gryphaeas. – Cotteswold Nat. Field Club, Proc. 25, pt. 1.
- AZZAROLI A. (1958): L'Oligocene e il Miocene della Somalia. – Palaeotogr. Italica, 52, (n. ser. 22).
- BAYLE E. (1849): Richesse minérale de l'Algérie. – in Fournel Henri.
- (1878): Explication de la carte géologique de la France. – 4, part 1, atlas; Fossiles principaux des terrains. Paris.
- BELLARDI L. (1854): Catalogo rag. fossile Nummul. d'Egitto. – Mem. R. Acad. Sci., ser. II, vol. 15. Torino.
- BEURLEN K. (1944): Beiträge zur Stammesgeschichte der Muscheln. – Sitz. Bayer. Akad. Wiss. München.
- (1958): Die Exogyren. Ein Beitrag zur phyletischen Morphogenese der Austern. – N. Jahrb. Geol. Paläont., Monatsh., Heft 5.
- BOBKOVA N. N. (1949): Atlas rukovodjaščich form iskopajemych faun SSSR. – 11, Verchnij mël, Gosgeolizdat.
- BÖHM J. (1904): Über die obertriadische Fauna der Bäreninsel. – Svenska Vetensk. – Akad. Handlingar, 37, (3).
- (1933): Die palaeogene Fauna Ost-Turkestans. – Zeitschr. Deutsch. Geol. Gesel., 85.
- BOLTEN J. F. (1798): Museum Boltenianum. – Pars Secunda. Hamburg.
- BOREHAM A. U. E. (1965): A Revision of F. W. Hutton's Pelecypod Species Described in the Catalogue of Tertiary Mollusca and Echinodermata (1873). – Paleont. Bull. 37, New Zealand Geol. Survey.
- BOURGUET (1742): Histoire naturelle des Petrifications.
- CIZANCOURT H. et COX L. R. (1938): Contribution a l'etude des faunes tertiaires de l'Afghanistan. – Mém. Soc. Géol. France, nouv. sér., mém. 39.
- CONRAD T. A. in Nicolet J. N. (1843): List of fossils etc. – Appendix C.
- CONRAD T. A. (1865): Catalogue of the Eocene and Oligocene Testacea of the United States. – Am. Journ. Conchol., 1, (1), (2).
- COQUAND H. (1862): Géologie et Paléontologie de la région sud de la province de Constantine. – Mém. Soc. Émul. Provence, 2, Marseille.
- (1869): Monographie du genre Ostrea; Terrain Crétacé. Marseille.
- COSSMANN M. (1922): Synopsis illustré des mollusques de l'Eocène et de l'Oligocène en Aquitaine. – Mém. Soc. Géol. France, mém. 55, Paleont. 24.
- COX L. R. (1925): The fauna of the basal shell-bed of the Portland stone, Isle of Portland. – Dorset Nat. History, Proc., 46. London.
- ČELCOVA N. A. (1969): Značenije mikrostruktury rakoviny mělových ustric dlja ich sistematiky. – Akad. Nauk SSSR, Izdat. "Nauka"
- DALL W. H. (1898): Contributions to the Tertiary fauna of Florida, etc. – Wagner Fre Inst. Sci. Philadelphia Trans. 3, pt. 4.
- DEFRANCE M. J. L. (1821): Dictionnaire des sciences naturelles.
- DESHAYES G. P. (1824–1837): Description des coquilles fossiles des environs de Paris. – 1, Conchifères. Paris.

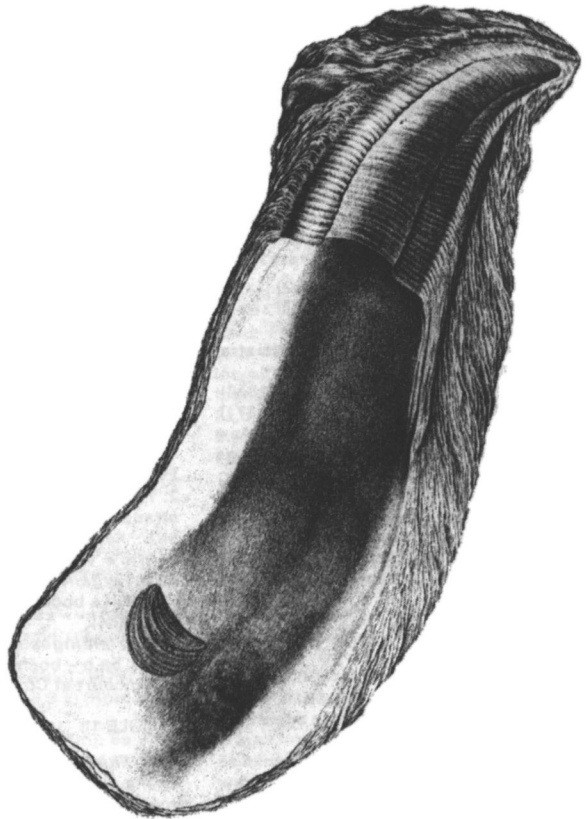
- DOLLFUS G. F. et DAUTZENBERG Ph. (1920): Conchyliologie du Miocène Moyen du Bassin de la Loire. – Mém. Soc. Géol. France, mém. 27. Paléont.
- DOUVILLÉ H. (1879): Présentation de l'Atlas du 4. vol. de l'Explication de la Carte géologique de la France (E. Bayle). – Bull. Soc. Géol. France, sér. 3, 7.
- (1904): Les explorations de M. de Morgan en Perse. – Bull. Soc. Géol. France, sér. 4, 4.
- (1904): Mollusques fossiles; – Études géologiques in Morgan de Mission scientifique en Perse par J. de Morgan, 3, pt. 4. (Paléont.). Paris.
- (1916): Les terrains secondaires dans le massif du Moghara à l'est de l'Isthme de Suez, d'après les explorations de M. Couyat-Barthoux. Paléont. – Mém. Acad. Sci. Inst. France, sér. 2, 54, (1).
- DUJARDIN F. (1837): Mémoire sur les couches du sol en Touraine et description des coquilles de la craie et des faluns. – Mém. Soc. Géol. France, 2, pt. 2.
- DUNKER W. (1846): Ueber die in dem Lias bei Halberstadt vorkommenden Versteinerungen. – Palaeontogr., 1, ser. 1, (1).
- EMMRICH A. (1853): Geognostische Beobachtungen aus den östlichen bayerischen und den angrenzenden österreichischen Alpen. – Geol. Reichsanst., Jahrb., 4(2).
- FAUJAS-STAINTE-FOND (1799): Histoire naturelle de la Montagne de Saint-Pierre de Maestricht. Paris.
- FÉRUSSAC A. E. de (1822): Tableaux systématiques des animaux mollusques. Paris et London.
- FINLAY H. J. (1928): The recent Mollusca of Chatham Islands- Trans. N. Z. Inst., 59.
- FINLAY H. J. in MARWICK (1928): The Tertiary Mollusca of the Chatham Islands including a generic revision of the New Zealand Pectinidae. – Trans. et Proc. New Zealand Inst. 58, (4).
- FISCHER de WALDHEIM G. (1807): Catalogue systématique et raisonné des curiosités de la nature et de l'art donnés a l'Université Impériale de Moscou par Son Excellence, Monsieur Paul de Demidoff. – 3.
- (1829): Sur les fossiles des corps organisés. Bull. Soc. Imp. des Natur. de Moscou, 1, (2).
- (1835): Lettre a M. de Baron Férussac sur quelques genres de coquilles du Muséum Demidoff et en particulier sur quelques coquilles fossiles de la Crimée. – Bull. Soc. Imp. des Natur. de Moscou, 8.
- FISCHER P. (1864): Notes sur le genre Pernostrea. – Journ. Conchyl., 4, sér. 3.
- (1880–87): Manuel de conchyliologie et de paléontologie conchyliologique ou histoire naturelle des mollusques vivants et fossiles suivi d'un appendice sur les brachiopodes par D. P. Oehlert. – F. Savy. Paris.
- FRAUSCHER K. F. (1886): Das Unter-Eocän der Nordalpen und seine Fauna, pt. 1, Lamellibranchiata. – Akad. Wiss. Wien, Math.-naturwiss. Kl. Denschr., 51, Abt. 2.
- FRENEIX S. (1965): Les bivalves du Jurassique moyen et supérieur du Sahara tunisien. – Annales de Paléont. (Invert.), 51, pt. 1.
- FRENEIX S. et BUSSON G. (1963): Sur les faunes de Bivalves du Jurassique moyen et supérieur du Sahara tunisien. – C. R. Acad. Sc. Paris.
- GALTSOFF P. (1964): The American Oyster *Crassostrea virginica* Gmelin. – Fishery Bull. of the Fish and Wildlife Service, 4, Washington.
- GEKKER R. F. et OSIPOVA A. I. et BĚLSKAJA T. N. (1962): Ferganskij zaliv paleogenovovo morja Srednĕj Azii. – Kn.2. Paleont. in-ta AN SSSR. Moskva.
- GLENN L. C. (1904): Pelecypoda, 1. – in Maryland Geol. Survey, Miocene.
- GMELIN J. F. (1791): Caroli a Linné Systema naturae per regna tria naturae. – edit. 13, 1, pt. 6, G. B. Beer. Leipzig.
- GOLDFUSS A. (1826–44): Petrefacta Germaniae. Düsseldorf.
- GORIZDRO Z. (1915): Materials for the study of Fauna of the Tertiary formations in Turkestan. – Soc. Imp. des natur. de Petrograd. Trav., sect. Géol. Min., 37, livr. 5.

- GREGORIO de A. (1895): Description de quelques fossiles tertiaires (surtout miocènes) de Malte. – Ann. Géol. Paléont., 19, (16). Turin – Palermo.
- GREWINGK C. (1853): Die geognostischen und orographischen Verhältnisse des nördlichen Persiens. – Verdl. russ. k. Min. Ges., St. Petersburg.
- GÜMBEL C. W. (1861): Geognostische Beschreibung des bayerischen Alpengebirges und seines Vorlandes. – Abt. Geognost. K. Mayer. Oberbergamt, Bavarria. Justus Perthes. Gotha.
- GUNTER G. (1950): The Generic Statut of Living Oysters and the Scientific Name of the Common American Species. – Amer. Midl. Natur., 43, (2). Notre Dame, Indiana.
- HABE T. et KOSUGE S. (1966): New genera and species of the tropical Pacific molluscs. (Malacol. Soc. Japan, Venus (Japanese Journ. Malacol.), 24, (4).
- HANLEY S. (1846): Descriptions of new species of *Ostrea* in the collection of Hugh Cuming, Esq. – Proc. Zool. Soc. London, 1845, pt. 13.
- HARRY H. W. (1985): Synopsis of the supraspecific classification of living oysters (Bivalvia: Gryphaeidae and Ostreidae). – Veliger, 28 (2).
- HENNIG A. (1897): Revision af Lamellibranchiaterna i Nilssons „Petrificata Suecana Formationis Cretaceae. – Arsskrift Lunds Univ., 33.
- HERRMANNSEN A. N. (1846–52): Indicis generum malacozoorum primordia. Nomina subgenerum etc. – Th. Fischer. Cassel.
- HOLLIS P. J. (1963): Some studies on the New Zealand oysters. – Zoology publications from Victoria Univ. of Wellington.
- HÖRNES M. (1870): Die fossilen Mollusken des Tertiärbeckens von Wien. – Abh. d. k. k. Geol. Reichs. Wien.
- HUTTON F. W. (1873): Catalogue of the Tertiary Mollusca and Echinodermata of New Zealand in the collection of the Colonial Museum. – Colonial Mus. and Geol. Surv. Dept.
- CHANLEY P. E. et DINAMANI P. (1980): Comparative descriptions of some oyster larvae from New Zealand and Chile, and a description of a new genus of oyster, *Tiostrea*. – New Zealand Journ. of Marine and Freshwater Research, 14 (2).
- CHARLES R. P. et MAUBEUGE P. L. (1952): Les huitres plissées jurassiques inférieure de l'est du bassin parisien. – Bull. Mus. Hist. Nat. Marseille, 12.
- CHINZEI K. (1986): Shell structure, growth and functional morphology of an elongate cretaceous oyster. – Palaeontology, 29 (1), London.
- CHIPLONKAR G. W. et BADVE R. M. (1976): Palaeontology of the Bagh Beds – V. – Proc. Indian Acad. Sci., 83 B, 6. Calcutta.
- IHERING H. von (1902): Historia de las ostras Argentinas. – An. Mus. Nac. Buenos Aires, 7, ser. 2.
- (1903): Les mollusques des terrains crétaciques supérieurs de l'Argentine orientale. – An. Mus. Nac. Buenos Aires, 2, ser. 3.
- (1907): Les mollusques fossiles du Tertiaire et du Crétacé supérieur de l'Argentine. – An. Mus. Nac. Buenos Aires, 7, ser. 3.
- IREDALE T. (1936): Australian molluscan notes, no. 2. – Australian Mus. Rec., 19, (5).
- (1939): Mollusca; Part 1, Brit. Mus. (Nat. Hist.) Great Barrier Reef Exped. – Sci. Report, 5 (6). London.
- IREDALE T. et ROUGHLEY T. C. (1933): The scientific name of commercial oyster of New South Wales. – Linn. Soc. New South Wales Proc., 58.
- JOURDY E. (1924): Histoire naturelle des Exogyres. – Ann. Paléont., 13.
- KNORR G. W. et WALCH J. E. I. (1768): De Natuurlyke Histoire der Versteeningen etc. – 1. Amsterdam.
- KOROBKOV I. A. (1954): Spravočnik i metodičeskoje rukovodstvo po tretičnym molluskam. – 1. dil. Lenigrad.
- LAMARCK J. B. (1801): Système des animaux sans vertèbres, ou table général des classes, der ordres et des genres de ces animaux. – Deterville, Paris.
- (1804): Une nouvelle espèce d'huitre, découvertes dans le voyage du capitaine Baudin. – Ann. Mus. Nat. Hist. Naturelle, 4.

- (1806): Mémoire sur les fossiles des environs de Paris, etc. – Ann. Mus. Hist. Nat., 8. Paris.
- (1819): Histoire naturelle des animaux sans vertèbres, etc. – 6, pt. 1, pt. 2. Paris.
- LARTET L. (1872): Essai sur la géologie de la Palestine et de contrées avoisinantes telles que l'Égypte et l'Arabie. II. Paléontologie. – Ann. Sci. géol., 3 (5). Paris.
- LEWY Z. (1982): Gryphaeligmus n. gen. (Bivalvia, Malleidae) from the Bathonian in the Middle East. – Journ. Paleont., 56 (3), 811–815. Tulsa, Oklahoma.
- LINNÉ C. (1758): Systema naturae per tria regna naturae, etc. – ed. 10, 1. Stockholm.
- LOGAN W. N. (1899): Some Additions to the Cretaceous Invertebrates of Kansas. – Kansas Univ. Quart., 8.
- MALCHUS N. (1990): Revision der Kreide-Austern (Bivalvia: Pteriomorphia) Ägyptens (Biostratigraphie, Systematik). – Berliner geowiss. Abh., A, 125. Berlin.
- MARCOU J. (1862): Notes on the Cretaceous and Carboniferous rock of Texas. – Proc. Boston Soc. Nat. Hist., 8.
- MARWICK J. (1931): The Tertiary Mollusca of the Gisborne District. – Bull. New Zealand Geol. Surv. Pal., 13.
- MATHERON Ph. (1843): Catalogue méthodique et descriptif des Corps organisés fossiles du département des Bouches-du-Rhone et lieux circonvoisins, etc. – Répertoire travaux, oc. Stat. Marseille, 6.
- MAYER-EYMAR Ch. (1889): Diagnoses d'huitres nouvelles des terrains nummulitiques d'Égypte. – Bull. Soc. Belge Géol., mém., 3.
- McLEAN R. A. (1941): The oysters of the western Atlantic. – Notulae Naturae (Acad. Natur. Sci. Philadelphia), 67.
- MELLEVILLE M. (1843): Mémoire sur les sables tertiaires inférieurs de Paris, etc. – Ann. Sci. géol., 2.
- MERCIER J. (1929): A propos des variations de l'aire ligamentaire d'Ostrea wiltonensis Lyc. et du Genre Pernostrea Munier-Chalmas. – Bull. Soc. Linnéenne Normandie, ser. 8, 1, 1928.
- MIRKAMALOV CH. CH. (1963): Klassifikacija ekzogir. – ref. aut. přednášky přednesené 26. 4. 1963. Bjul. Mosk. o-va ispyt. prirody, otd. geol., 38, (5).
- (1966): Exogiry, ich sistematika i značenije dlja stratigrafii mělovych otloženij jugo-zapadnyh otrogov Gissarskovo chrebtá. – Izdat. "FAN" Uzb. SSR. Taškent.
- (1971): Novyje vidy ustričnyh iz nižněvo měla jugo-zapadnyh ostrogov Gissarskovo chrebtá. – Paleont. žurn., (2). Moskva.
- MONTEROSATO T. H. di (1884): Nomenclature generica e specifica di alcune Conchiglie Mediterranee. Palermo.
- MORTON S. G. (1827): Geological observations on the secondary formation of the Atlantic coast of the United States of America. – Journ. Acad. nat. soc., Philadelphia, 6.
- MÖRCH O. A. L. (1850): Catalogus conchyliorum quae reliquit C. P. Kierulf, MD, DR. Nunc publicata auctione X Decembris MDCCCL Hafniae dividenda. Trier. Copenhagen.
- MUNIER-CHALMAS E. C. P. A. (1864): Description d'un nouveau genre monomyaire du terrain jurassique. – Journ. Conchyl., 12, (1).
- NAVAS L. (1912): Insecta Revue illustré d'Entomologie Renes. – 2.
- NEČAJEV A. V. (1897): Fauna eocenovyh otloženij na Volge měždu Saratovym i Caricynym. – Trudy Obšč. Jestěstv. Isp. Imp. Kazan. Univ., 32, (1). Kazan.
- NEWEL N. (1965): Classification of the Bivalvia. – Amer. Mus. Novitates, (2206).
- NILSSON S. (1827): Petrificata Suecana Formationis Cretaceae, descripta et iconibus illustrata. – Pars prior, (Vertebrata et Mollusca.) Lund.
- OLSSON A. A. (1951): New Floridian species of Ostrea and Vermicularia. – Nautilus, 65, 1.
- ORBIGNY A. d' (1835–47): Voyage dans l'Amerique Méridionale, etc. – exécuté pendant les années 1826–33, Mollusca. Paris et Strasbourg.
- (1842): Coquilles et échinodermes fossiles de Colombie (Nouvelle-Grenade). – Paris et Strasbourg.

- (1843–47): Paléontologie Française; Description des Mollusques et rayonnés fossiles. – Terrains Crétacés, 3. Lamellibranches. Paris.
- (1850): Prodrôme de Paléontologie stratigraphique universelle des animaux mollusques et rayonnés. – 1–3. Paris.
- ORTON J. H. (1937): Oyster Biology and Oyster-Culture being the Buckland Lectures for 1935. – Edward Arnold et Co. London.
- PAYRAUDEAU B. C. (1826): Catalogue descriptif et méthodique des Annelides et des Mollusques de l'île de Corse. Paris.
- PERVINQUIÈRE L. (1910): Quelques observations sur la nomenclature de ostracés, à propos de la classification phylogénétique exposée par M. H. Douvillé. – Soc. Géol. France, Comptes Rendus Sommaires des Séances, (13–14).
- (1912): Études de Paléontologie Tunisiennne II, Gastropodes et Lamellibranches des terrains crétacé. – Carte géol. Tunisie.
- POLI J. X. (1791–1827): Testacea utriusque Siciliae eorumque historia et anatomie tabulis aeneis illustrata. – Parama.
- PUSCH J. B. (1837): Polens Paläontologie. – Stuttgart.
- RAFINESQUE-SCHMALTZ C. S. (1815): Analyse de la nature ou tableau de l'Univers et des corps organisés, etc. – Palermo.
- RANSON G. (1939–41): Les Huitres et le calcaire. I. Formation et structure des "chambres crayeuses" Introduction à la révision du genre Pycnodonta F. de W. – Bull. Mus. Nat. Hist. Natur. 11, (5), 12, (7), 13, (1).
- (1942): Note sur la classification des Ostréides. – Bull. Soc. Géol. France, 12, sér. 5.
- (1943): Observation sur quelques Ostréides actuels et fossiles. – Bull. Soc. Géol. France, 13.
- REEVE Lovel F. L. S. (1849–72): Conchologia iconica. – London.
- ROEMER F. (1852): Die Kreidebildungen von Texas und ihre organischen Einschlüsse. – Marcus A. Bonn.
- ROCHEBRUNE A. T. (1895): Diagnoses des mollusques nouveaux, provenant du voyage de M. Diguët en Basse-Californie. – Bull. Mus. Hist. Nat., 1, Paris.
- ROLLIER L. (1911): Les faciès du Dogger ou Oolithique dans le Jura et les régions voisines. – Mém. publié par la fondation Schnyder von Wartensee à Zurich.
- (1917): Fossiles nouveaux ou peu connus des terrains secondaires (Mésozoïques) du Jura et des contrées environnantes. – Mém. Soc. pal. Suisse, 42, pt. 6.
- ROMANOVSKIJ G. D. (1878–90): Matérialy dlja geologii Turkestanskovo kraja. – Acad. Impér. Sci., (1–3). St. Petersburg.
- (1879): Dva novych vida iz semějstva ustričnych rakovin najděnych v Ferganskoj oblasti. – Zapisky Imper. Miner. Obsč. St. Petersburg, ser. 2, 14.
- (1883): Protocol 7. – Russ. K. min. Gesell. St. Petersburg Verh., 18, ser. 2.
- SACCO F. (1897): I mollischi dei terreni terziari del Piemonte e della Liguria. – 23.
- SAY T. (1820): Observations on some species of zoophytes, shells, etc. principally fossil. – Am. Journ. Sci. Arts, 2, ser. 1, (2). New Haven.
- SHARPE D. (1850): On the secondary district of Portugal which lies on the north of the Tagus. – Quart. Journ. Geol. Soc., 6. London.
- SHIMER H. W. et SHROCK R. R. (1944): Index fossils of North America. – John Wiley, New York.
- SCHÄFLE L. (1929): Ueber Lias – und Doggeraustern. – Geol. Pal. Abhandl., N. Folge, 17, (2), Jena.
- SCHEUCHZER J. J. (1718): Helvetia Historia Naturalis.
- SCHLOTHEIM E. F. von (1813): Beiträge zur Naturgeschichte der Versteinerungen in geognostischer Hinsicht. – Taschenbuch von Leonhard, 7.
- SCHMIDT F. C. (1818): Versuch über die beste Einrichtung zur Aufstellung, etc.
- SCHROETER J. S. (1782): Lithologisches Real- und Verballexikon. – 5, Varrentrap Sohn et Wenner. Frankfurt.
- (1802): Archiv fuer Zoologie und Zooanatomie. – in Wiedemann C. R. W., part. 3.
- SMITH W. (1816–19): Strata identified by Organised Fossils. – London.

OBRAZOVÉ TABULE



TABULE 1

1a – c: *Abruptolopha abrupta* (d'Orbigny, 1842); 1a – vnější strana pravé misky; 1b,c – profil; 0,7 x; (d'Orbigny, 1842).
2a,b: *Actinostreon solitarium* (J. de C. Sowerby, 1824). 2a – vnější strana pravé misky; 0,8 x; (Coral Rag, Weymoth, Dorsetshire, Anglie. British Museum č. L 19763; originál). 2b – vnější strana pravé misky; (J. de C. Sowerby, 1824).
3a,b: *Acutostrea incurva* (Nilsson, 1827). 3a – vnější strana pravé misky (Nilsson, 1827); 3b – vnější strana pravé misky; 1 x; (zóna s *Belemnitella mucronata*, campan, senon, svrchní křída, Norwich, Anglie; British Museum č. L 20610; originál).

TABULE 2

1a,b: *Aetostreon latissimum* (Lamarck, 1801). 1a – vnější strana levé misky; 1b – schránka s pohledem na pravou misku; (Bayle, 1878).
2a,b: *Africogryphaea costellata* (Douvillé, 1916). 2a – vnitřní strana pravé misky; 2b – vnější strana levé misky; 1 x; (Freneix, 1965).
3: *Afrogyra africana* (Lamarck, 1801) – schránka se spojenými miskami, pohled na vnější stranu pravé misky; (originál).
4a–c: *Agerostrea unguolata* (Schlotheim, 1813). 4a,b – vnější strana levé a pravé misky (Knorr et Walch, 1768); 4c – vnitřní strana pravé misky; 0,5 x; (senon, Libye; originál).
5a,b: *Alectryonella plicatulla* (Gmelin, 1791). 5a,b – vnější strana pravé misky; (Reeve L., 1871).

TABULE 3

1a–c: *Algerogyra apicostulata* Záruba, 1992. 1a – vnější strana levé misky; 1b – schránka se spojenými miskami; 1,3 x; 1c – vnější strana vrcholové části schránky; 2,3 x; (holotyp, originál).
2: *Ambigostrea pseudovillei* Malchus, 1990. 2a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 2c – schránka se spojenými miskami, pohled na vnější stranu pravé misky; (Malchus, 1990).
3a–d: *Amphidonte humboldtii* Fischer de Waldheim, 1829. 3a,b – vnější a vnitřní strana pravé misky; 3c,d – vnější a vnitřní strana levé misky; (Fischer de Waldheim, 1829).

TABULE 4

1a–c: *Angustostrea angusta* (Deshayes, 1832). 1a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; 1c – vnější strana pravé misky; (Deshayes, 1832).
2: *Anodontostrea sinuata* (Lamarck, 1819). Vnější strana pravé misky; (Reeve L., 1871).
3a,b: *Anomiostrea pyxidata* (Adams et Reeve, 1848). 3a,b – vnější strana levé a pravé misky; (Reeve L., 1871).
4a–c: *Anulostrea bourguignati* (Coquand, 1869). 4a,c – vnější strana pravé a levé misky; 4b – pohled na schránku z boku; (Coquand, 1869).
5a–c: *Arctostrea colubrina* (Lamarck, 1819). 5a – vnitřní strana levé misky; 0,7 x; 5b – vnější strana pravé misky; 0,7 x; (holotyp, *Ostrea carinata* Lamarck, 1806). 5c – zubatá komisura předního okraje schránky; 0,7x; (původní vyobrazení *O. carinata* Lamarck, 1806); (vše Palaeontologia Universalis).

TABULE 5

1a – e: *Bellostrea bellovacina* (Lamarck, 1806). 1a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 1c,d – vnější a vnitřní strana pravé misky; 1e – boční pohled na schránku; (Coll. Lamarck).
2: *Beylopha clotbeyi* (Bellardi, 1854). 2a – schránka se spojenými miskami; 2b – vnitřní strana pravé misky; (Oppenheim, 1903).

3a,b: *Biauris subhippopodium* (d'Archiac, 1850). 3a,b – vnější a vnitřní strana pravé misky; 0,8 x; (d'Archiac, 1850).
4a,b: *Bilobissa bilobata* (J. de C. Sowerby, 1840). 4a,b – vnější povrch levé a pravé misky; (James Sowerby, 1816).

TABULE 6

1a–c: *Booneostrea cucullina* (Deshayes, 1836). 1a, c – vnější a vnitřní strana levé misky; 1b – vnější strana pravé misky; (Harry, 1985).
2a–c: *Cameleolopha cameleo* (Coquand, 1869). 2a – vnější strana levé misky s připevňovací ploškou; 2b,c – vnější a vnitřní strana pravé misky; (Coquand, 1869).
3a–c: *Catinula knorri* (Voltz, 1828). 3a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 3c – vnější strana pravé misky; 3 x; (Stenzel, 1971).
4a,b: *Ceratostreon spinosum* (Matheron, 1843). 4a,b – vnější strana pravé a levé misky; (Coquand, 1869).
5: *Circogryphaea sinzowi* (Nečajev, 1897). Vnější strana levé misky; (Nečajev, 1897).
6: *Costagyrta olisiponensis* (Sharpe, 1850). Vnější strana levé misky; 0,5 x; (Sharpe, 1850).

TABULE 7

1a,b: *Costeina costei* (Coquand, 1869). 1a,b – vnější strana levé a pravé misky; (Coquand, 1869).
2a–c: *Crassostrea virginica* (Gmelin, 1791). 2a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 2c – vnější strana levé misky; (White, 1884).
3: *Crenostrea wuellerstorfi* (Zittel, 1864). Vnitřní strana levé misky; 0,3 x; (holotyp, Stenzel, 1971).
4a–b: *Cryptostrea permolis* (Sowerby, 1871). 4a – schránka mladého jedince; 4b – schránka v dospělosti; (Sowerby, 1871).

TABULE 8

1a–d: *Cubitostrea cubitus* (Deshayes, 1832). 1a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 1c,d – vnější a vnitřní strana pravé misky; (Deshayes, 1832).
2a,b: *Curvostrea rediviva* (Coquand, 1869). 2a,b – vnější strana levé a pravé misky; (Coquand, 1869).
3a–c: *Cymbulostrea cymbula* (Lamarck, 1806). 3a,c – vnitřní a vnější strana levé misky; 3b – vnější strana pravé misky; (Deshayes, 1832).
4: *Deltoideum delta* (Smith, 1817). Vnitřní strana levé misky; 0,5 x; Weymouth, Dorset, Anglie; bajok, jura; (originál).
5: *Dendostrea folium* (Linné, 1758). Vnější strana levé misky; 0,6 x; (Rudé moře; recent; originál).
6: *Eostrea puelchana* (d'Orbigny, 1841). Nahromaděná schránka připevňovaná na kořenech stromů; (Reeve, 1870, jako *O. parasitica* Linné).

TABULE 9

1: *Exogyra costata* Say, 1820. Vnější strana levé misky; svrchní křída; USA; (Shimer et Shrock, 1944).
2: *Falcostrea falcata* (Morton, 1827). 2a,b,c – vnější strana levé misky; (Morton, 1827).
3a,b: *Fatina beldersaiensis* (Gorizdro, 1915). 3a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; (Vjalov, 1965).
4a,b: *Ferganea sewerzovii* (Romanovskij, 1883). 4a,b – vnitřní a boční strana levé misky; 0,4 x; (Romanovskij, 1884).
5a,b: *Flemingostrea flemingi* (d'Archiac et Haime, 1853). 5a,b – boční a vnější strana levé misky; 0,4 x; (Cizancourt et Cox, 1938).

TABULE 10

1a,b: *Fluctogyra trigeri* (Coquand, 1869). 1a – vnější strana pravé misky a vrcholová část levé misky; 1b – vnější strana levé misky; (Coquand, 1869).

2a,b: *Gigantostrea gigantica* (Solander, 1766). 2a – vnější strana levé misky; 2b – vnitřní strana pravé misky; 0,4 x; (Stenzel, 1971).
3a,b: *Gorizdrella gorizdroae* (Vjalov, 1936). 3a,b – vnější strana levé a pravé misky; 1,4 x; (Stenzel, 1971).
4: *Gryphaea arcuata* Lamarck, 1801. Boční pohled na levou misku; (Lectotyp. Foto získáno laskavostí pracovníků Britského muzea v Londýně).
5: *Gryphaeligmus jabbokensis* (Cox, 1925). 5a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 5c, d – vnitřní a vnější strana levé misky; (Malchus 1990).

TABULE 11

1a,b: *Gryphaella similis* (Pusch, 1837). 1a – celá schránka; 1b – vnější strana levé misky; (Čelcova, 1969).
2a–d: *Gryphaeostrea eversa* (Melleville, 1843). 2a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 2c,d – vnitřní a vnější strana levé misky; (White, 1884).
3: *Gyrostrea turkestanensis* (Bobkova, 1949). Vnější strana pravé misky; (Mirkamalov, 1966).
4: *Hyothis hyotis* (Linné, 1758). Vnější strana levé misky; (Reeve, 1870).
5a,b: *Ilymatogyra arietina* (Roemer, 1852). 5a – vnější strana pravé misky a vrcholové část levé misky; 5b – vnější strana levé misky; 0,7 x; Texas; cenoman; (originál).
6a–d: *Indostrea indica* Chipionkar et Badve, 1976. 6a,b,c,d – vnější a vnitřní strana levé misky (holotypů) 2,5 x; (Chipionkar et Badve, 1976).
7a,b: *Kafirignania orientalis* Gekker et al., 1962. 7a,b – vnější strana levé a pravé misky; (Gekker et al., 1962).

TABULE 12

1a,b: *Kokanostrea kokanensis* (Sokolov, 1910). 1a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; (Böhm, 1933).
2a–c: *Konbostrea konbo* (Hayasarka et Hayasarka, 1956). 2a – vnější strana pravé misky; 2b – vnější strana levé misky; 2c – boční pohled na celou schránku; (Chinzei, 1986).
3a,b: *Labrostrea labrum* (Vjalov, 1945). 3a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; (Vjalov, 1945).
4a–d: *Laevigyra luynesii* (Lartet, 1872). 4a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 4c,d – vnitřní a vnější strana levé misky; (Malchus, 1990).
5a–d: *Liostrongia sublamellosa* (Dunker, 1846). 5a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 5c,d – vnitřní vnější strana levé misky; (Dunker, 1846).
6: *Lopha cristagalli* (Linné, 1758). Vzájemně na sobě narůstající levé misky; 0,4 x; Dorgonab Bay, Sudan, Rudé moře; recent; (originál).
7a–c: *Margostrea merceyi* (Coquand, 1869). 7a,b – vnitřní strana levé misky; 7c – vnější strana pravé misky; 0,8 x; (Coquand, 1869).

TABULE 13

1a–d: *Myrakeena angelica* (Rochebrune, 1895). 1a,b – vnější strana levé a pravé misky; 1c,d – vnitřní strana levé a pravé misky; (Harry, 1985).
2a–d: *Nanogyra nana* (J. de C. Sowerby, 1822). 2a,b – vnitřní strana vrcholové části s ligamentální plošinou levé misky; (Beurlen, 1958); 2c,d – celá schránka a levá miska; (J. de C. Sowerby, 1822).
3a,b: *Nanostrea exigua* Harry, 1985. 3a – vnitřní strana pravých misek; 3b – větší množství schránek narostlých na ulitě plže; (Harry, 1985).
4a,b: *Neogyra ferganensis* (Romanovskij, 1879). 4a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 0,3 x; (Romanovskij, 1879).
5a–d: *Neopycnodonte cochlear* (Poli, 1795). 5a – nahromaděni na sobě narůstajících schránek; 0,4 x; (Stenzel, 1971); 5b,c – vnitřní a vnější strana pravé misky; 5d – vnitřní strana levé misky; (Hörnes, 1870).

TABULE 14

1a,b: *Nicaiolopha nicaisei* (Coquand, 1862). 1a – vnější strana levé misky; 1b – boční pohled na schránku; (Coquand, 1862).
2a,b: *Notostrea subdentata* (Hutton, 1873). 2a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 2 x; (lectotyp, Boreham, 1965).
3a,b: *Numismoidea numisma* (Lamarck, 1819). 3a – vnější strana pravé misky jedince narůstajícího na misce příbuzného druhu; 3b – vnitřní strana pravé misky; (Harry, 1985).
4a,b: *Nutogyra fourneti* (Coquand, 1862). 4a,b – vnější strana pravé a levé misky; (Coquand, 1862).

TABULE 15

1a–c: *Odontogryphaea rostrigera* (Ihering, 1902). 1a – vnitřní strana pravé misky; 1b,c – vnější a vnitřní strana levé misky; (Wilckens, 1921).
2a–d: *Oscillopoda dichotoma* (Bayle, 1849). 2a,b – vnější a vnitřní strana pravé misky; 2c,d – vnější a vnitřní strana levé misky; (Malchus, 1990).

TABULE 16

1a – d: *Ostrea edulis* Linné, 1758. 1a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 1c,d – vnitřní a vnější strana levé misky; 0,4 x; Conway, Velká Británie; recent; (originál).
2: *Ostreola stentina* (Payraudeau, 1826). Vnější povrch levé misky s širokou plochou připevnění; (Hörnes, 1870, jako *O. plicatulla* Gmelin).
3a,b: *Ostreonella prima* Romanovskij, 1890. 3a – boční pohled na schránku; 3b – vnitřní strana levé misky; (Romanovskij, 1890).

TABULE 17

1a,b: *Palaeogyra striata* (Smith, 1817). 1a – vnější strana levé misky; 1b – vnější strana pravé misky s vrcholovou částí levé misky; (Goldfuss, 1833).
2a,b: *Palaeolopha haidingeriana* (Emmrich, 1853). 2a,b – vnější povrch levé misky; (Stenzel, 1971).
3a–c: *Parahyotissa mcgintyi* Harry, 1985. 3a,b – vnější strana levé a pravé misky; 3c – vnitřní strana pravé misky; (Harry, 1985).
4: *Parastriostrea mytiloides* (Lamarck, 1819). 4a,b – vnější strana levé a pravé misky; 4c,d – vnitřní strana levé a pravé misky; (Harry, 1985).

TABULE 18

1a–d: *Pegma bajaensis* Squires et Demetron, 1990. 1a,b – vnější a vnitřní strana pravé misky; 2,8 x; (holotyp); 1c,d – vnější a vnitřní strana levé misky; 1,4 x; (paratyp); (Squires et Demetron, 1990).
2a,b: *Pernostrea luciensis* (d'Orbigny, 1850). 2a – vnější strana levé misky; 2b – vnitřní strana pravé misky se „zmoženým“ ligamentem; 0,3 x; (Munier-Chalmas, 1864, jako *Perna bachelieri*).
3a,b: *Phygraea pseudovesicularis* (Gümbel, 1861). Vnější strana levé a pravé misky (Frauscher, 1886).
4: *Pirmula perminuta* (Gregorio, 1895). Vnitřní strana pravé misky; 2 x; (Gregorio, 1895).

TABULE 19

1a,b: *Planospirites ostracina* Lamarck, 1801. 1a – vnější strana pravé misky; (Goldfuss, 1833); 1b – vnější strana pravé misky; (Faujas-St.-Fond, 1799).
2a – d: *Planostrea pestigiris* (Hanley, 1846). 2a,b – vnitřní a vnější strana pravé misky; 2c,d – vnitřní a vnější strana levé misky; (Harry, 1985).
3a,b: *Platygena asiatica* (Romanovskij, 1879). 3a – vnitřní strana pravé misky; 3b – vnější strana levé misky; (Romanovskij, 1879).

TABULE 20

1a-d: *Pliohyotissa quercinus* (Sowerby, 1871). 1a,b – vnější strana pravé a levé misky; 1c,d – vnitřní strana pravé a levé misky; (Harry, 1985).

2a,b: *Praeexogyra acuminata* (Sowerby, 1816). 2a,b – vnější strana levé a pravé misky; (Sowerby, 1816).

3: *Pretostrea bresia* (Iredale, 1939). Vnější strana pravé misky; 0,6 x; Austrálie; recent; (originál).

4a,b: *Pseudogyra pennata* (Mirkamalov, 1971). 4a,b – vnější strana levé a pravé misky; (Mirkamalov, 1971).

5: *Pseudoperna congesta* (Conrad, 1843). Vnitřní strany levých misek; Kansas, USA; senon; (Stenzel, 1971).

TABULE 21

1a-c: *Pulvinostrea fluctuosa* (Mayer-Eymar, 1889). 1a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; 1c – boční pohled na zadní okraj levé misky; Libye; eocén; (Stenzel, 1971).

2a-d: *Pustulostrea tuberculata* (Lamarck, 1804). 2a,b – vnitřní strana pravé a levé misky; 2c,d – vnější strana levé a pravé misky; (Harry, 1985).

3a-d: *Pycnodonte radiata* Fischer de Waldheim, 1835.

3a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; (Catal. Lamarck); 3c,d – vrcholová část levé misky a vnější strana pravé misky; (Fischer de Waldheim, 1835).

TABULE 22

1a,b: *Quadrostrea tetragona* (Bayle, 1849). 1a – vnější strana pravé misky; 1b – boční pohled na schránku; (Coquand, 1869).

2a,b: *Rastellum macropterum* (J. de C. Sowerby, 1824). 2a – vnitřní strana levé misky; (J. de C. Sowerby, 1824); 2b – vnitřní strana levé misky; (Faujas-Saint-Fond, 1799).

3a-d: *Rhynchostreon suborbiculatum* (Lamarck, 1801).

3a,b – vnější strana levé a pravé misky; 3c – pohled na spodní okraj schránky; (Lamarck, holotyp); 3d – vnější strana pravé misky a vrchol misky levé; (Knorr, 1773).

4a-c: *Rygepha skuld* (Böhm, 1904). 4a – vnější strana levé misky; 4b – vnější strana pravé misky; 4c – boční pohled na celou schránku; 2 x; (Böhm, 1904).

5a-c: *Saccostrea saccellus* (Dujardin, 1837). 5a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; 5c – vnitřní strana pravé misky; (Dollfus et Dantzenberg, 1920).

TABULE 23

1a,b: *Saxostrea commercialis* (Iredale, 1936). 1a – vnitřní strana pravé misky; 1b – vnější strana levé misky; (Galstoff, 1964).

2: *Sinustrea morgani* (Vredenburg, 1916). Vnější strana levé misky; (Vredenburg, 1916).

3a,b: *Sokolowia buhsi* (Grewingk, 1853). 3a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; (Böhm, 1933).

4a – c: *Solidostrea hemiglobosa* (Romanovskij, 1884).

4a,b – vnitřní a vnější strana levé misky; 4c – zadní strana levé misky; (Romanovskij, 1884).

5a,b: *Somalidacna lamellosa* Azzaroli, 1958. 5a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; holotyp; (Azzaroli, 1958).

6: *Striostrea multistriata* (Hanley, 1846). Vnější povrch levé misky; recent; (Reeve, 1871).

7a,b: *Teskeyostrea weberi* (Olsson, 1951). Vnější a vnitřní strana pravé misky; (Harry, 1985).

8a,b: *Texigryphaea roemeri* (Marcou, 1862). 8a – vnější strana pravé misky s vrcholovou částí levé misky; 8b – zadní část levé misky; Texas; cenoman; (originál).

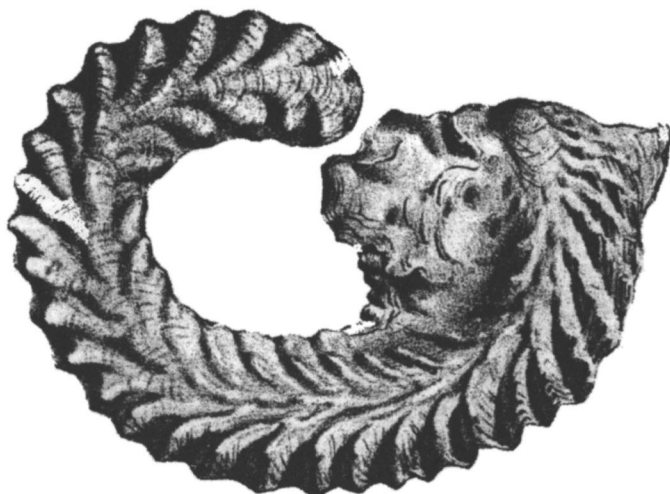
TABULE 24

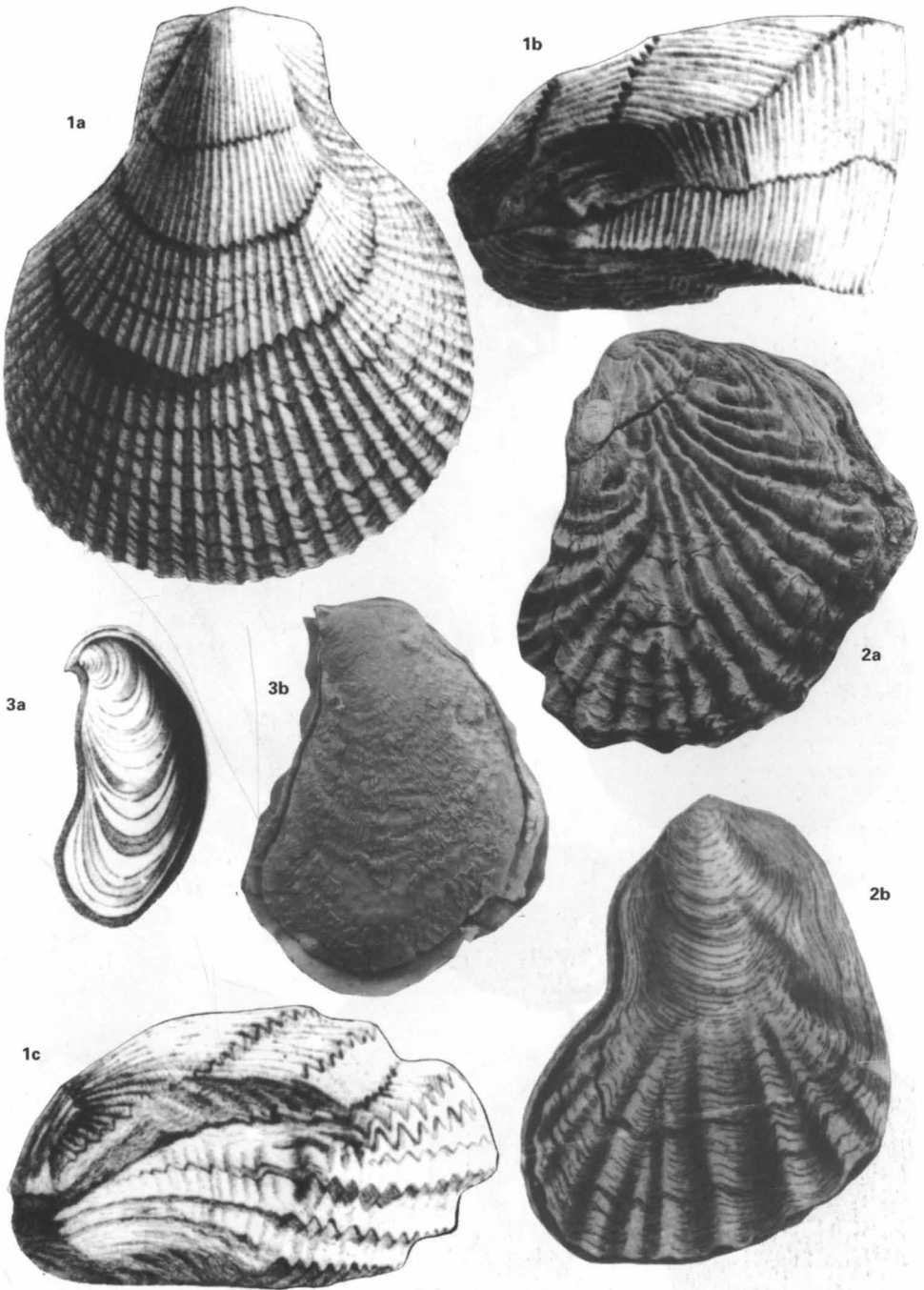
1a-d: *Tiostrea lutaria* (Hutton, 1873). 1a,b – vnější a vnitřní strana levé misky; 1c,d – vnější a vnitřní strana pravé misky. 0,5 x; (Hollis, 1963).

2a-c: *Turkostrea ventilabrum* (Goldfuss, 1833). 2a – vnější strana levé misky; (Goldfuss, 1833); 2b,c – vnější strana pravé a levé misky; (Deshayes, 1832).

3a,b: *Undulostrea megodon* (Hanley, 1846). 3a – schránka přisedlá na misce pektena; 3b – vnitřní strana pravé misky; (Harry, 1985).

4a-c: *Vultogryphaea vultur* (Coquand, 1869). 4a – vnější strana levé misky s trnitými výběžky na kýlech; 4b – vnější strana pravé misky s radiálními nitěmi; 4c – zadní část levé misky; (Coquand, 1869).

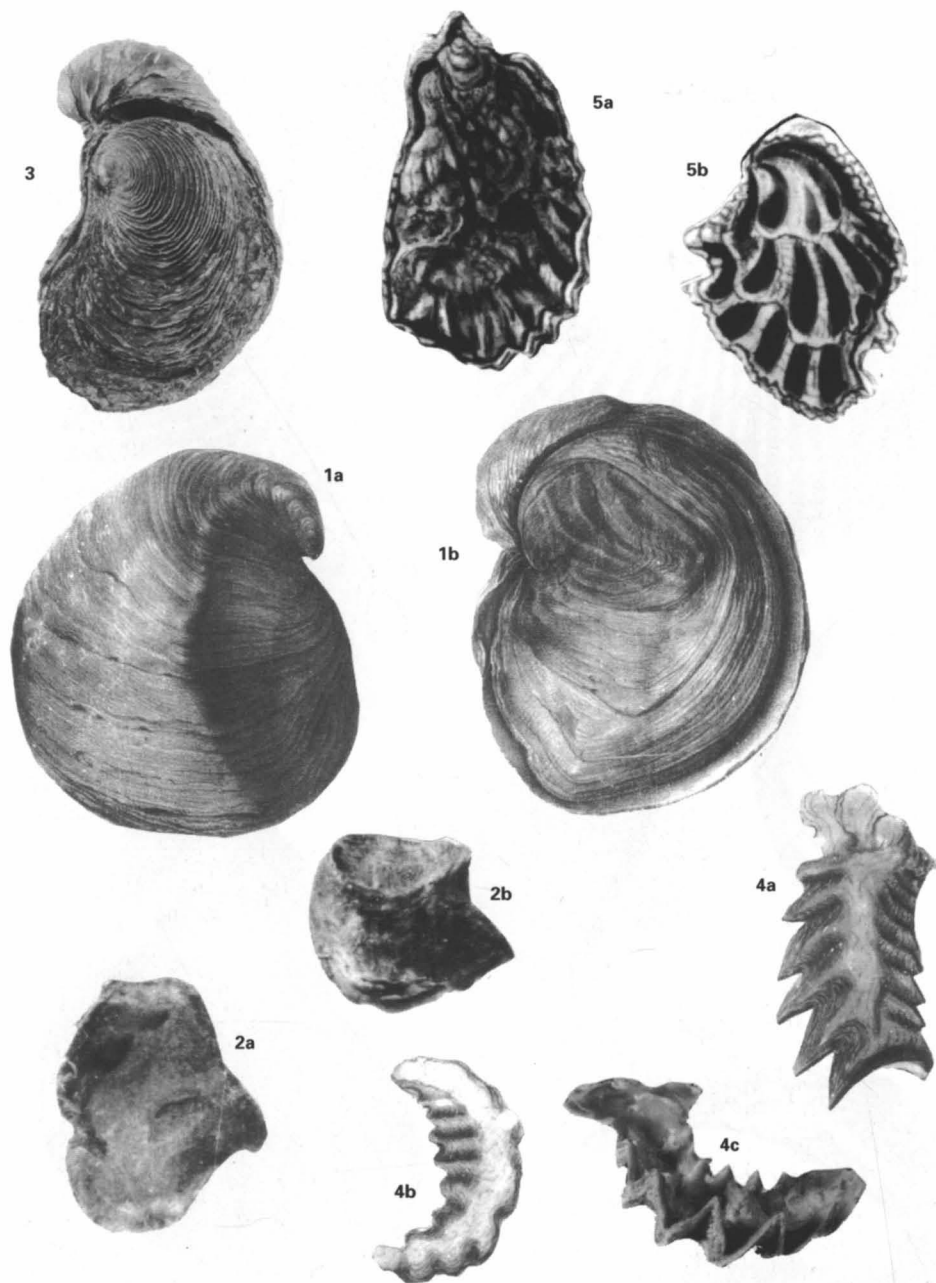




TABULE 1

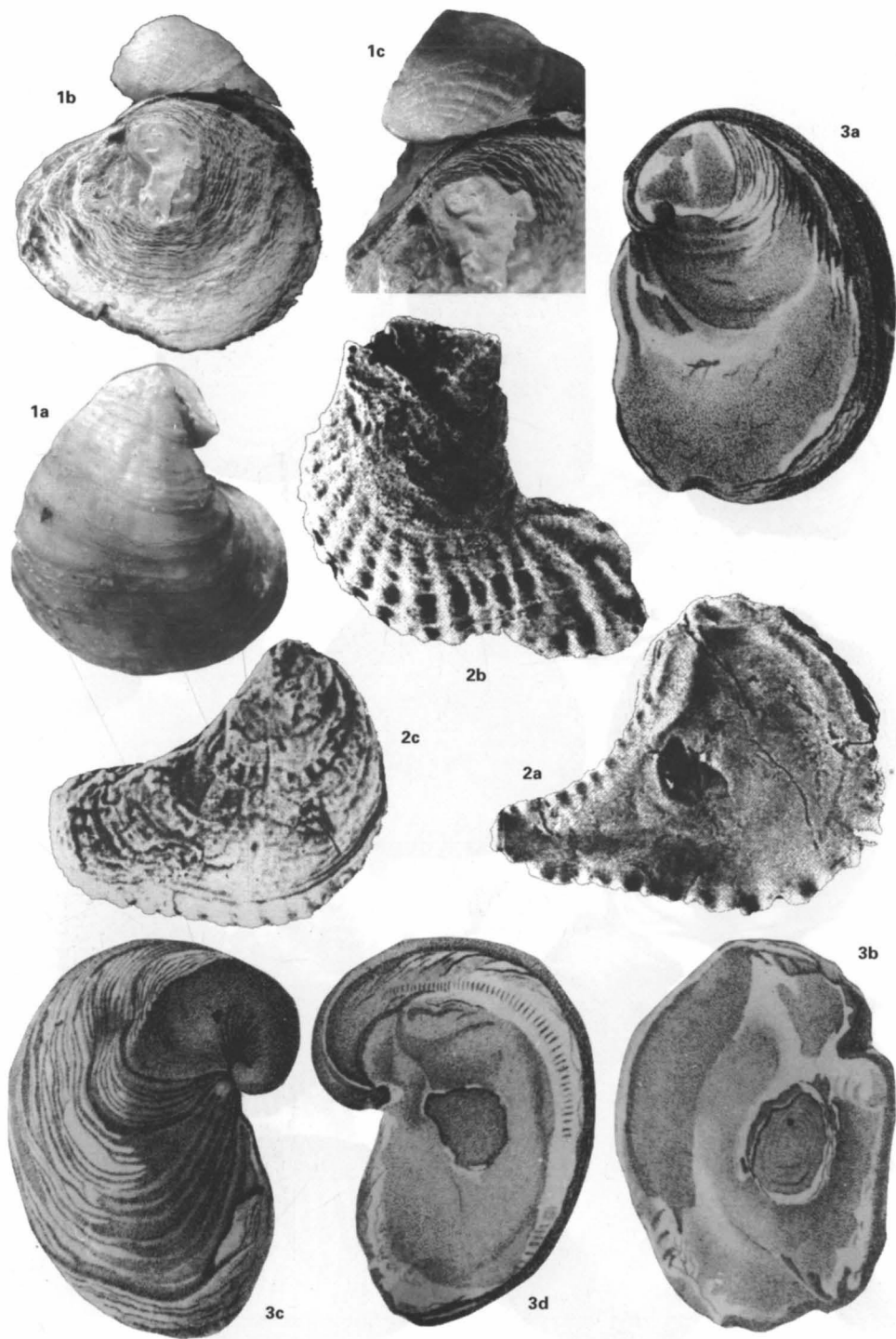
1: *Abruptolopha abrupta*, 2: *Actinostreon solitarium*, 3: *Acutostrea incurva*

- SOKOLOV D. V. (1910): La question de l'étage Ferganien. – Bull. Soc. Imp. Natur. Moscou, 23, n. s.
- SOLANDER D. C. in BRANDER G. (1766): Fossilia Hantoniensia collecta, et in Museo Britannico deposita a Gustavo Brander. – London.
- SOWERBY G. B. (1870–71): Monograph of the genus *Ostrea*. – in Reeve L.A. (1843–78): *Conchologia Iconica*, 18, 33. London.
- SOWERBY J. et SOWERBY J. de C. (1812–46): The mineral conchology of Great Britain, etc., 7 vols. – London.
- SQUIRES R. L. et DEMETRION R. (1990): New eocene marine bivalves from Baja California Sur, Mexico. – *Journ. Paleont.* 64, 3, 382–391.
- STENZEL H. B. (1947): Nomenclatural synopsis of supraspecific groups of the family Ostreidae. – *Journ. Paleont.*, 21, (2). Menasha.
- (1959): Cretaceous oysters of southwestern North America. – Congr. Geol. Internac., XXa sesión, Ciudad de México, 1956, El sistema Cretacio, 1.
- (1971): Treatise on invertebrate paleontology. – Part N, 3, (of 3), Mollusca 6, Bivalvia, Oysters, Geol. Soc. Amer. Kansas.
- SUTER H. (1915): Revision of the Tertiary Mollusca of New Zealand, based on type material, pt. 2. – *Pal. Bull. New Zealand Geol. Surv.*, 3.
- (1917): Descriptions of new Tertiary Mollusca occurring in New Zealand, accompanied by a few notes on necessary changes in nomenclature, pt. 1. – *Pal. Bull. New Zealand Geol. Surv.*, 5.
- SWAINSON W. (1835): The elements of modern conchology: briefly and plainly stated, for the use of students and travellers. – London.
- VJALOV O. S. (1936): Sur la classification des huitres. – *Acad. Sci. URSS, comptes rendus (doklady)*, 4, (13), n. s., (1), (105).
- (1945): New oysters from the Palaeogene of the Trans-Caspian region. – *Acad. Sci. URSS, comptes rendus (doklady)*, 48, n. s., (3).
- (1946): Triasovy ustricy SRSR. – *Nauk. Zap. Lvovs. Děrž. Univ.*, 1, ser. geol. (3). Lvov.
- (1948): Principy klassifikacii semějstva Ostreidae. – *Trudy Lvovs. Geol. Obšč.*, paleont., ser. 1.
- (1965): Někotoryje paleogenovyje ustricy. – *Paleont. sbor. Lvovs. un-ta*, (2), vyp. 1.
- (1983): Zagalna klassifikacija ustric. – *Dopovidy Ukraj. Akad. Nauk*, ser. B, 11, str. 6–8, Lvov.
- VOLTZ P. (1828): Uebersicht der Petrefakten der beiden Rhein-Departemente in Aufschlager, J. F., Das Elsass, Supplement.
- VREDENBURG E. W. (1916): *Flemingostrea*, an eastern group of Upper Cretaceous and Eocene Ostreidae. – *Geol. Surv. India, Rec.*, 47, pt. 3.
- WHITE CH. A. (1884): A review of the fossil Ostreidae of North America and comparison of the fossil with the living forms. With appendices by prof. Angelo Heilprin and Mr. John A. Ryder. – Extract from the fourth annual report of the director 1882–83. Washington.
- WILCKENS O. (1921): Beiträge zur Palaentologie von Patagonien. – *Neues Jahrb. Min.*, etc., 1.
- WINKLER T. C. (1863–67): Catalogue systématique de la collection paléontologique. – Musée Teyler, Teylers Stichting, Haarlem.
- WOODS H. (1913): A monograph of the Cretaceous Lamellibranchia of England. – *Palaeontogr. Soc.*, 2, part. 9.
- ZÁRUBA B. (1992): *Algerogyra apicostulata* gen. et sp. n. (Bivalvia, Ostreina) z alžirského spodního cenomanu. – *ČNM, přír.*, 159, 1–4.
- ZITTEL K. A. (1864): Fossile Mollusken und Echinodermen aus Neuseeland. – in Hochstetter F. von: Reise der Oesterreichischen Fregatte „Novara“ um die Erde in den Jahren 1857, 1858, 1859 etc. *Geol. Theil*, 1, Abt. 2.



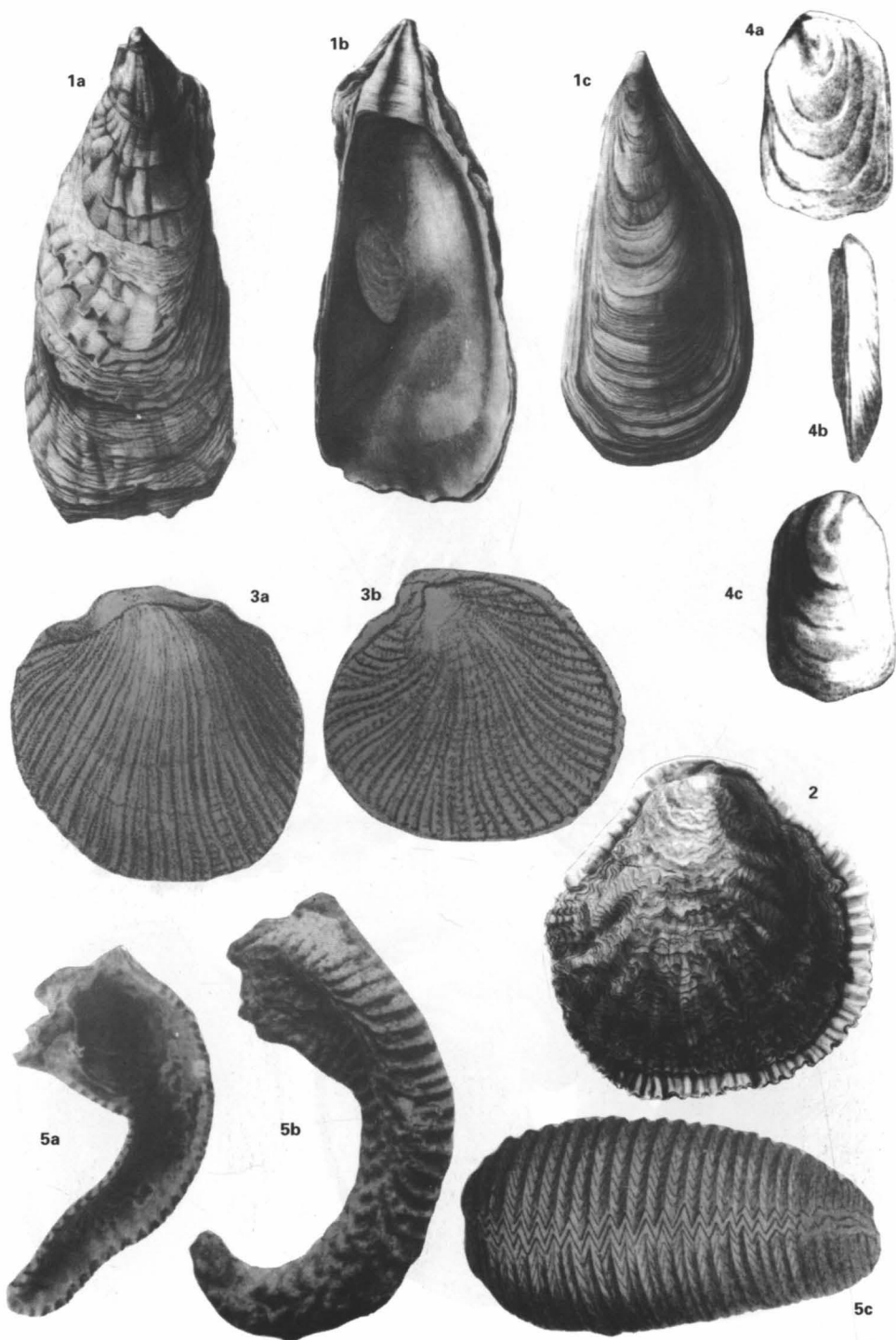
TABULE 2

1: *Aetostreon latissimum*, 2: *Africogryphaea costellata*, 3: *Afrogyra africana*, 4: *Agerostrea ungulata*, 5: *Alectryonella plicatulla*



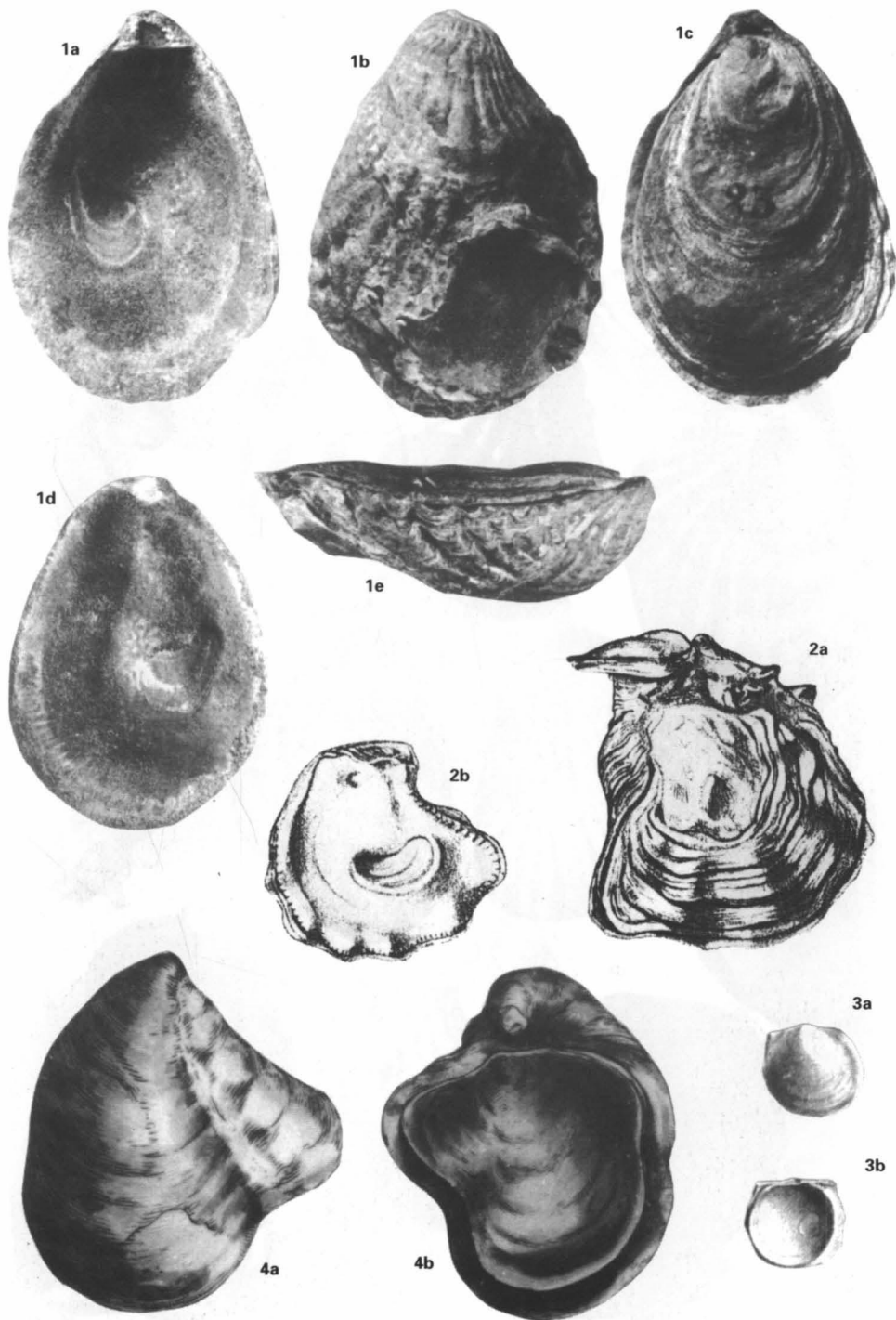
TABULE 3

1: *Algerogyra apicostulata*, 2: *Ambigostrea pseudovillei*, 3: *Amphidonte humboldtii*



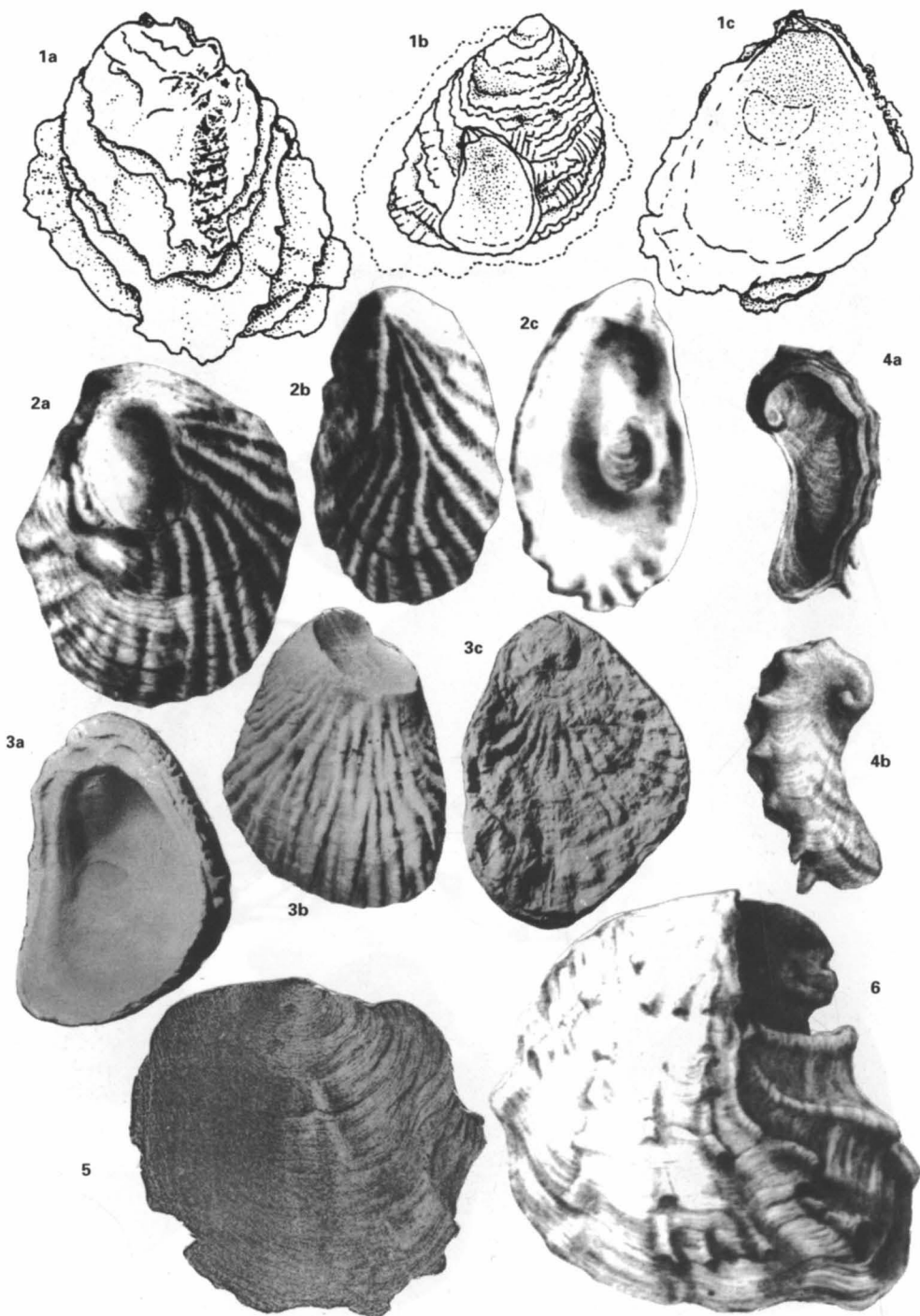
TABULE 4

1: *Angustostrea angusta*, 2: *Anodontostrea sinuata*, 3: *Anomiostrea pyxidata*, 4: *Anulostrea bourguignati*, 5: *Arctostrea colubrina*



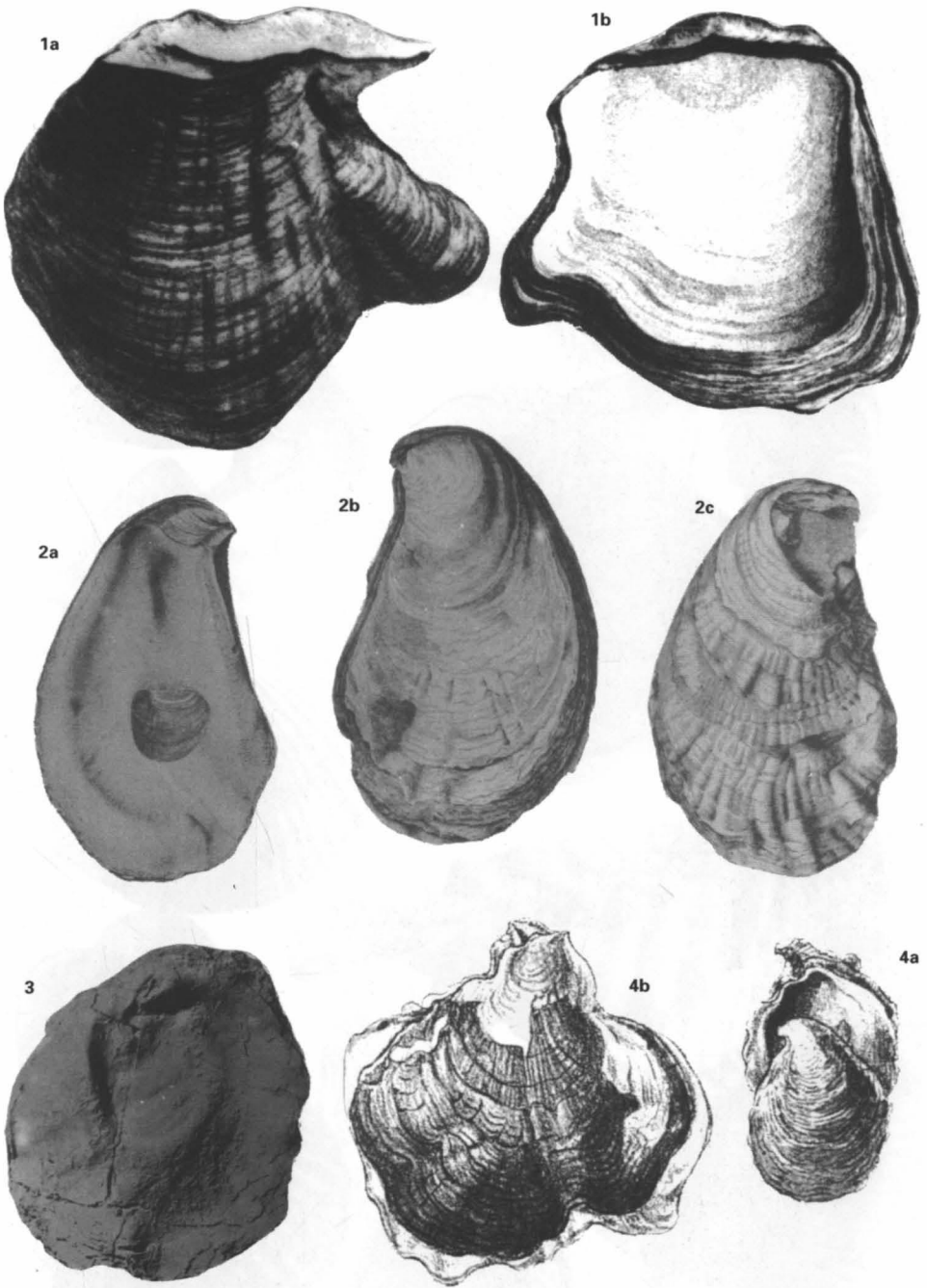
TABULE 5

1: *Bellostrea bellovacina*, 2: *Beylopha clotbeyi*, 3: *Biauris subhippodium*, 4: *Bilobissa bilobata*



TABULE 6

1: *Booneostrea cucullina*, 2: *Cameleolopa cameleo*, 3: *Catinula knorri*, 4: *Cerastostreon spinosum*,
 5: *Circogryphaea sinzowi*, 6: *Costagyra olisiponensis*

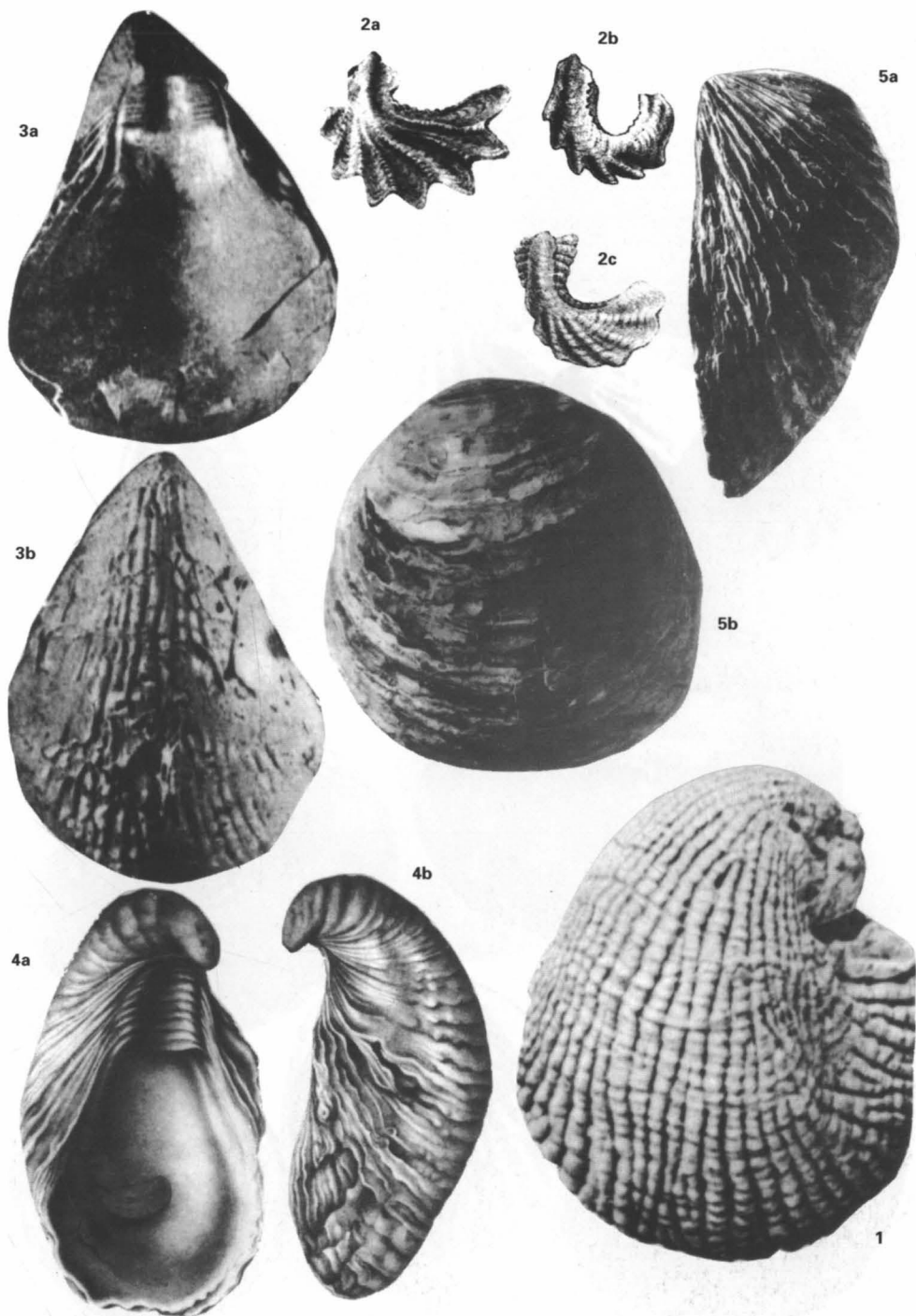


TABULE 7



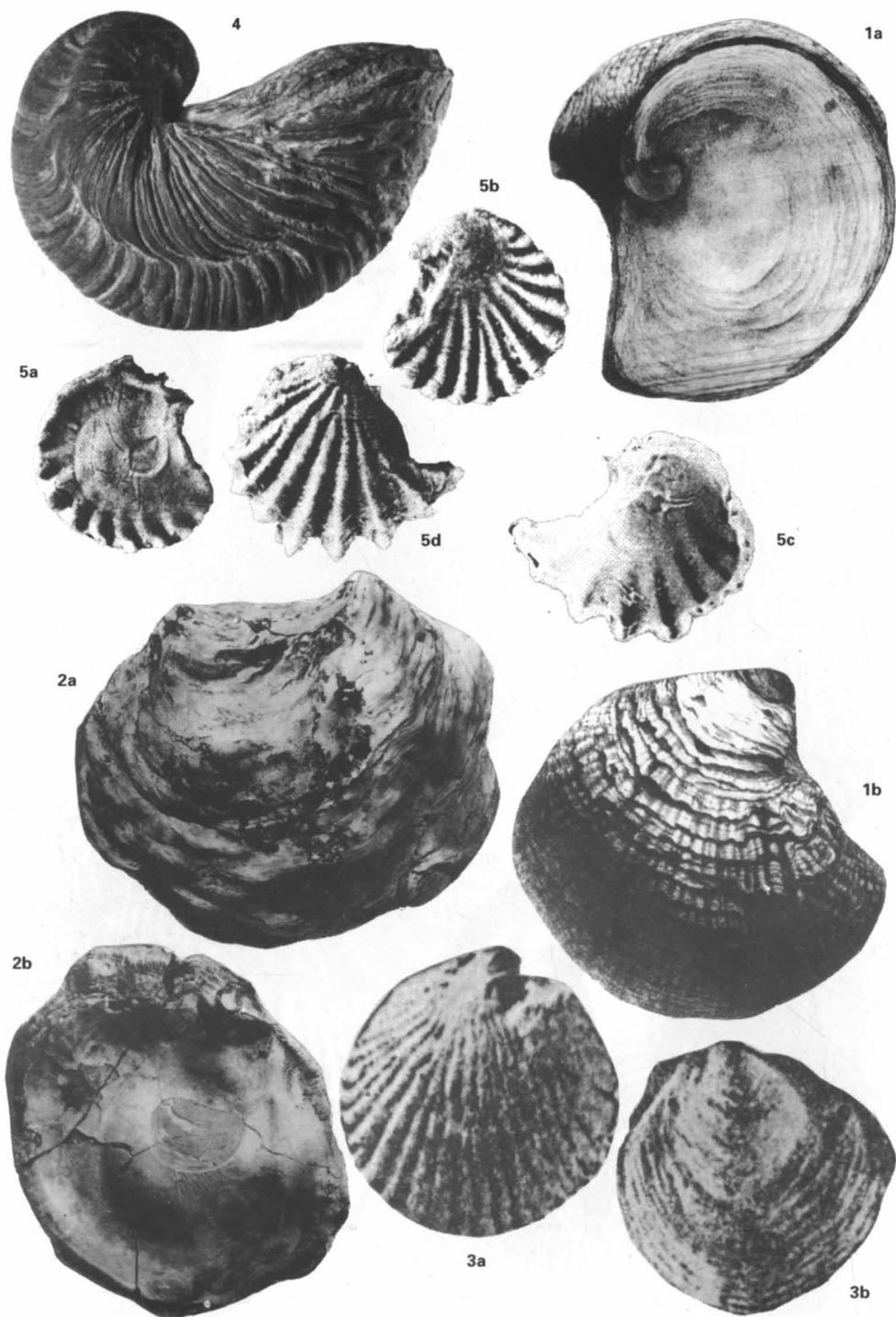
TABULE 8

1: *Cubitostrea cubitus*, 2: *Curvostrea rediviva*, 3: *Cymbulostrea cymbula*, 4: *Deltoideum delta*, 5: *Dendostrea folium*, 6: *Eostrea puelchana*



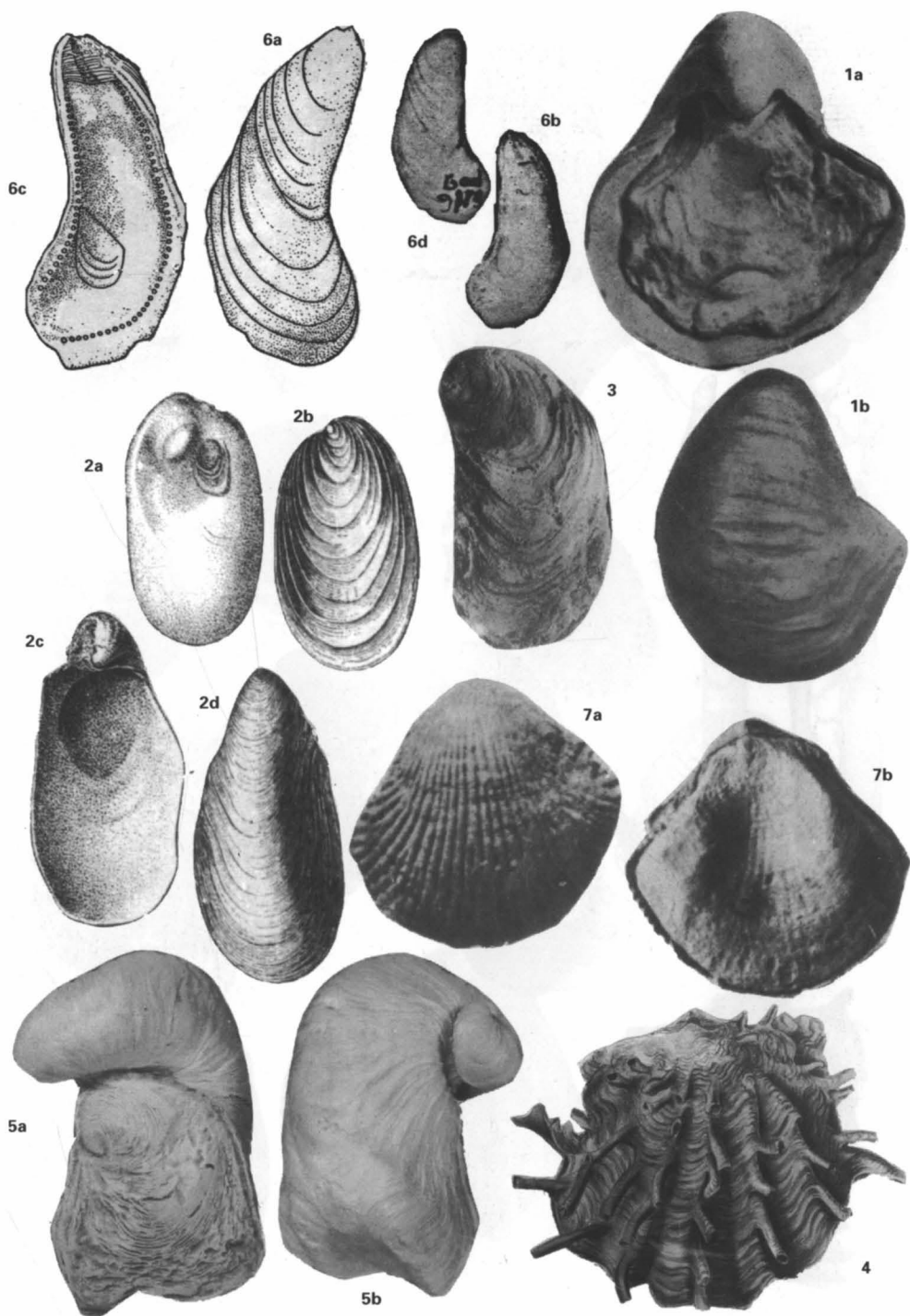
TABULE 9

1: *Exogyra costata*, 2: *Falcostrea falcata*, 3: *Fatina beldersaiensis*, 4: *Ferganea sewerzowii*,
5: *Flemingostrea flemingi*



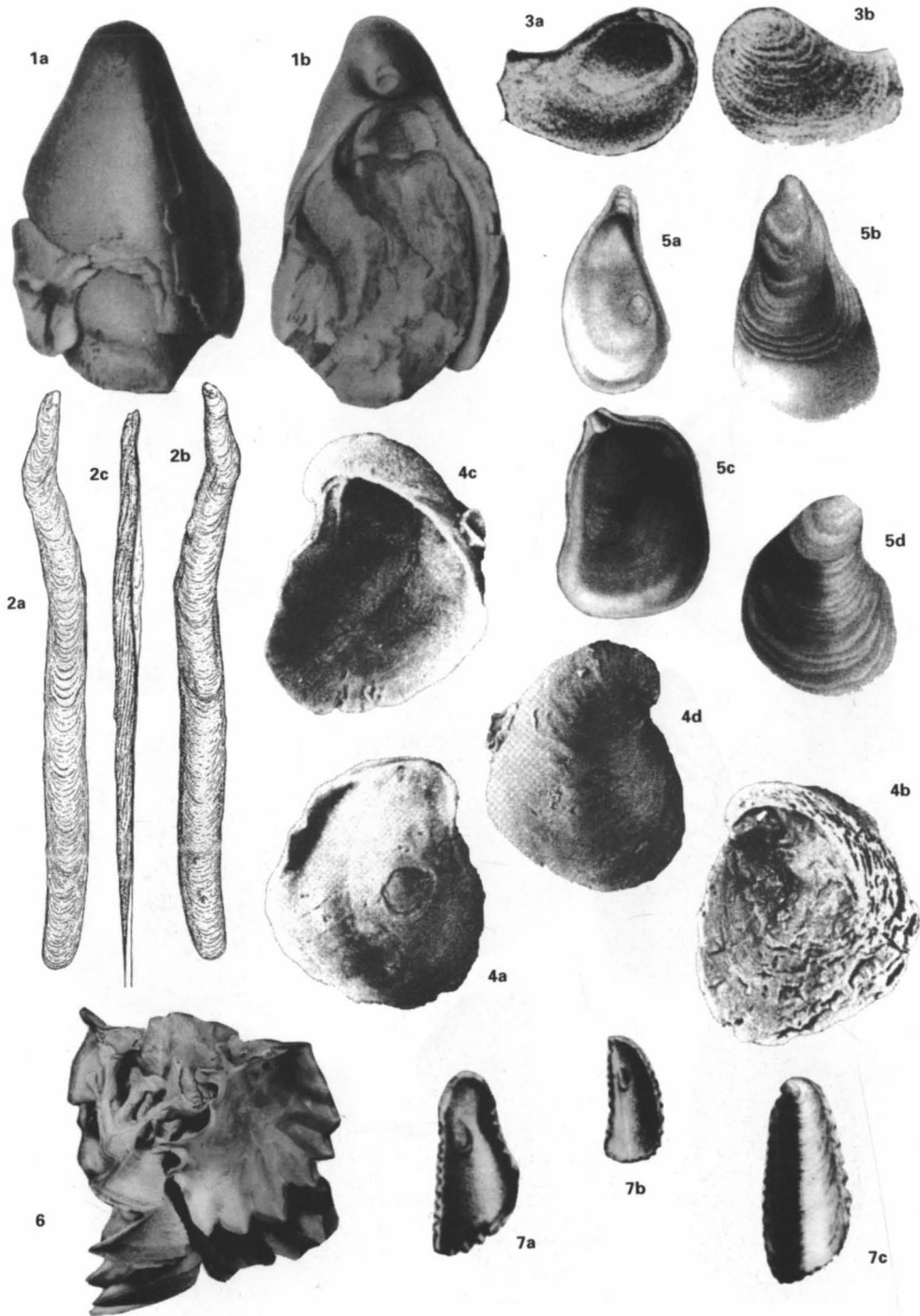
TABULE 10

1: *Fluctogyra trigeri*, 2: *Gigantostrea gigantea*, 3: *Gorizdrella gorizdroae*, 4: *Gryphaea arcuata*, 5: *Gryphaeligmus jabbokensis*



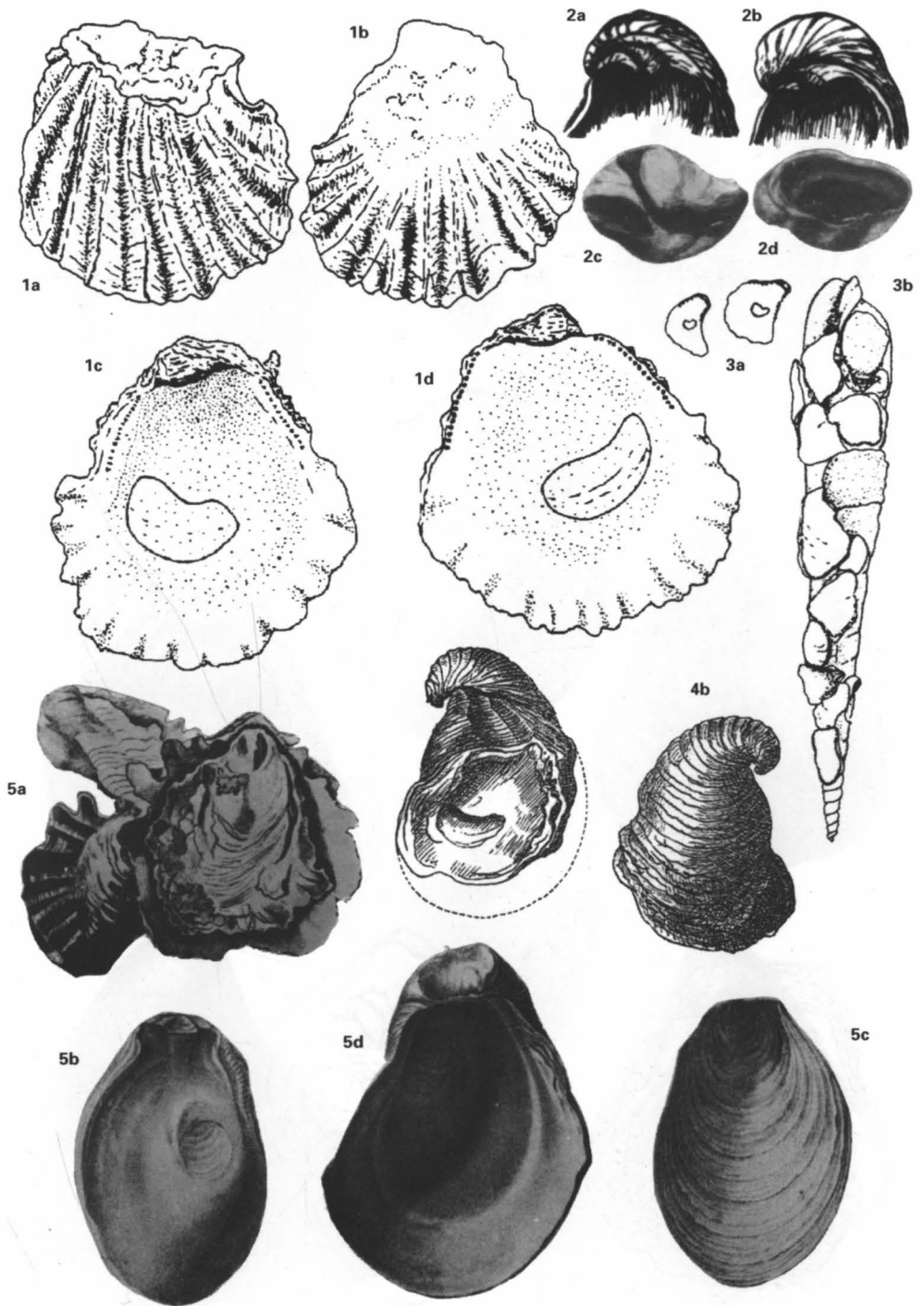
TABULE 11

1: *Gryphaella similis*, 2: *Gryphaeostrea eversa*, 3: *Gyrostrea turkestanensis*, 4: *Hytissa hyotis*,
 5: *Ilymatogyra arietina*, 6: *Indostrea indica*, 7: *Kafirignania orientalis*



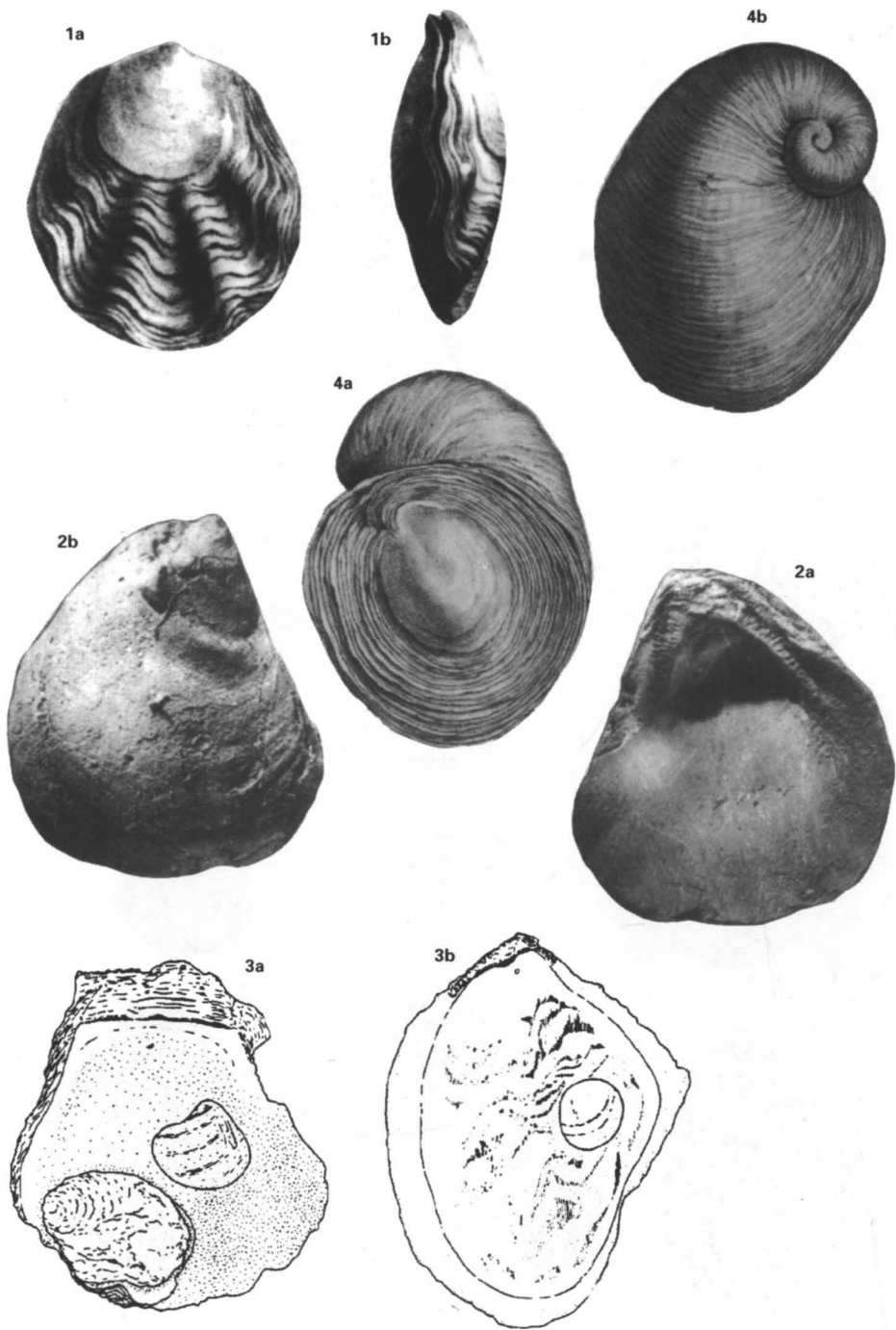
TABULE 12

1: *Kokanostrea kokanensis*, 2: *Konbostrea konbo*, 3: *Labrostrea labrum*, 4: *Laevigyra luynesi*, 5: *Liostrea sublamellosa*, 6: *Lopha cristagalli*, 7: *Margostrea merceyi*



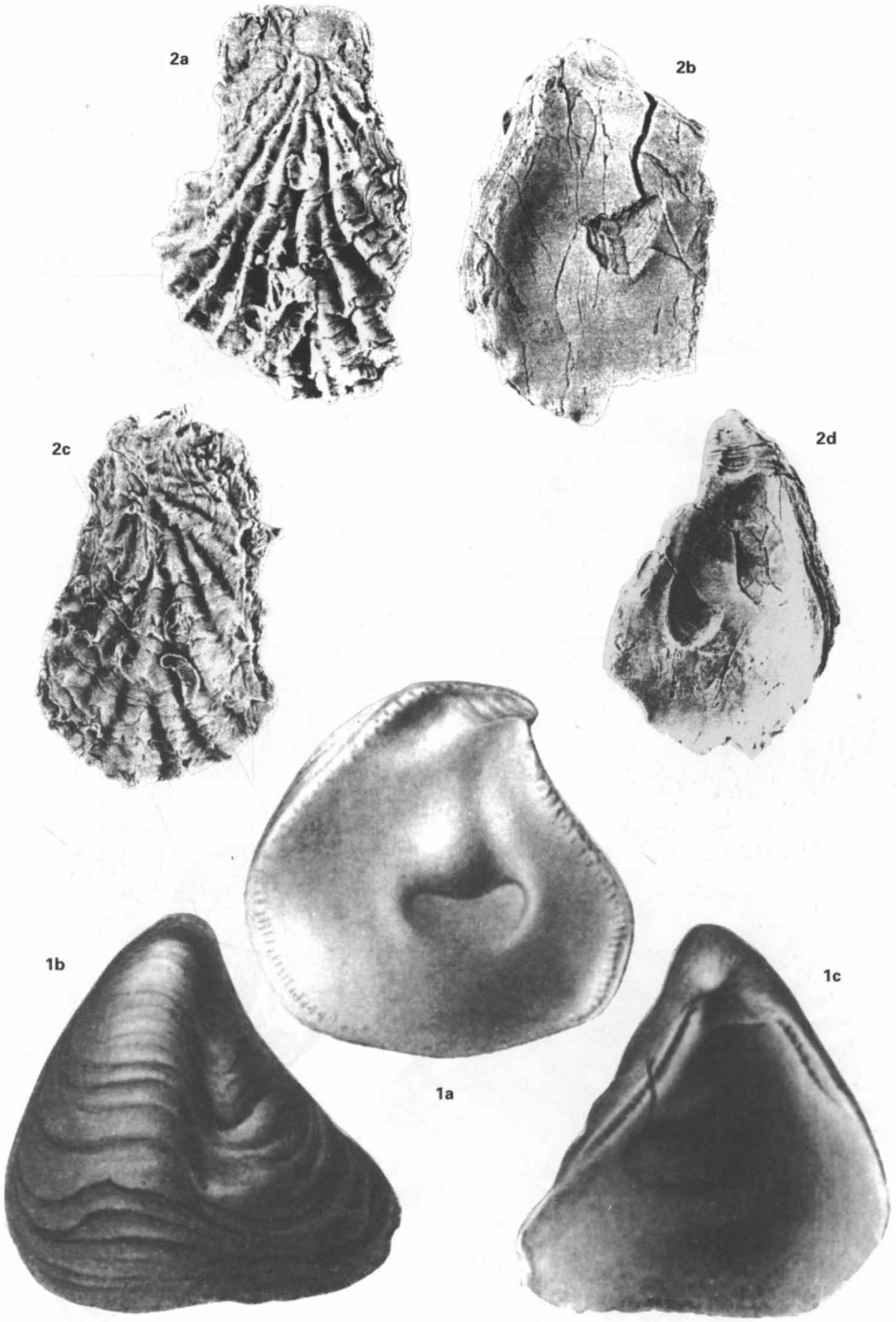
TABULE 13

**1: *Myrakeena angelica*, 2: *Nanogyra nana*, 3: *Nanostrea exigua*, 4: *Neogyra ferganensis*,
5: *Neopycnodonte cochlear***



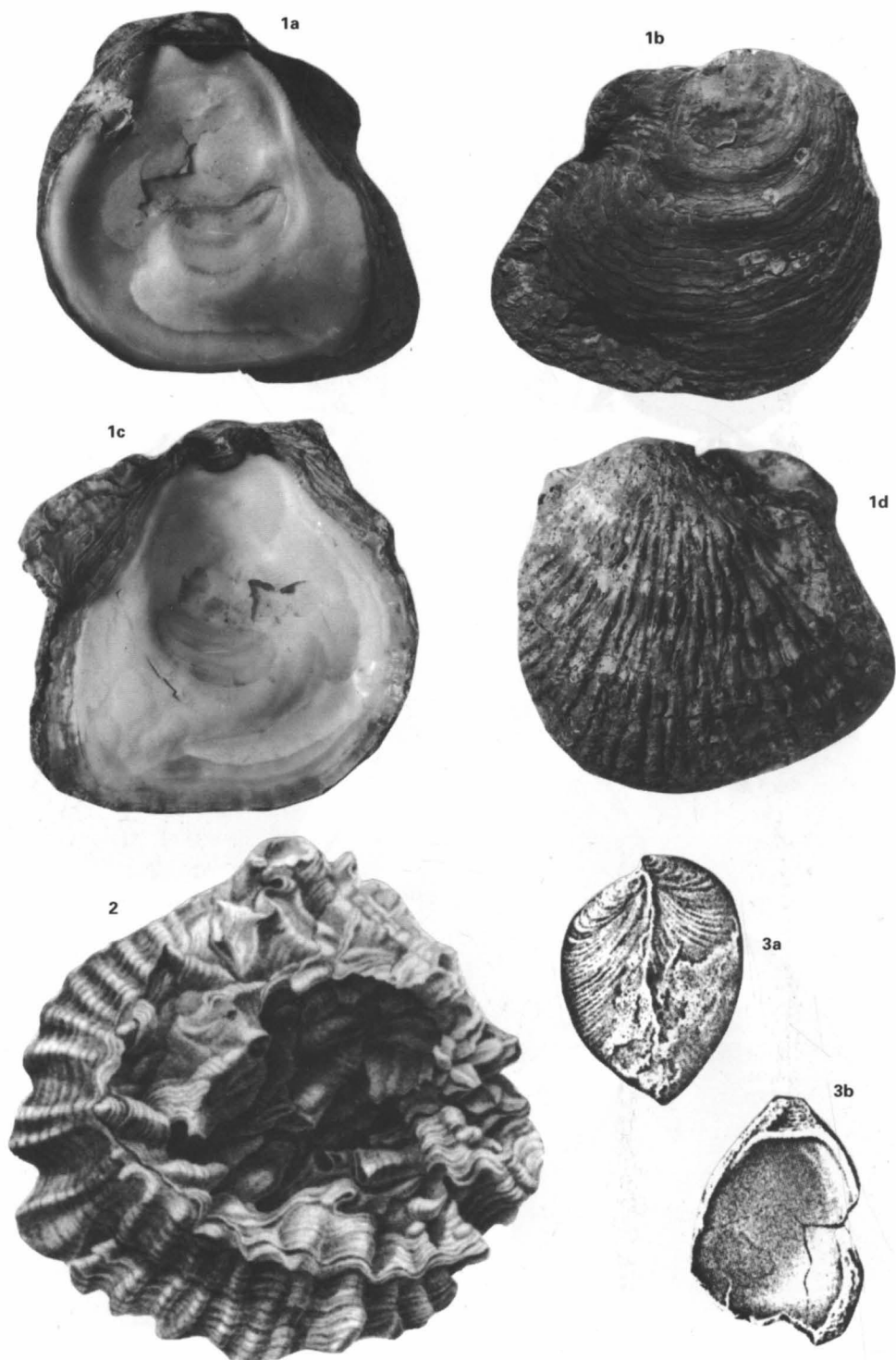
TABULE 14

1: *Nicaisolopha nicaisei*, 2: *Notostrea subdentata*, 3: *Numismoidea numisma*, 4: *Nutogyra fourneti*



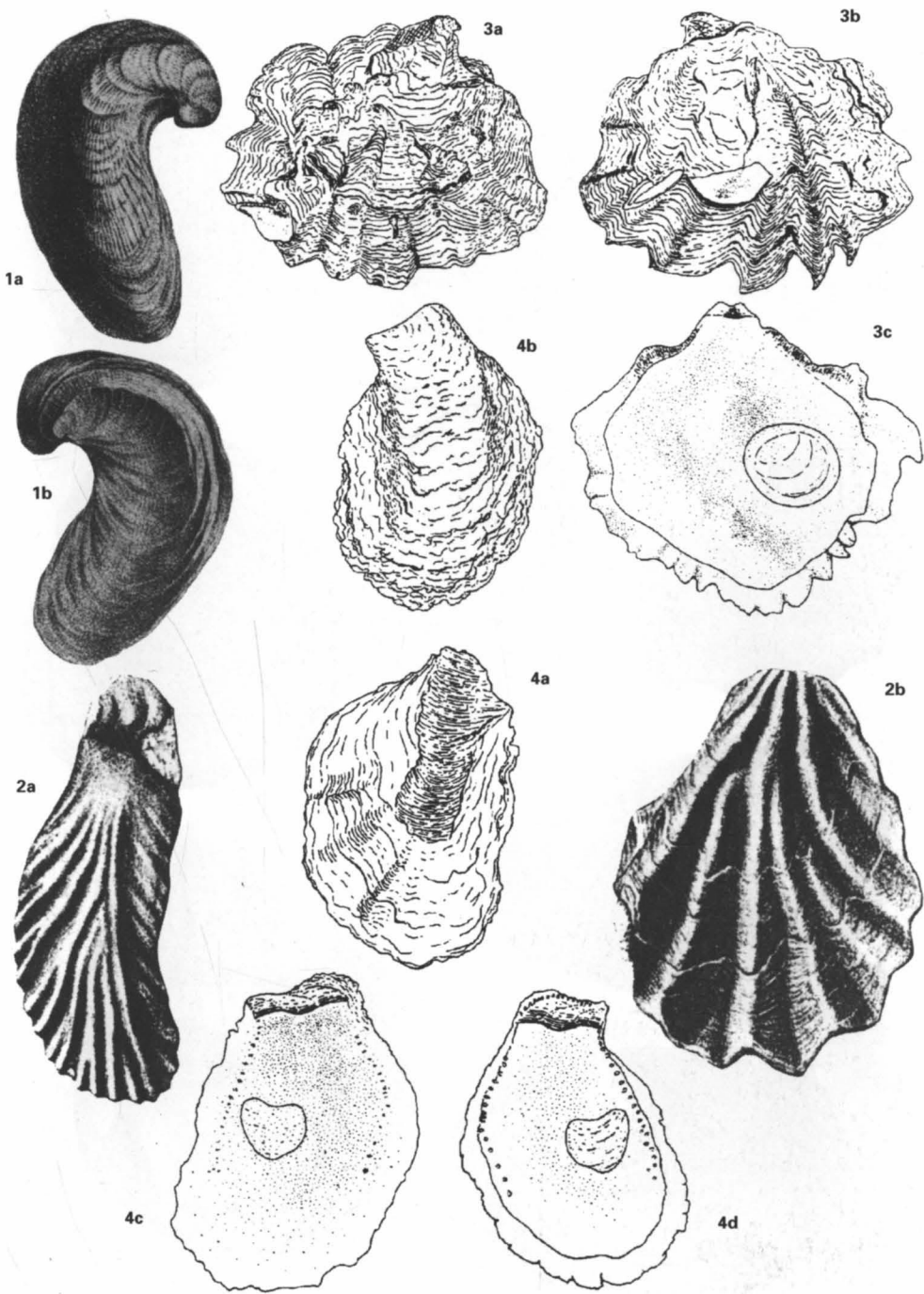
TABULE 15

1: *Odontogryphaea rostrigera*, 2: *Oscillopha dichotoma*



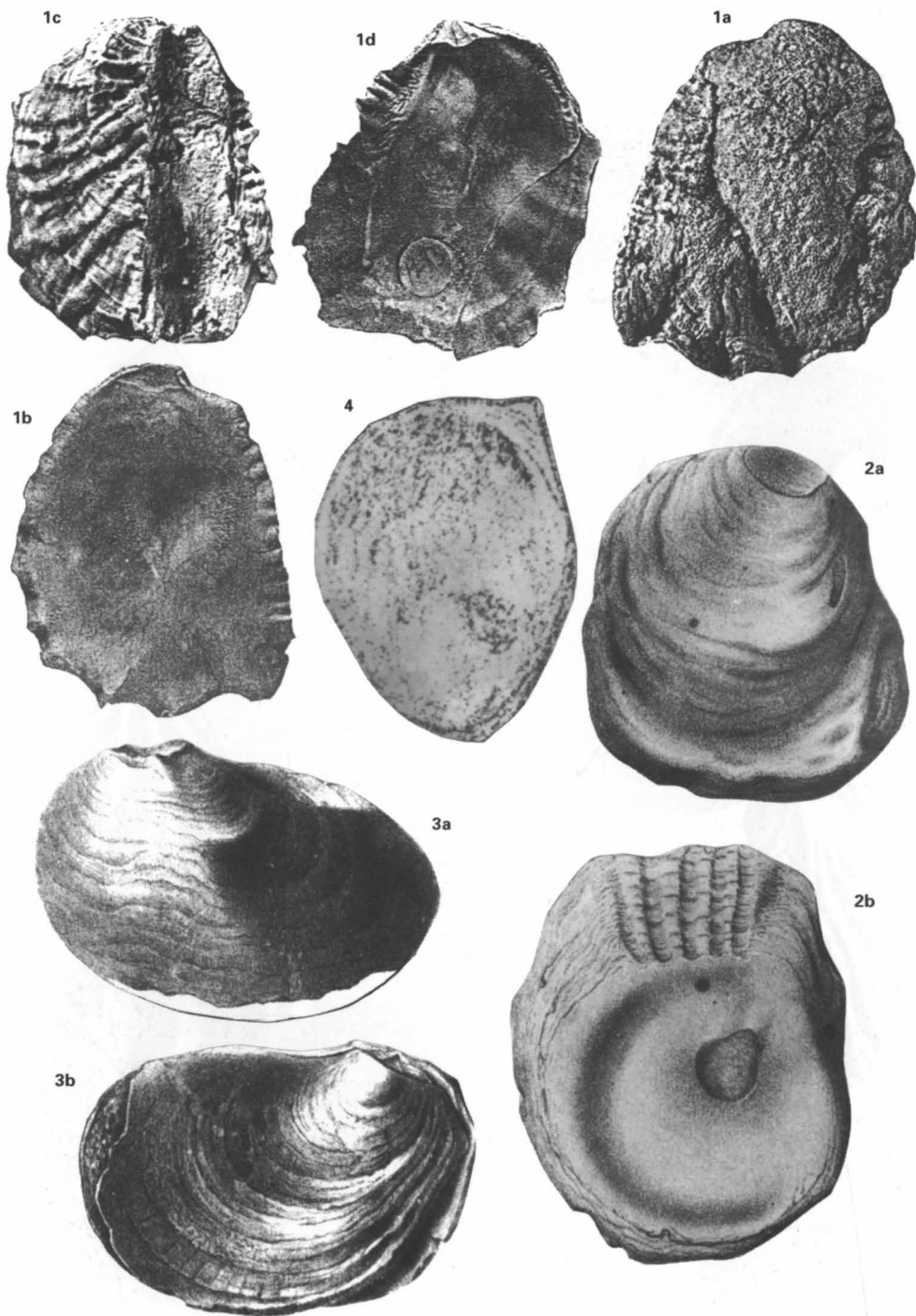
TABULE 16

1: *Ostrea edulis*, 2: *Ostreola stentina*, 3: *Ostreonella prima*



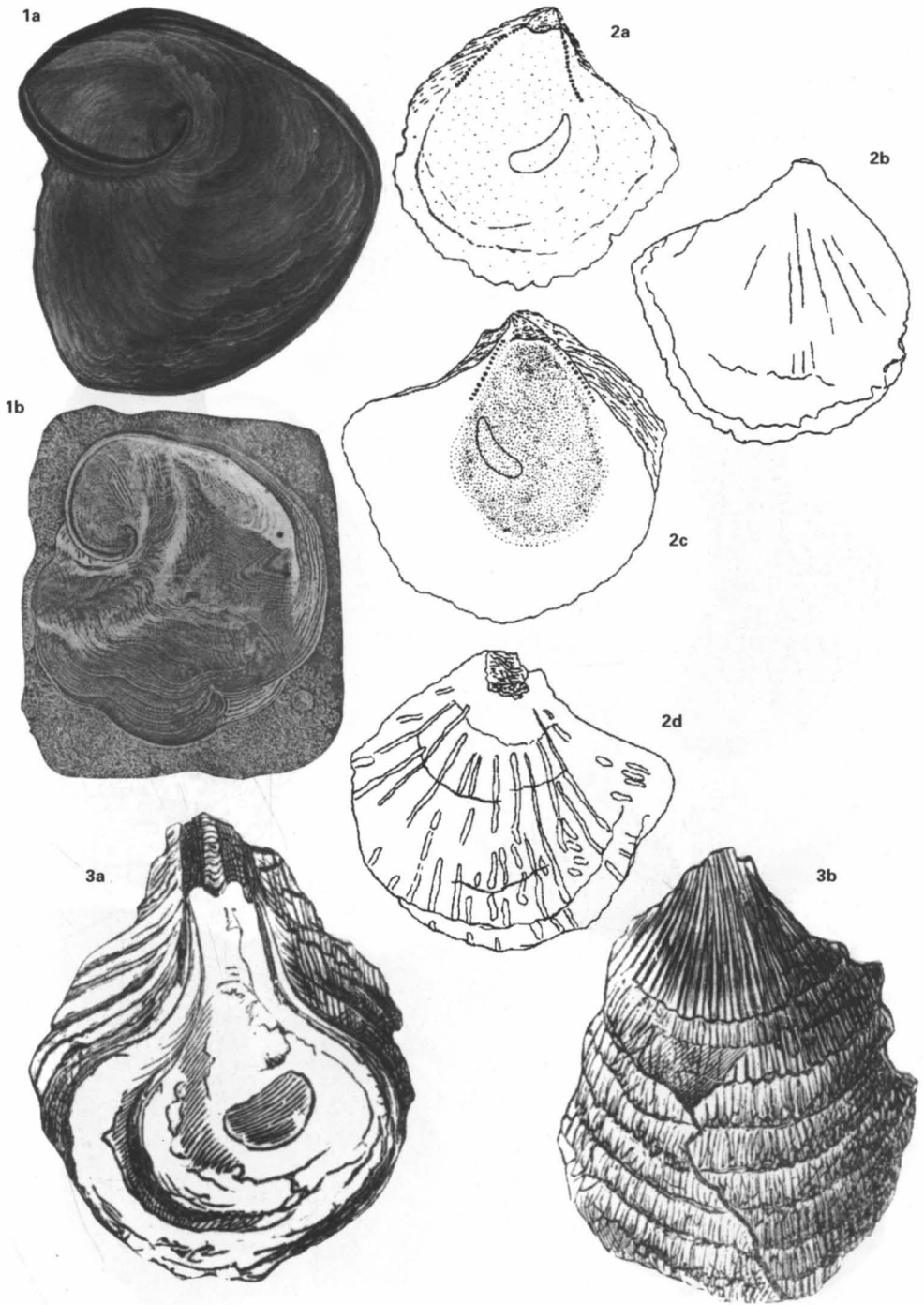
TABULE 17

1: *Palaeogyra striata*, 2: *Palaeolopha haidingeriana*, 3: *Parahyotissa mcgintyi*, 4: *Parastriostrea mytiloides*



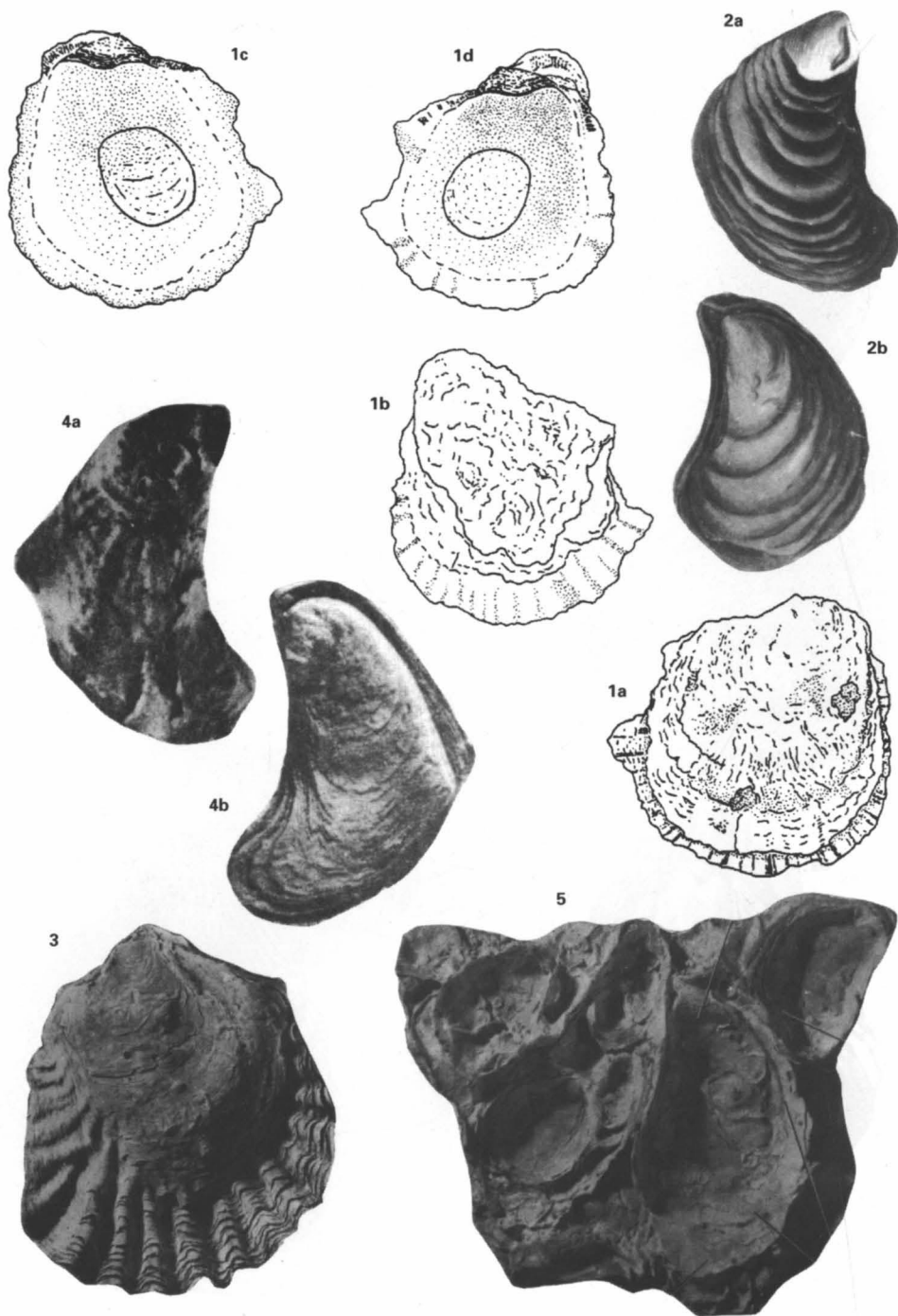
TABULE 18

1: *Pegma bojaensis*, 2: *Pernostrea luciensis*, 3: *Phygraea pseudovesicularis*, 4: *Pirmula perminuta*



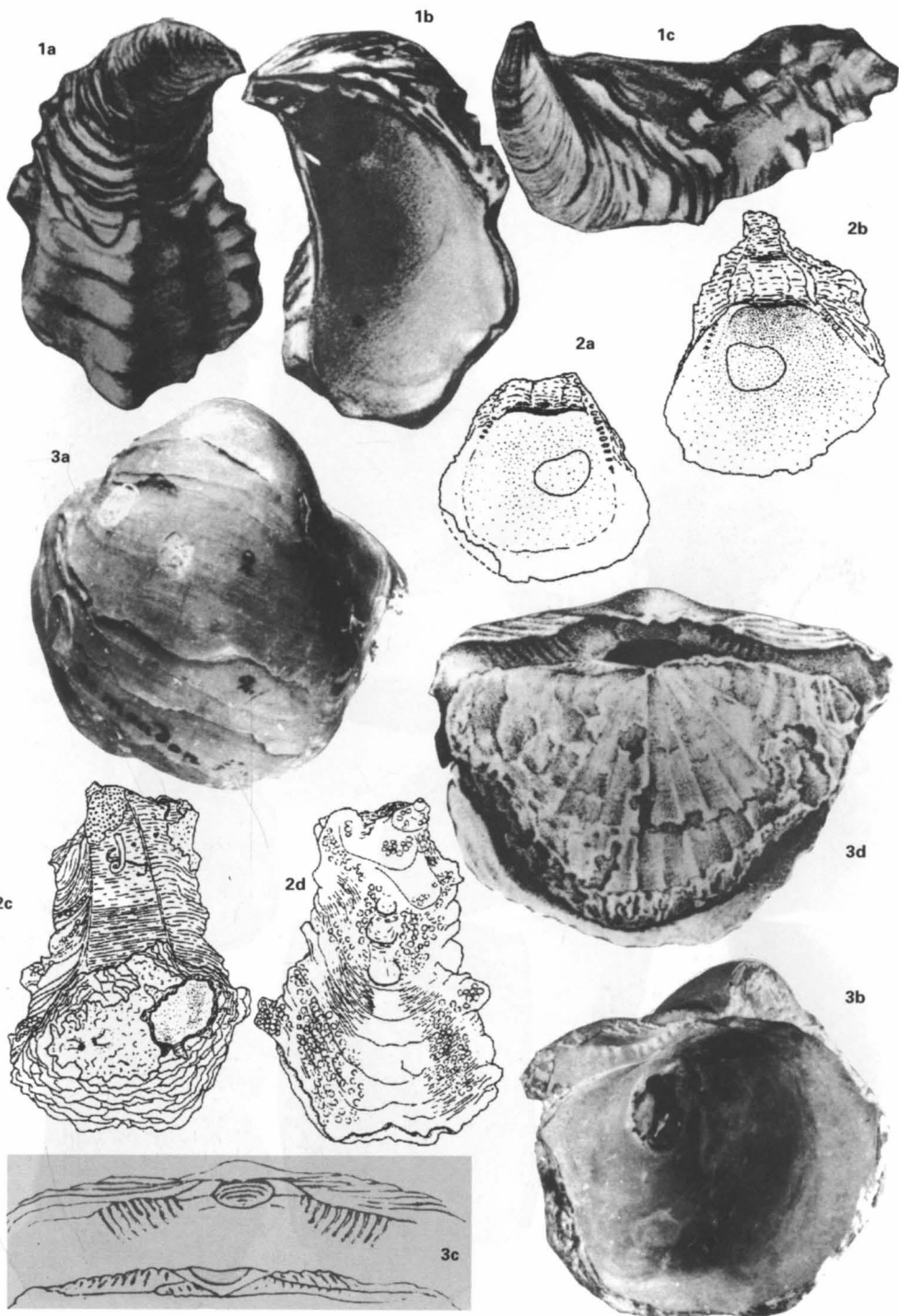
TABULE 19

1: *Planospirites ostracina*, 2: *Planostrea pestigris*, 3: *Platygena asiatica*



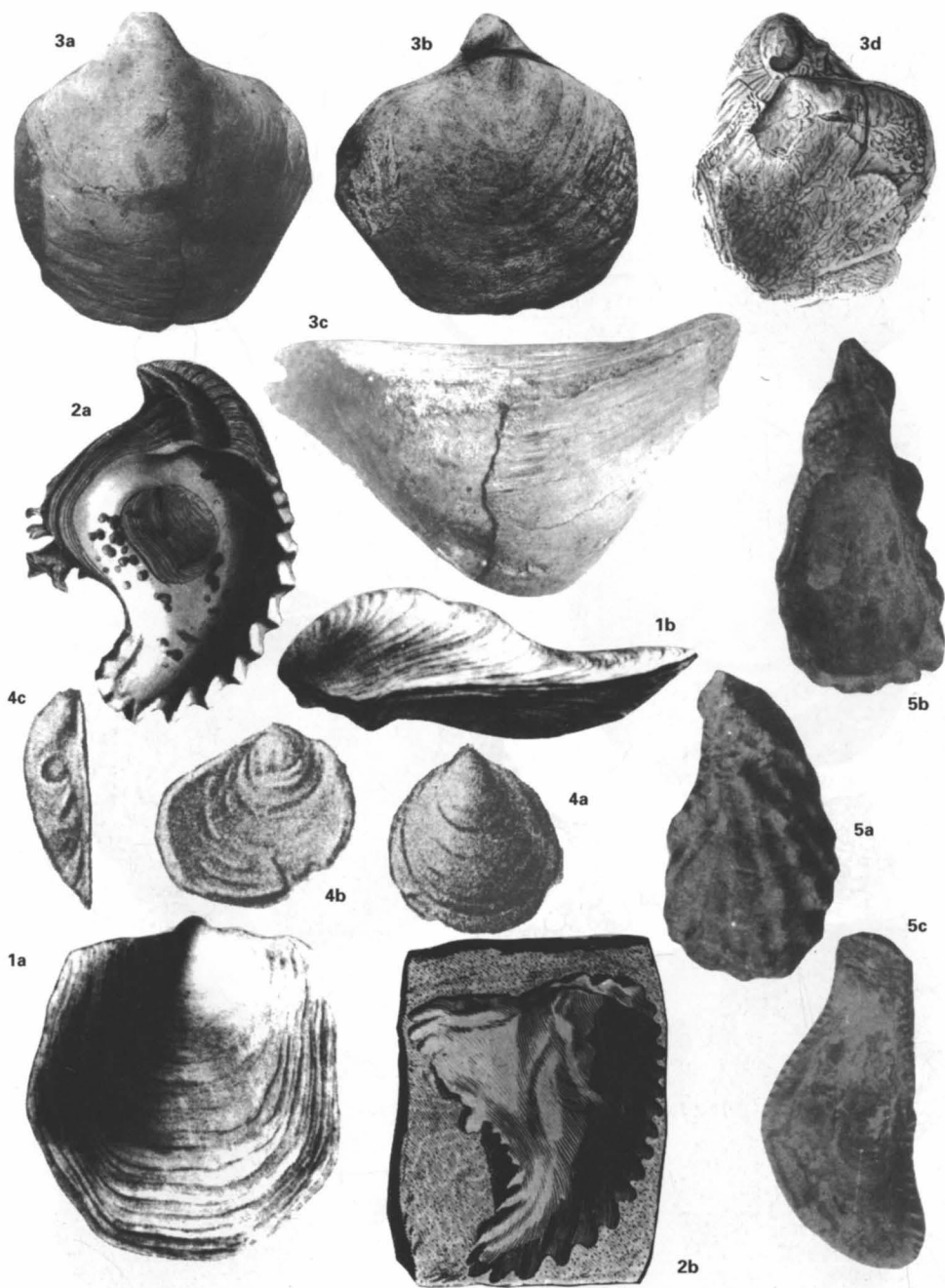
TABULE 20

1: *Pliohytissa quercinus*, 2: *Praeexogyra acuminata*, 3: *Pretostrea bresia*, 4: *Pseudogyra pennata*, 5: *Pseudoperna congesta*



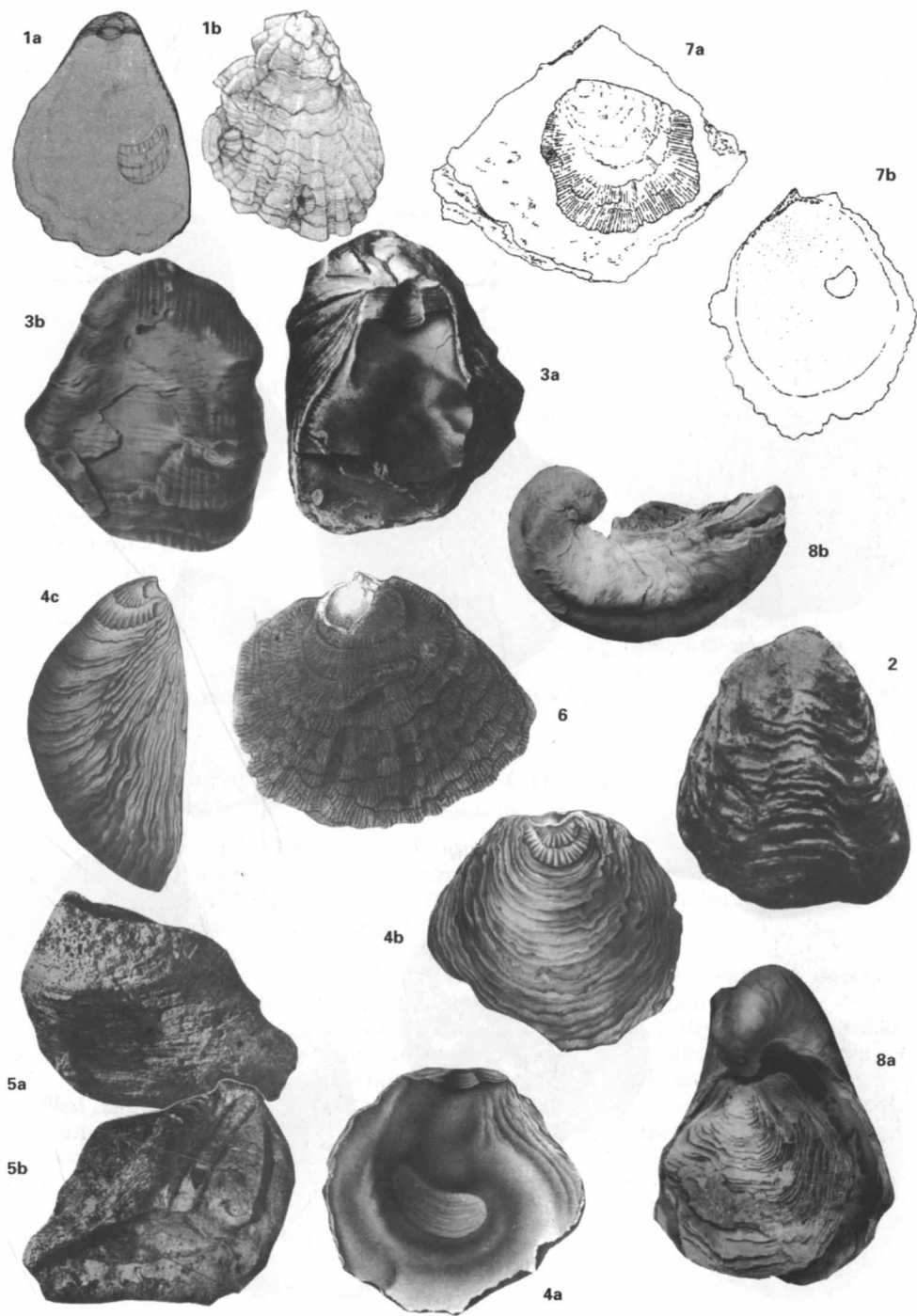
TABULE 21

1: *Pulvinostrea fluctuosa*, 2: *Pustulostrea tuberculata*, 3: *Pycnodonte radiata*



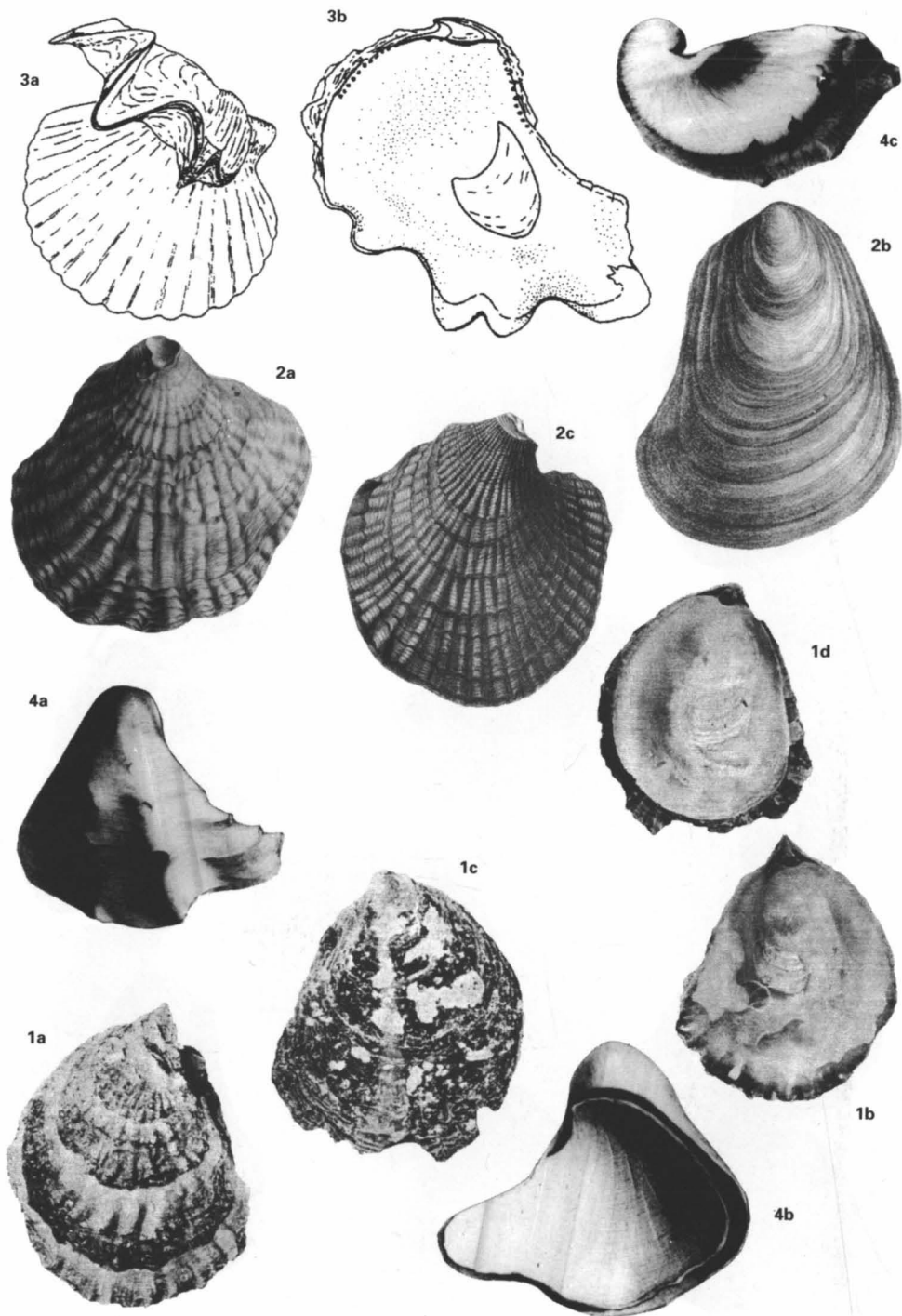
TABULE 22

1: *Quadrostrea tetragona*, 2: *Rastellum macropterus*, 3: *Rhynchostreon suborbiculatum*, 4: *Rygepha skuld*, 5: *Saccostrea sacculus*



TABULE 23

1: *Saxostrea commercialis*, 2: *Sinustrea morgani*, 3: *Sokolowia buhsi*, 4: *Solidostrea hemiglobosa*,
 5: *Somalidacna lamellosa*, 6: *Striostera multistriata*, 7: *Teskeyostrea weberi*, 8: *Texigryphaea roemeri*



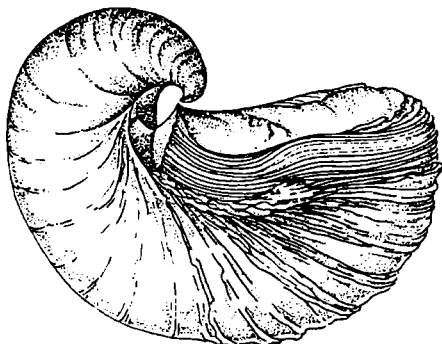
TABULE 24

1: *Tiostrea lutaria*, 2: *Turkostrea ventilabrum*, 3: *Undulostrea megodon*, 4: *Vultogryphaea vultur*



OBSAH

Katalog supraspecifických taxonů podřádu Ostreina (Bivalvia)	5
Catalogue of the supraspecific taxa of the suborder Ostreina (Bivalvia)	6
Nejčastěji používané morfologické termíny	7
Použité zkratky	8
Systematická část	9
Jména nomenklatoricky nepoužitelná a jména rodů chybně řazených do podřádu Ostreina	45
Chronologický index	49
Autorský index	50
Abecední seznam typických druhů	51
Literatura	53
Obrazové tabule	59



BOŘIVOJ ZÁRUBA

ÚSTŘICE / OYSTERS

Katalog rodových a podrodových taxonů podřádu
OSTREINA (BIVALVIA)

Catalogue of the supraspecific taxa of the suborder
OSTREINA (BIVALVIA)

Na obálce fosilní ústříčný slap uprostřed Sahary,
snímek Bořivoj Záruba.

Vydalo roku 1996 nakladatelství **Vesmír**
(jako svou 18. publikaci)
a **Národní muzeum** v Praze.

Vesmír, s. r. o., Národní 3, 111 42 Praha 1

NM v Praze, Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1

Výběr ilustrací na tabulích a snímky v textu Bořivoj Záruba

Redakce Bořivoj Záruba a Stanislav Vaněk

Obálku navrhl Stanislav Vaněk

Typografie a sazba Pavel Hošek

Redakční závěrka: 22. 11. 1996

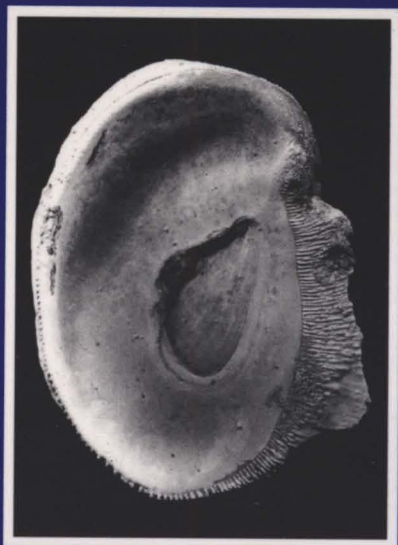
Osvít Simba, s. r. o.

Vytiskly Tiskárny Vimperk, a. s.

První vydání, náklad 400 výtisků

Doporučená cena 189 Kč

ISBN 80-85977-07-9



ISBN 80-85977-07-9